T.C
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI
YAKINÇAĞ TARİHİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

ŞER'iYE SİCİLLERİNE GÖRE H. 1065–1079/ M. 1655–1669 TARİHLERİ ARASINDA EDİRNE'DE SOSYO-EKONOMİK HAYAT

SELMA KUŞU

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. ŞENOL ÇELİK

EDİRNE 2009

ÖNSÖZ

Tarih araştırmalarında üzerinde durulması gereken konulardan birisi de toplumların içtimai ve iktisadi hayatlarıdır. Geçmiş toplumların gelir düzeyleri, sosyal ilişkileri, hayat tarzları, dini ve folklorik kimlikleri gibi pek çok özelliklerinin aydınlatılması gerekmektedir. Bu düşünceden hareketle, üç kıtaya yayılmış olan, farklı etnik ve dini kimliğe mensup kişilerin bir arada yaşadığı Osmanlı Devleti'nin sosyal, kültürel ve ekonomik yapılanması tam manasıyla ortaya çıkarılmalıdır.

Osmanlı Devleti'nin toplumsal ve iktisadi hayatının araştırılmasında başvurulacak ehemmiyete sahip kaynaklardan birisi de şer'iyye sicilleridir. Bu çalışmada Edirne Şer'iyye sicillerinin H. 1065–1079/ M. 1655–1669 tarihlerini kapsayan tereke kayıtları incelenmiştir.

Kassam, tereke veya muhallefat adı verilen bu defterler bulundukları tarihi dönemde fertlerin dini, milli kimlikleri, sosyal statüleri ve gelir düzeylerine ilişkin verileri içerisinde barındırmaktadır. Tereke kayıtlarında sadece şehirlerde yerleşmiş olan kişiler değil, köy ve kasabalarda hayatını idame ettiren fertlerin de geride bıraktığı menkul ve gayrimenkul mallar yer almaktadır. Bu verilerden hareketle Osmanlı Devleti'nde şehir ve köy yaşantısının iktisadi ve içtimai yönleri ortaya çıkarılmaktadır.

Tereke defterleri ışığında yaptığımız çalışma Edirne Şer'iyye Sicillerinin 40, 41, 42 numaralı defterlerini ihtiva etmektedir. 40, 41 ve 42 numaralı defterlerde Edirne'de yaşamış olan askeri ve reaya zümresi mensupları, ayrıca gayrimüslim vatandaşların tereke kayıtları incelenmiştir. Ölen kişilerin geride bıraktığı servet yapıları incelenirken hem askerî zümre mensuplarının hem kadınların hem de gayrimüslimlerin toplumsal statüleri ve ekonomik durumları tespite çalışılmıştır.

Çalışmamız öncelikle tereke defterlerinin transkripsiyon edilmesiyle başlandı. Daha sonra transkripsiyondan alınan veriler çeşitli başlıklar altında tablolaştırıldı. Gerek transkripsiyon ve gerek verilerin belli başlıklar altında toplandığı tablolardan faydalanılarak çalışmamız şekillendirildi. Çalışmamızın birinci bölümünde

Osmanlı'da kadılık müessesi ve şer'iye mahkemeleri, tereke defterleri, şer'i miras kaideleriyle ilgili bilgi verilmiştir. İkinci bölümde tablolardan elde edilen veriler ışığında öncelikle tereke sahiplerinin tanıtımı yapıldı. Daha sonra tereke sahiplerinin servet yapıları incelenerek Edirne'nin sosyal ve ekonomik hayatı aydınlatılmaya çalışıldı.

Bu çalışmada yardımlarını benden esirgemeyen, bilgi ve tecrübesiyle beni yönlendiren tez danışmanım değerli hocam, Doç. Dr. Şenol ÇELİK'e teşekkürlerimi sunarım.

Selma KUŞU

ÖZET

Osmanlı Devleti'nin toplumsal tarihinin aydınlatılmasında önemli bir yere sahip olan kaynakların başında şer'iyye sicilleri gelmektedir. Şer'iyye sicilleri kadılar tarafından tutulan mahkeme tutanaklarıdır. Kadı bulunduğu kazanın hâkimi, mülki amiri ve halkın her konuda müracaat ettiği en üst yetkilisiydi. Bu nedenle kadının görev mahallinde tuttuğu siciller, o bölgenin iktisadi ve toplumsal hayatını yansıtan önemli belgelerdir.

Siciller içerisinde vefat eden şahısların kaydedildiği tereke defterleri de bulunmaktadır. Bu defterlerde meskûn olan insanların aile yapıları, çocuk sayıları zengin-fakir, Müslim ve zımmi ailelerin hayat tarzları, unvanları, giyim-kuşam tarzları, kullandıkları ev eşyaları, kadının sosyal hayattaki rolü gibi pek çok sosyal ve kültürel içerikli veriler yer almaktadır. Tereke defterleri incelendiğinde Müslüman ve gayr-i Müslim halk arasındaki benzerlikler de öğrenilebilmektedir. Osmanlı Devleti'nin toplumsal ve ekonomik hayatının araştırılmasında mühim bir yeri olan tereke defterleri çalışmamızın da ana kaynağını oluşturmaktadır.

H. 1065–1079/ M. 1655–1669 tarihlerini kapsayan bu çalışmamızın birinci bölümünde Osmanlı Devleti'nde kadılık kurumu, Şer'iyye mahkemeleri ve mahkeme kayıtları, tereke defterleri ve şer'i miras kaideleri ele alınmıştır. İkinci bölümde vefat eden şahısların kayıtlı bulunduğu tereke defterlerinin verileri ışığında fertlerin dini durumları, unvan ve meslekleri, medeni halleri, aile yapıları, servet miktarları tespit edilerek Edirne'nin sosyal ve ekonomik yapısı ortaya çıkarılmaya çalışmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tereke Defterleri, Şer'i Miras Hukuku, Sosyo-Ekonomik Yapı

ABSTRACT

One of the most important sources enlightening the social history of Otoman empire is *şer'iyye registers*. It means the court documents recorded by *kadı*s. *Kadı* is the judge and the estate manager of the province he is living and is the highest authority to whom people consulted for every subject. Therefore, the *şer'iye registes* are the most important documents reflecting the region's economic and social life.

The *şer'iye sicilleri* include the *tereke defterleri*, in which the dead people were recorded. The household of the inhabitants, how many children they have, their wealth, the daily lives of Muslim or Zımmi families, their appelations, their clothing, their domestic utensils, the role of the woman in the social life are written in these records. We can also learn the likenesses an differences of Müslms and non-Müslms while reading these inheritance registers. *Tereke defterleri*, which are important sources enlightening the social and economic life of Otoman Empire are the main source of our study.

In the first section of our study that contains the period between H. 1065-1079/ M. 1655-1669, the kadılık organization, Şer'iyye courts and court records, tereke defterleri and şer'i inheritance rules in otoman Empire are mentioned. In the second section, the individuals' religious views, their appelations and jobs, their marital status, their household, their wealth are analyzed in the light of the tereke defterleri, which contain the records of dead people, and the social and the economic structure of Edirne is tried to be revealed.

Keywords: Estate notebooks, Şer'i heritage law,social economic structure.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖNSÖZ I
ÖZET III
ABSTRACT IV
İÇİNDEKİLER V
TABLO VE GRAFİK LİSTESİ VIII
KISALTMALAR IX

GİRİŞ 1

BİRİNCİ BÖLÜM
OSMANLI'DA KADILIK KURUMU, TEREKE DEFTERLERİ VE ŞER'İ MİRAS KAİDELERİ

I. Osmanlı Devleti'nde Kadılık Kurumu ve Şer'iye Mahkemeleri 3
A. Kadılık Kurumu 3
1. Kadının Tanımı ve Görevleri 3
2. Kadıların Dereceleri ve Tayini 4
3. Kadılarda Aranan Şartlar 5
B. Şer'iye Mahkemeleri ve Şer'iye Sicilleri 6
1. Şer'iye Mahkemeleri ve Mahkemelerde Yer Alan Görevliler 6
2. Sicillerin Tanımı, Muhteviyatı ve Önemi 7
a. Sicillerin Tanımı ve Muhtevası 7
b. Sicillerin Önemi 9

II. Tereke Defterleri 10
A. Tereke Defterlerinin Özellikleri ve Tanzimi 10
1. Tereke Defterlerinin Oluşumu 10

2. Tereke Kayıtlarında İzlenen Usul 11
3. Tereke Taksiminde Görevli Memurlar 12
a. Kassam 13
b.Kassam Yardımcıları 13
B. Terekler Üzerinden Alınan Vergiler 13
1. Resm-i Kısmet 13
2. Diğer Vergiler 14
C. Edirne Şer'iyye Sicilleri 14

III. Şer'i Miras Kaideleri 15
1. Tereke Üzerindeki Haklar 15
2. Şer'i Miras Hukukuna Göre Varisler ve Hakları 16

İKİNCİ BÖLÜM
TEREKE DEFTERLERİNE AİT VERİLER IŞIĞINDA EDİRNE'DE SOSYO-EKONOMİK HAYAT

I. Tereke Sahiplerinin Tanıtımı 20
A. Tereke Sahiplerinin Dinî Durumları ve İkamet Yerleri 20
1. Tereke Sahiplerinin Dinî Durumları 20
2.Tereke Sahiplerinin İkamet Yerleri 21
B. Tereke Sahiplerinin Vefat Ettiği Yer ve Vefat Ediş Şekilleri 23
C. Tereke Sahiplerinin Unvan, Görev ve Meslekleri 25
D. Tereke Sahiplerinin Medeni Durumu ve Mirasçılara Göre Dağılımı ……...31
1.Medeni Hallerine Göre Dağılımı 31
2. Varislerin Sayısına Göre Dağılımı 32
3. Varislerin Yapısına Göre Dağılımı 33

II. Servet Dağılımı 35
A. Tereke Sahiplerinin Mal Varlıkları 37
1. Kadın ve Erkeklerin Mal Varlıkları 37
2. Gayrimüslimlerin Mal Varlığı 39

3. Unvan ve Meslek Sahiplerine Göre Mal Varlığı..... 43
4. Karyelerde İkamet Eden Tereke Sahiplerinin Mal Varlığı..... 45
B. Terekeyi Oluşturan Mal Gurupları..... 47
1. Gayrimenkul Mallar..... 47
2. Menkul Mallar..... 48
a. Köleler..... 48
b. Nakit..... 51
c. Kitaplar..... 51
d. Diğer Menkul Mallar..... 53
C. Alacak ve Borçların Analizi..... 66
1. Alacaklar..... 67
2. Borçlar..... 68
3. Mehir..... 69
D. Terekelerin Sosyal ve İktisadi Açıdan Tahlili..... 70
SONUÇ..... 71
BİBLİYOGRAFYA..... 74
İNDEKS..... 78
EKLER..... 80
EK–1: TEREKE SAHİPLERİNİN İKAMET YERLERİ..... 80
EK–2: MİRASÇILARIN DURUMUNU GÖSTERİR TABLOLAR..... 90
EK–3: GAYR-İ MENKUL MALLARI GÖSTERİR TABLOLAR..... 100
EK–4: GENEL LİSTE..... 107
EK–5:MEHİR SAHİPLERİNİ VE MİKTARLARINI GÖSTERİR TABLOLAR……..123

TABLO VE GRAFİKLER

Tablo 1: Tereke Sahiplerinin Dine Göre Dağlımı
Tablo 2: Gayrimüslimlerin Oturduğu Mahalleler
Tablo 3: Tereke Sahiplerinden Bazılarının Vefat Ediş Yer ve Şekli
Tablo 4: Terekelerdeki Unvan Dağılımı
Tablo 5: Terekelerdeki Meslek Dağılımı
Tablo 6: Tereke Sahiplerinin Medeni Duruma Göre Dağılımı
Tablo 7: Terekelerde Çok Eşli Olanlar ve Çocuk Dağılımı
Tablo 8: Kadın ve Erkeklerin Servet Miktarları
Tablo 9: Gayrimüslimlerin Servet Miktarları
Tablo 10: Aynı Unvana Sahip Kişilerin Toplam Servetleri
Tablo 11: Karyede İkamet edenlerin Servet Miktarları
Tablo 12: Köle Sahipleri, Köle Adet ve Miktarları
Tablo 13: Kitap Sahipleri, kitapların Değeri ve Kitapların Servetlerine Oranı
Tablo 14: Borçların Dağılımı
Grafik 1: Tereke Sahiplerinin Medeni Durumu
Grafik 2: Tereke Sahiplerinin Ağırlıklı Mirasçı Dağılımı
Grafik 3: Servet Dağılımında Yüzdelik Oranlar
Grafik 4: Gayrimenkul Çeşitlerinin Toplam Değeri
Grafik 5: Alacak ve Borç Miktarları
Grafik 6: Alacakların Yüzdelik Dağılımı
Grafik 7: Borçların Yüzdelik Dağılımı

KISALTMALAR

Bkz: Bakınız

DİA: Diyanet İslam Ansiklopedisi

EŞS: Edirne Şer'iyye Sicilleri

Enst: Enstitü

nr: Numara

s: Sayfa

Üni: Üniversite

vrk: Varak

Y. L: Yüksek Lisans

GİRİŞ

Osmanlı İmparatorluğu kurduğu mükemmel devlet teşkilatıyla üç kıtada hüküm sürmüş, varlığını altı yüz yıl devam ettirmiştir. Yayıldığı geniş coğrafyada ticari yolları denetimi altında tutan, farklı etnik ve dini kimliğe mensup toplumları bir arada barından Osmanlı Devleti'nin sadece askeri ve siyasi tarihi üzerinde durulmamalı, toplumsal ve sosyal tarihi de birçok yönüyle gün ışığına çıkarılmalıdır. Osmanlı Devleti'nin iç ve dış ticaret ağı, imal ettiği mamulleri, ihraç ve ithal ettiği ürünleri, fertlerin gelir düzeyleri ve kaynakları, toplumsal yapılanması araştırılmalı ve bu anlamda tarihte oynadığı rol ortaya konulmalıdır. Bu tespitlerin yapılabilmesi kültürel, sosyal ve iktisadi yapı hakkında bilgiler içeren kaynakların incelenmesiyle mümkündür. İşte bu tür verileri içerisinde bulunduran kaynakların başında şer'iyye sicilleri gelmektedir.

Siciller kadılar tarafından tutulan kayıtlar olup, halkın günlük hayatını, yiyecek ve içecek fiyatlarını, çeşitli müesseselerini, mahalle ve köyleri, örf ve adetlerini, o zamanki hukuk ve tatbikatını, vakıflarını, ödedikleri vergileri ve benzeri konularda durumlarını gösteren bilgiler ihtiva etmektedir. Sicillerde ferman, berat, nişan, tezkire, mürasele, ilam, hüccet, vakfiye ve terekeler gibi kayıtlar bulunmaktadır. Terekeler müstakil defterler halinde de tutulmuştur ki bu defterlere "Kassam" yahut "Tereke Defterleri" adı verilmektedir[1].

Tereke defterleri: Vefat eden kimselerin hayatta iken tasarruflarında bulunan her türlü giyim ve ev eşyası, mobilya ve mutfak takımlarını, kiler mevcudunu, ev, bağ, bahçe, değirmen, çiftlik gibi gayrimenkulleri, çiftlikte mevcut araç, gereç, hayvan cins ve miktarlarını, anbarlarda mevcut veya tarlalarda ekili tahılın miktar ve çeşitlerini, atölye, dükkân gibi ticari faaliyetlerin yapıldığı mekânlarda bulunan aletlerle malzemenin veya ticari emtianın çeşit ve miktarlarını vermekte ve bütün bulların tahmini veya müzayede ile satışları sonunda tahakkuk eden fiyatlarını tespit ve nakletmiş bulunmaktadır[2]. Ömer Lütfü Barkan, bu defterlerden " Edirne Askeri Kassamsına ait 1545–1659 yılları arasındaki defterleri" incelemiş ve bunlardan oldukça önemli sonuçlar çıkarmıştır. Bu kayıtlar içerisindeki 21 adet Kassam

[1] İbrahim Yılmazçelik," Şer'iyye sicillerinin bir merkezde toplanması üzerine bazı mülahazalar", *Osmanlı Arşivleri ve Osmanlı Araştırmaları Sempozyumuna Sunulan Bildiriler* (İstanbul 1985), s.160.
[2] Said Öztürk, *İstanbul Tereke Defterleri (Sosyo-Ekonomik Tahlil*), İstanbul 1995, s. 27.

Defteri'ni incelemiş 2ve bu defterlerden çeşitli yönleriyle ilginç bulduğu 93 adet muhallefat listesini aynen yayınlamıştır.

Çalışmamıza 40, 41 ve 42 numaralı Edirne Tereke Defterleri kaynaklık etmektedir. 1655–1669 yılları arasında Edirne toplumunun sosyal ve ekonomik hayatı aydınlatılmaya çalışıldı.

BİRİNCİ BÖLÜM

OSMANLI'DA KADILIK KURUMU, TEREKE DEFTERLERİ VE ŞERʿİ MİRAS KAİDELERİ

I. Osmanlı Devleti'nde Kadılık Kurumu ve Şer'iye Mahkemeleri

A. Kadılık Kurumu

1. Kadının Tanımı ve Görevleri

Kadı, hukuk dilinde insanlar arasında ortaya çıkan çekişme ve davaları şer'i hükümlere göre çözümlemek için devletçe atanan kişidir. Kelime olarak "hükmetmek, hüküm vermek, idare etmek, yargılamak " manalarına[3] gelmekte olan kadı, Osmanlı'da şerʿi ve örfi hukukun uygulayıcısı olması yanı sıra devlet emirlerini de yerine getiren yönetim ve hukuk adamı kimliğine haiz yetkili idi[4].

İslam'da kadılık görevini ilk Hz. Peygamber yerine getirmişti. Hz. Peygamber, İslam toplumunun genişlemesine ve görülecek davaların sayısındaki artışa paralel olarak şehir ve kazalara hâkimler/kadılar tayin etmiştir. Kadılık gerek Dört Halife gerekse Emeviler ve Abbasiler döneminde devam ederek gelişme göstermiştir[5]. İslamî hükümler çerçevesinde müesseselerini oluşturan Osmanlı Devleti'nde kadılık, beylik döneminden itibaren uygulamada yerini almış ve kadının görev ve sorumluluk alanı genişletilmişti[6].

Osmanlı adli teşkilatının temeli sayılan kadılar bulundukları yerin hem hâkimi, hem belediye başkanı hem emniyet amiri bazen hem mülki amiri ve hem de halkın her konuda müracaat edeceği bir makamıydı[7]. Kadı yerine getirdiği fonksiyonları açısından padişahın temsilcisi olduğu gibi, yetki alanındaki icrai gücünü de padişahın otoritesinden almaktaydı. Nikâh, izdivaç, miras taksimi, yetim ve mal-ı gaibin muhafazası, vasi tayin ve azli, vasiyetlerin ve vakıfların hükümlerine

---

[3] Fahrettin Atar, "Kadı", *DİA*, XXVI, s. 66.
[4] Ahmet Cihan*, Reform Çağında İlmiye Sınıfı*, İstanbul 2004, s. 47.
[5] F. Atar, Aynı makale, s. 66-67.
[6] İlber Ortaylı, "Kadı" *DİA*, XXVI, s. 69.
[7] S. Öztürk, *Aynı eser,* s. 48.

riayet edilmesinin nezareti, cürüm ve cinayet ve sair bütün davalar, kadı tarafından şer'i ve örfi esaslara göre yerine getirilirdi. Bunların yanı sıra idari alanda zahîre ve amele tedariki, hayvan sevki, menzil emirleri, asker toplanması, iktisadi işler, mahallî rayice göre eşyaya narh konması, beledi işlerinin temini gibi görevler kadılar tarafından icra edilirdi[8].

2. Kadıların Dereceleri ve Tayini

Kadı olmak isteyen kişi öncelikle medrese tahsili görürdü. Medreselerde eğitim gören kişi icazet alarak mülazim adıyla matlab veya tarik defteri denilen defterlere yazılırdı. Mülazim olan şahıs kadılık mesleğini tercih ederse öncelikle kaza kadılığına tayin edilirdi. Sonra da kadılık derecelerine de yükselerek kazaskerliğe ve hatta şeyhülislamlığa kadar çıkabilirdi[9].

Kadılık dereceleri, mevleviyet ve kaza kadılığı olmak üzere iki grupta değerlendirilirdi. Kadılık derecelerinin en yükseği mevleviyet denilen büyük kadılıklardı. Büyük ve mühim eyaletlere, vilayetlere ve önemli sancaklara mevleviyet derecesine sahip kadılar (mevali) tayin edilirdi[10]. Mevleviyetler aldıkları ücret karşılığı iki gruptu. Bunlardan en düşüğü üç yüz akçeli mevleviyetler sancaklarla bazı eyaletlerin kadılıklarıydı[11].

Kadılık derecelerinden ikincisi kaza kadılığıdır. Bunların en yüksek derecesine "sitte" veya "eşref-i kuzat" yahut da yüz elli akçeli kadılık denilirdi[12].

Kadıların tayin, terfi, nakl ve azil gibi bütün işlemleri kazaskerler tarafından yapılırdı. XVI. yüzyıl ortalarına kadar bütün kadı ve müderrislerin tayinleri kazaskerlere aitti. Ancak mevleviyet ve yüksek medreselere tayinler veziriazam arzıyla oluyordu[13].

---

[8] İsmail H. Uzunçarşılı, *Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilatı*, Ankara 1965, s.108-109.
[9] Ahmet Akgündüz, *Şeriyye Sicilleri*, I, İstanbul 1988, s. 68.
[10] A. Akgündüz, *Aynı eser*, s. 68.
[11] İ. H. Uzunçarşılı, *Aynı eser*, s. 95-96.
[12] A. Akgündüz, *Aynı eser*, s. 69.
[13] Mehmet İpşirli, *XVII. Yüzyıl Başlarına Kadar Osmanlı İmparatorluğu'nda Kadıaskerlik Müessesi*, İstanbul Üni. Fen-Edebiyat Fakültesi, Doçentlik tezi, İstanbul 1980, s. 127.

XVI. asrın ikinci yarısından sonra şeyhülislamların kazaskerlerin önüne geçmeleriyle büyük kadılıklar şeyhülislamların teklifi üzerine sadrazam tarafından yapılmaya başlandı[14].

Kazaya tayin edilen kadıların ellerine, kaza alanlarını, bakacakları konuları, uymaları gereken bazı prensipleri açıklayan başında padişahın tuğrasının olduğu bir berat verilirdi. Bu kadının tayinini kesinleştiren, gittiği yerde kendisini ispata yarayan bir belgeydi[15]. Kadıların tayin ile ilgili işlemleri kazaskerliklerde bulunan "ruzname" denilen defterlere kaydedilirdi. Eğer bir kadının tayini bu deftere işlenmemişse elindeki berat bir hüküm ifade etmez ve iptali gerekirdi[16].

Kadıların görev süreleri derecelerine göre değişmekte olup kaza kadıları 20 ay, sancak ve vilayetlerin kadıları 12 ay görev yapmaktaydı. Müddetini dolduran kadıların yerine bir başkası tayin olunurdu. Mazul kadılar ise İstanbul'a gelerek her Çarşamba günü kazasker dairesine mülezamet edip sıra beklerdi. Mülazemet süresi iki seneydi[17].

3. Kadılarda Aranan Şartlar

Kadılar hukuki, idari, beledi gibi birçok görev ve sorumluluğu yerine getirmekle mükellef olduğu için güvenilir ve iyi yetişmiş kişiler arasından seçilirdi. Kadılarda atanmadan önce aranan şartlar şunlardı:

a.Yerli yerinde karar verebilen, anlayışlı, dürüst, güvenilir, şahsiyet sahibi ve sağlam iradeli olmalı

b. Fıkha vakıf olmalı, yargılama hukukunu iyi bilmeli, davaları bunlara göre çözebilecek bir beceriye sahip olmalı

c.Tam bir temyiz kudretine sahip olmalı, bu sebeple çocuk, bunak, kör, dilsiz ve tarafların yüksek sesle konuşmasını duyamayacak derecede sağır kimseler hakimlik yapamazlar, yaparlarsa verdikleri kararlar geçersiz olurdu[18].

---

[14] İ. H. Uzunçarşılı, *Aynı eser*, s. 87; S. Öztürk, *Aynı eser* s. 50.
[15] M. İpşirli, *Aynı eser*, s. 132.
[16] İ. Ortaylı, Aynı makale, s. 70.
[17] İ. H. Uzunçarşılı, *Aynı eser,* s. 94-95; S. Öztürk, *Aynı eser*, s. 50.
[18] Abdulaziz Bayındır, "Osmanlı'da yargının işleyişi", *Osmanlı*, VI, s. 433.

B. Şerʿiye Mahkemeleri ve Şerʿiye Sicilleri

1. Şerʿiye Mahkemeleri ve Mahkemelerde Yer Alan Görevliler

Şer'i mahkemeler Osmanlı Devleti'nin başlangıcından Tanzimat dönemine kadar uzun asırlar her türlü hukuki anlaşmazlıkların çözüldüğü bir kurum olmuş ve bu süre zarfında da klasik Osmanlı mahkemesi tek hâkimli, esas itibariyle tek dereceli bir özellik göstermişti[19].

Hukuki anlaşmazlıkların şer'i ve örfi esaslar çerçevesinde çözüme kavuşturulduğu bu mahkemelerin, Osmanlı Devleti'nin ilk asırlarında hususi bir yeri veya binası yoktu. Mahkeme mekânı o kazanın bir mescidi ya da camisi olabildiği gibi, kadının kendi hanesi de olabilmekteydi[20].

Kadı tayin edildiği bölgede yargı görevini, bölgedeki diğer idarecilerden bağımsız bir şekilde yerine getirirdi. Kadının beylerbeyi, sancakbeyi gibi ehl-i örf ile arasındaki ilişki, bir astlık üstlük ilişkisi değildi. Yani kadı, her biriyle işbirliği içerisinde olan fakat bağımsız olarak karar alma yetkisine sahip bir memurdu. Yargılama sürecinde ehl-i örfün asıl görevi sanıkları yargılanmak için mahkemede hazır bulundurmak ve kadı tarafından verilen hükmü infaz etmekti[21].

Mahkemede kadı dışında sayıları değişen görevliler vardı. Kadı yargı işlevini yürütürken bunlardan yardım alırdı. Bunların başında kadı tarafından tayin edilen naipler gelirdi. Kadının vekili olan naipler vazifelerinin mahiyetine göre kadı naipleri, mevali naipleri, bab naipleri, arpalık naipleri olarak adlandırılırdı[22]. Naipler bulunduğu bölgede kadının fonksiyonlarını yerine getirirdi. Asayiş, beledi hizmet, davaların görülmesi, ihtikârın meni, depolama, narh kontrolü gibi görevleri üstlenirlerdi[23]. Bunun yanı sıra mahkemede yargılamaya bir anlamda gözlemci sıfatıyla katılan şühudü'l-hal, kadıların diğer önemli yardımcılarından biriydi. Şühudü'l-hal, udulü'l-müslimin de denilen ve o kaza bölgesinin ileri gelenleri arasından seçilen, sayıları beş altı veya daha fazla olan bu şahitler yargılama sürecine

---

[19] Mehmet Akif Aydın, *Türk Hukuk Tarihi*, İstanbul 1995, s. 83.
[20] Hüseyin Özdeğer, *1463-1640 Yılları Arasında Bursa Şehri Tereke Defterleri*, İstanbul 1988, s. 6.
[21] M. A. Aydın, *Aynı eser*, s. 85.
[22] M. A. Aydın, *Aynı eser*, s. 89, İ. H. Uzunçarşılı, *Aynı eser*, s. 117.
[23] İ. Ortaylı, Aynı makale, s. 73.

veya karara müdahale etmez sadece varlıklarıyla kadıların adil karar vermesinde dolaylı etki ederdi. Bunların dışında kassamlar, kâtipler, muhzırlar, muhtesipler ve subaşı gibi görevliler de kadılara yardımcı olurdu. Kasamlar miras taksiminde, kâtipler mahkeme kayıtlarının tutulmasında, muhzırlar sanıkların mahkemeye celbinde, muhtesipler çarşı, pazar denetlenmesi ve narhların kontrolünde, subaşılar sanıkların mahkemeye celbi ve verilen cezanın uygulanmasında görev alırdı[24].

2. Sicillerin Tanımı, Muhteviyatı ve önemi

a. Sicillerin Tanımı ve Muhtevası

Kadıların verdikleri ilam, hüccet ve cezalarla görevleri gereği tuttukları çeşitli kayıtları içeren defterlere şeriyye sicilleri, kadı defterleri, mahkeme defterleri veya zapt-ı vekayi sicilleri adı verilmektedir[25]. Kimi yerlerde bu defterlere Osmanlı mahkeme kayıtları ya da Osmanlı mahkeme sicilleri de denilmektedir[26].

Mahkemeye intikal eden her türlü resmi yazı, belirli bir disiplin içinde sicillere kaydedilirdi. Evlenme-boşanma, alacak-verecek, alım-satım, nafaka, vakıf, hibe, cürm-cinayet gibi mahalli konulara ilişkin kadı veya naiplerin verdikleri kararlar, sicillerin bir tarafına, merkezden gelen ferman, berat, buyuruldu, izinname gibi her türlü resmi belgeler ise diğer tarafına yazılırdı. Mahalli konulara ilişkin belgelerin yazıldığı bölüme "Sicil-i Mahfuz", merkezden gelen emirlerin yazıldığı bölüme ise "Sicil-i Mahfuz Defterlü" denilirdi[27].

XVI. yüzyılın sonlarına kadar şer'iye sicillerine hâkim olan dil Arapça iken zamanla neredeyse Türkçeye dönmüştür. Buna rağmen vakfiyeler, bazı tereke ve aile hukukuna ilişkin kayıtlar ile sicilleri tutan kadının göreve başlamasını gösteren kısımlar Arapça kaleme alınmıştı. Sicillerde kullanılan yazı çeşidi ise rika kırması, talik kırması, divani gibi yazılardır. Ayrıca Osmanlı Devleti'nde sicillerde yer alacak

---

[24] M. A. Aydın, "Mahkeme", *DİA,* XXVII, s. 343.
[25] Abdülaziz Bayındır, *İslam Muhakeme Hukuku*, İstanbul 1986, s. 1.
[26] Fethi Gedikli, "Osmanlı hukuk tarihi kaynağı olarak şer'iyye sicilleri", *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, III/5 (İstanbul 2005), s. 187.
[27] F. Gedikli, Aynı makale, s. 189; Rıfat Özdemir, "Şer'iyye sicillerinin sosyo-ekonomik tarihi ve halk kültürü açısından önemi", *Battalgazi ve Malatya Çevresi Halk Kültürü Sempozyumu'na Sunulan Bildiriler* (Malatya 1986), s. 180.

olan belgelerin nasıl kaleme alınacağı "sakk mecmuaları" denen rehber kitaplarda gösterilmişti[28].

Sicillerde şu tür belgeler bulunmaktadır:

1) Merkezden gönderilen her türlü ferman, berat ve mektuplar,
2) Ümera denilen mahalli yöneticilerin (beylerbeyi, Vali, Sancakbeyi, Mutasarrıf, Mütesellim vb gibi) çeşitli konularda sancak veya şehir sorunlarını çözmek için yayınladıkları buyuruldular ile bunların icraatlarını gösterir kayıtlar
3) Kadıların (naiplerin) çeşitli konularda merkeze gönderdikleri ilamlar ile şehir yönetiminde kişi ya da kurumlar arasında doğan anlaşmazlıkları çözümlemek için verdikleri hüccetler
4) Şehrin mahalle listeleri, dini ve sosyal yapıların inşası, bakım ve onarımlarının yapılması, şehirle yürütülen imar faaliyetleri, imar işlerinde kullanılan inşaat malzemelerinin çeşit ve fiyatları ile ilgili vesikalar
5) Şehir nüfusunun ırki ve dini yönden ayrımını, bir nüfusun zaman zaman maruz kaldığı salgın hastalık ile doğal afetleri anlatan belgeler
6) Evlenme, boşanma, kız kaçırma, mehir bağlama, alım-satım, mukavele ve kefalet senetleri, hırsızlık, kalpazanlık, yaralama ve öldürme ile ilgili kayıtlar
7) Şehirlerdeki esnaf grupları, bunların meslekleri ile ürettikleri malların çeşitleri, çarşı ve pazarlarda satılan malların narh listeleri, usta ve ırgat yevmiyeleri
8) Sancak ve şehir halkından toplanan vergi miktarları, bu vergilerin toplanmasında kullanılan avarız-hanesi ile ilgili listeler
9) Altun ve para meseleleri ile ilgili çeşitli eşya fiyatlarını gösteren kayıtlar
10) Ölen kişilerin mesleği ile mal varlığını gösteren tereke kayıtları, bu tereke kayıtlarında yer alan etnografik eşya listeleri
11) Bunların dışında mahkeme tarafından önemli görülüp de sicillere kaydedilen çok çeşitli konuları kapsayan kayıtlar[29].

[28] F. Gedikli, Aynı makale, s. 188-189.

b. Sicillerin Önemi

Şer'iyye sicilleri, Osmanlı tarihi kaynakları arasında mühim bir yer işgal eden birinci elden kaynaklardır. Kadının tayin edildiği bölgede hukuki, idari ve beledi alanlarda birçok görevi üstlenmesi ve yerine getirdiği hizmetlerle ilgili konuları sicillere kaydetmesi, bu belgelerin önemini daha da arttırmıştır. Sicillerin incelenmesiyle Osmanlı Devleti'nin siyasi, hukuki, idari ve sosyo-ekonomik yapısı temellendirilecektir.

Şer'iyye sicilleri Osmanlı sosyal tarihi açısından son derece hareketli belgelerdir. Sicillerde, meskûn olan insanların aile yapıları, evlilik gelenekleri, çocuk sayıları, sosyal güvenlik konuları, zengin-fakir, Müslüman ve zımmi ailelerin[30] hayat tarzları, unvanları, giyim-kuşam tarzları, kullandıkları ev eşyaları, kadının sosyal hayattaki rolü gibi pek çok sosyal ve kültürel içerikli veriler yer almaktadır.

Siciller Osmanlı adli teşkilatı hakkında da önemli bilgileri araştırmacılara sunmaktadır. İslam hukukunun uygulamada nasıl göründüğü, nasıl bir şekil aldığı, şer'i hukukun örfü hukukla nasıl bir ilişki içinde olduğu sicillere bakılarak tespit edilebilmektedir[31].

Siciller, Osmanlı idari teşkilatının aydınlatılması açısından da tetkike değer vesikalardır. Kaza, sancak ve eyalet taksimatı, beylerbeylik, sancakbeyliği, kethüdalık ve voyvodalık gibi idari; kadılık, naiplik, muhzırlık, mübaşirlik, bostancıbaşılık, çavuşluk ve subaşılık gibi adli müesseselerin hem idari yapısını, hem de ifa ettikleri fonksiyonlarını kadı sicillerindeki kayıtlardan çıkarmak mümkündür. Vakıf, gedik, narh ve benzeri sosyal ve iktisadi müesseselerin de aynı şekilde sicillerdeki kayıtlardan bütün ayrıntılarıyla öğrenilebileceğini görülmektedir[32].

Osmanlı iktisat tarihi açısından değerlendirdiğimizde yine sicillerin nedenli mühim bir kaynak olduğu anlaşılır. Siciller halkın geçim tarzı, ithalat ve ihracat malları, yetiştirilen tarım ürünleri, imal ettiği sanayi mamulleri, meşgul olduğu zanaat ve meslek grupları, toplanan vergiler, cari para cins ve değerleri, para

---

[29] R. Özdemir, Aynı makale, s. 180-181.
[30] R. Özdemir, Aynı makale, s. 182.
[31] F. Gedikli, Aynı makale, s. 191.
[32] A. Akgündüz, *Aynı eser*, s. 16.

enflasyon ve paranın değerinin düşmesiyle alakalı hususları bize anlatan en önemli kaynaklardır[33].

Görüldüğü üzere siciller, ekonomi, sosyal tarih, antroponimi ve toponimi gibi hemen tüm toplum/sosyal bilimlerin gereksinim duyduğu istatistiklere imkân verebilen oldukça geniş bir veri tabanının mevcut olduğu[34] defterlerdir.

II. Tereke Defterleri

A.Tereke Defterlerinin Özellikleri ve Tanzimi

1. Tereke Defterlerinin Oluşumu

"Tereke" kelime olarak ölünün bıraktığı mal anlamına gelmektedir. Osmanlı sosyo-ekonomik tarihinin aydınlatılmasında mühim bir kaynak olan tereke defterleri, vefat eden kimselerin geride bıraktıkları menkul ve gayrimenkul her türlü malların ve alacak, borç, vasiyet, hibe… gibi tasarruflarla meydana gelen hakların ayrıntılı bir envanteri halinde[35] şer'i hüküm ve kaideler çerçevesinde taksimini gösteren kadı defterleridir[36]. Kadının görevleri içerisinde vefat eden şahısların mallarını hak sahipleri arasında şer'i hükümler ışığında paylaştırmak da vardır. Kadı, varislerin talebi üzerine terekeyi mirasçılar arasında paylaştırırdı yahut mirasçı rüşt çağına erişmemiş bir çocuk ise, yetimin hakkını korumak adına terekeye kendiliğinden müdahale edebilirdi. Kadılar maiyetlerinde çalışan ve bu işin uzamanı olan kasamlar vasıtasıyla, terekeyi ayrıntılı olarak tespit ve taksim eder ve bunları sicillerine kaydederlerdi[37]. Bu defterler, kadı sicillerinin içerisinde dağınık halde bulunduğu gibi bazı büyük kadılıklarda müstakil defterler halinde düzenlenmiş ve "metrukât", "kassam" veya "muhallefat" adıyla defterlere kaydedilmiştir[38].

---

[33] A. Akgündüz, *Aynı eser*, s. 15.
[34] Nejdet Ertuğ, "18. asır İstanbul şer'iyye sicillerinde, miras ve satış hüccetlerindeki, sosyal nitelikli verilerin değerlendirilmesi", *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*, sayı 11 (İstanbul 2004), s. 29.
[35] Ömer Lütfü Barkan, " Edirne kassamına ait tereke defterleri (1545–1659)", *Belgeler*, III/5-6, (Ankara 1966), s. 1.
[36] Halil İnalcık, "15. Asır Türkiye iktisadi ve içtimai tarihi kaynakları", *Osmanlı İmparatorluğu Toplum ve Ekonomi Arşiv Çalışmaları, İncelemeler* (İstanbul 1983), s. 188.
[37] Ali Aktan, "Kayseri kadı sicillerindeki tereke kayıtları üzerinde bazı değerlendirmeler (1738-1749)", *II. Kayseri ve Yöresi Tarih Sempozyumu (16-17 Nisan1998)'na Sunulan Bildiriler* (Kayseri 1998), s. 47.
[38] Ö. L. Barkan, Aynı makale, s. 1.

2. Tereke Kayıtlarında İzlenen Usul

Tereke kayıtlarının genellikle dört kısımdan oluştuğunu görüyoruz:

Ölen Kişinin Tanıtımı: Bu kısımda vefat eden kişinin adı, varsa unvanı, baba adı yazılırdı. Köle asıllı olanların baba adı Abdullah olarak kaydedilir ve akabinde müteveffanın vefat ettiği yer belirtilirdi. Bazı durumlarda vefat eden kişinin vefat ediş şekli de yazılırdı. Bu bilgilerin ardından mirasçılara geçilir ve mirasçıların müteveffayla olan yakınlık derecesi ifade edilirdi. Zevci ve zevcesinden başlayarak yakınları isim isim zikredilir, çocukları cinsiyeti yetişkin ve küçük oluşlarına göre "kebîr", "kebîre" veya "sagîr", "sagire" ifadeleriyle yer alır. Eğer vefat eden kişinin varisi yoksa bu açıkça belirtilir ve tereke kadı tarafından hazineye gelir olmak üzere Beytülmal eminine teslim edilirdi. Bu kısmın sonunda da belgenin tutulduğu tarih gün, ay, yıl olarak kaydedilirdi. [39]. İncelediğimiz Edirne sicillerinde gayrimüslim kişilerin tanıtımı yapılırken metrukât adı altında "el-merdûd", "merdûde" veya halik olarak kayda geçirilmiş ve baba adı belirtilirken "veled-i" şeklinde yazılmıştır.

Mirasa Konu Olan Menkul ve Gayrimenkul Malların Dökümü: Müteveffanın geride bıraktığı eşyaları miktar ve kıymetleriyle birlikte alt alta yazılırdı. Bu eşyalar listelenirken belli bir usul uygulanmazdı. Tereke içerisinde varsa Mushaf-ı Şerif ve bazı kitaplar başta yazılmış, sonrasında kıymetli mallar sıralanmıştır[40]. Elimizdeki tereke kayıtlarında ise genelde gayrimenkul mallar, dini kitaplar ve diğer kıymetli eşyalar listenin ilk sıralarında alacaklar sonunda yer almıştır, ama defterlerin tamamında bu düzen geçerli değildir, biraz önce ifade edildiği gibi malların sıralamasında belli bir usul yoktur.

Borç, Masraf v.b Gider Kalemlerin Dökümü: "Minha'l-ihrâcât" ifadesiyle başlayan bu bölümde vefat eden kişinin öncelikle teçhiz ve tekfin masrafları yapılır, arından varsa borçları tek tek kime ve ne kadar olduğu yazılırdı. Tereke uzak bir yerden gelmiş ise nakliye masrafları, vasiyetler ve terekenin taksiminden doğan resim ve masraflar kaydedilirdi. Gider kalemlerini oluşturan bu kısmın ne kadar tuttuğu hesaplanarak asıl tereke yekûnundan çıkarılırdı. Bazen gider kalemlerinin

[39] A. Aktan, Aynı makale, s. 48; S. Öztürk, *Aynı eser*, s. 76.
[40] S. Öztürk, *Aynı eser*, s. 76.

tereke yekûnunu geçtiği olurdu. Şahsın terekesinden çok borcu varsa bu durumda tereke yekûnu borçlulara "gurema tariki" denilen bir nisbi dağıtım ile taksim edilirdi.[41]

Varislere veya Beytülmal'a Kalan Miktarın Tespiti: Bu bölümde gider kalemlerinden geriye kalan "sahhü'l-bakî" olarak ifade edilir ve vefat eden şahsın varisleri arasında şer'i miras hükümlerine göre paylaştırılırdı. Müteveffanın varisi yoksa kalan miktar Beytülmal eminine verilirdi[42].

3.Tereke Taksiminde Görevli Memurlar

Kazanın en üst düzey yetkilisi olan kadı, miras taksiminde de görevli idi. Mirasın mahkemeye intikali varislerin talebi neticesinde gerçekleşebiliyordu. Kadının mirasa müdahale edebilmesi bazı koşullarda söz konusuydu. Kadı, mirasçılar arasında küçük çocukların bulunması durumunda, bunların haklarını korumak gerekçesiyle ve bir vasi tayin etmek suretiyle veya vefat edenin mirasçısı yok ise terekenin beytülmale devri için terekeye müdahale edebilirdi. Bunların yanı sıra mirasçılar arasında mirasın taksiminden dolayı anlaşmazlık çıkarsa ya da vefat eden şahsın borcu ve alacağı kalmışsa, alacaklının talebi yahut mirasçılara intikal eden alacağın mahkeme tarafından tespit ve temini için kadı mirasa el koyabilirdi Aksi taktirde zorla terekeyi yazamaz ve resim alamazdı[43].

Vefat eden şahısların mallarının sayımı kassam önünde yapılır ve bilirkişi (ehl-i hibre) veya piyasayı iyi bilen dellaller vasıtasıyla kıymetleri de belirlenerek muhallefat listeleri düzenlenirdi[44]. Vefat eden kişilerin geride bıraktıkları malların bilirkişi önünde sayımının yapılması, eşyaların kaybını önleyerek mirasçıların zarara uğramasını engellerken, ayrıca mal ve eşya fiyatlarının değerinin üstünde gösterilerek fazla resim alınmasına da mani olunmaktaydı.[45]

---

[41]O . L. Barkan, Aynı makale, s. 19; S. Öztürk, *Aynı eser*, s. 76-77.
[42] S. Öztürk, *Aynı eser*, s. 77.
[43]H. İnalcık, Aynı makale, s. 188.
[44] Ö. L. Barkan, Aynı makale, s. 2; H. Özdeğer, *Aynı eser*, s. 10; S. Öztürk, "Kassam", *DİA*, XXIV, s. 580-581.
[45] H. Özdeğer, *Aynı eser*, s. 12.

a. Kassam

Kassam "taksim eden, bölüştüren manasına gelmektedir. Kassamlar ikinci derecede adliye görevlilerinden olup hâkimin yardımcılarıdır. Kassamlar Müslüman, adil, mesleğinin gerektirdiği hukuk bilgisine sahip kişiler arasından seçilirdi[46].

Osmanlı Devleti'nde şer'i mahkemelere intikal eden mirasın taksimini yapan iki çeşit kassam vardı. Birincisi, yönetici zümreye mensup kişilerin miraslarını kazasker adına varisleri arasında taksim eden askeri kassam, ikincisi reayanın terekesini vilayet ve sancak kadıları adına varisleri arasında bölüştüren beledi/şehri kassamdır. Askeri kassamlar ya her kazada veya birkaç kazada ayrı ayrı bulunurdu. Rumeli'dekiler Rumeli kazaskeri ve Anadolu'dakiler de Anadolu kazaskerleri tarafından tayin edilirdi.[47] Askeri kassamın bulunmadığı yerlerde, askeri zümreye mensup kişilerin terekesini mahallin kadısı, kazasker hesabına beledi kassama taksim ettirerek, taksim edilen resimler kazasker tarafından gönderilen askeri kassama zimmetle teslim edilirdi[48].

b.Kassam Yardımcıları

Kassamlar vefat eden şahısların terekelerini tespit ve taksim etmek için göreve çıktıklarında kendilerine yardımcı olan elemanları bulunuyordu. Bunlar tereke defterini kaydeden kâtip, muhzır, çuhadar, hizmetçi, miras mallarına değer biçen bilirkişi, terekeye gözcülük eden dideban, malların piyasa değerini iyi bilen dellaliye gibi yardımcılardı[49].

B. Terekler Üzerinden Alınan Vergiler

1. Resm-i Kısmet

Kadıların devlet tarafından aldıkları muayyen bir maaşları olmayıp, mahkemeye intikal eden davalardan belirli bir miktarda resim alıyorlardı. Bu durum

---

[46] S.Öztürk, Aynı makale, s. 579.
[47] S. Öztürk, Aynı makale, s. 580; H. Uzunçarşılı, *Aynı eser*, s. 121.
[48] H. Özdeğer, *Aynı eser,* s. 10.
[49] S. Öztürk, Aynı makale, s. 580.

kadıların yolsuzluk yapmalarına ve rüşvet almalarına sebep olmuş ve bunun üzerine Yıldırım Beyazıt devrinde kadıların gelirlerinde bazı düzenlemeler yapılmıştı[50].

Yıldırım Beyazıt devrinde kadıların hüccet karşılığında alınan resm-i hüccetten 25, şer'iye sicillerine kaydedilen hukuki meselelerden alınan resm-i sicilden 7, askeri ve beledi kassamların tereke taksiminden aldıkları resm-ı kısmetten binde 20 ve evlenme akdinden alınan resm-i nikâhtan da 12 akçe aldıkları görülmektedir[51]. Kadıların resimlerden aldıkları bu oranlar sabit kalmamış zamanla değişme göstermiştir. Örneğin Fatih sultan Mehmet zamanında kadılığa tahsis edilen ücretler arttırılmıştı. Bu dönemde kadıların hüccetten 32, resm-i kısmetten binde 25, nikâhtan da 32 akçe almaları kanunen kabul edilmişti[52].

2. Diğer Vergiler

Kanunlarda belirlenen vergiler dışında terekeler üzerinden çeşitli isimlerle bazı giderler alınmıştır. İncelediğimiz tereke defterlerinde yer alan giderler şunlardır: kassamiye, katibiyye, ihzariye, hammaliyye, kalemiyye harc-ı defter (suret-i defter), harc-ı rah, ücret-i kadem. Bu vergilerin bazıları bir arada alınmıştır. Bunlara ek olarak beytülmalin mirasçı olduğu terekelerden Müjdegâne ve Resm-i Emin adı altında yüksek oranda iki vergi daha alınmaktadır. Müjdegâniye adı altında alınan resim genellikle yüzde 3, 4, 5 civarında, emin altında alınan resim ise yüzde10 civarındadır[53].

C. Edirne Şer'iyye Sicilleri

Edirne şeriyye sicilleri önce Topkapı Sarayı'nda bulunurken sonra Ankara Milli Kütüphane'de muhafaza edilmeye başlandı. Ayrıca sicillerin mikrofilm örnekleri İstanbul'da Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi'nde de yer almaktadır.

Kayda geçirilen Edirne şer'iyye sicilleri Hicri 989–1339 arası tarihleri kapsamaktadır. Toplam sicil sayısı 639'dur.

---

[50] İ. H. Uzunçarşılı, *Aynı eser*, s. 84.
[51] S. Öztürk, *Aynı eser*, s. 54-55.
[52] İ. H. Uzunçarşılı, *Aynı eser*, s. 85.
[53] S. Öztürk, *Aynı eser*, s. 61.

Edirne sicillerinden 40, 41 ve 42 numaralı defterler araştırmamızı oluşturmaktadır. İncelediğimiz defterlerin tarihleri H. 1065–1070 (M. 1655–1660) ile H.1078–1079 (M.1668–1669) arasındaki zaman dilimini ele almaktadır. 87 sayfadan meydana gelen 40 numaralı sicilde 105 erkek, 53 kadın ve 1 gayrimüslime ait toplam 159 tereke kaydı bulunmaktadır. Ayrıca 5 tane de zeyl kaydı mevcuttur. 45 sayfadan meydana gelen 41 numaralı sicilde 57 erkek, 42 kadın ve 26 gayrimüslim olmak üzere toplam 125 tereke kaydı olup 1 tane de zeyl kaydı vardır. 42 numaralı sicil 80 sayfalık bir defterdir, fakat 77–80 arası boştur. 42 numaralı sicilde 88 erkek, 52 kadın ve 1 gayrimüslime ait 141 tereke kaydı yer almakta ve 4 tane de zeyl kaydı bulunmaktadır. Defterlerde mal dökümü verilip de miktarları yazmayan ve dolayısıyla dağıtımı yapılmayan tereke kayıtları da vardır. Bunlar dört kişidir[54]. Sicillerdeki yazı karakteri ise; taʿlik, hurde taʿlik, nesih-taliktir.

III. Şer'i Miras Kaideleri

Tereke defterlerinde ölen kişilerin geride bıraktıkları malları hak sahiplerine belli sıra, ölçü ve miktarlarda dağıtıldığı görülmektedir. Defterlerde hak sahiplerinin kimler olduğu, mirastan kimin ne oranda pay alacağı, varsa borçlular ve vasiyetler tespit edilirken İslam miras hukukunun hükümleri tatbik edilerek belirlenmektedir. Bu doğrultuda tereke defterlerini değerlendirdiğimizde Osmanlı hukuk sisteminde şerʿi kaidelerin ne ölçüde uygulandığını görebilmekteyiz.

1. Tereke Üzerindeki Haklar

Şer'i hükümleri doğrultusunda uygulanan Osmanlı miras hukukunda mirasın varisler arasında taksimine geçilmeden önce vefat eden kişinin teçhiz ve tekfin masrafları tereke yekûnundan karşılanırdı. Eğer tereke teçhiz ve tekfin masraflarını karşılamıyorsa, bu durumda masraflar vefat eden şahsın nafakası üzerine vacip olan kimseye düşer, hiç kimsesi yoksa devlet hazinesinden karşılanırdı[55].

---

[54] Bkz. EŞS, nr. 40, vrk. 10-b; EŞS, nr. 41, vrk. 8-a, 34-a; EŞS, nr. 42, vrk. 62-b.
[55] Halil Cin-Gül Akyılmaz, *Türk Hukuk Tarihi*, Konya 2003, s. 388.

Teçhiz ve tekfin masrafları çıkarıldıktan sonra müteveffanın borçları varsa bunlar ödenirdi. Murisin borçları terekeyi aşarsa ve kalan terekenin borçların tamamını karşılamaması durumunda tereke satışa çıkarılarak bedeli alacaklılar arasında "gurama tarıki" denilen nispi bir dağıtım usulüyle uyumlu bir şekilde dağıtılırdı. Terekeden ödenemeyen borçlar ise düşerdi. Varisler bu borcu ödemek mecburiyetinde değildi[56].

Ölenin borçlarının ödenmesinden sonra, sıra vasiyetlerini yerine getirmeye gelirdi. Şer'i hükümlere göre, mirasçıların olması durumunda vefat eden kişi mal varlığının ancak 1/3 birini vasiyet edebilirdi. Bu miktar aşıldığı takdirde mirasçıların izni alınarak vasiyet yerine getirilirdi. Müteveffanın geride mirasçısı yoksa malının hepsini vasiyet edebilirdi[57].

B. Şer'i Miras Hukukuna Göre Varisler ve Hakları

Teçhiz ve tekfin masrafları, borçların ödenmesi, vasiyetlerin yerine getirilmesinden sonra terekeden kalan miktar Şer'i miras hükümlerince varisler arasında paylaştırılırdı. İslam miras hukukuna göre mirasçılar dokuz grupta toplanmıştır: Belli hissesi olan hısımlar (ashab-ı ferâiz), neseb bakımından asabe olan hısımlar (asabe-i nesebiye), azad sebebiyle asabe olanlar (asabe-i sebiye), red yoluyla mirasçı olan ashab-ı ferâiz, zevi'l-erhâm, mukaveleli vâris (mevle'l-muvâlât), nesebi muristen başkasına ikrar yoluyla nisbet edilen hısım, kendisine üçte birden fazla vasiyet edilen, hazine (beytü'l-mal).

Ashab-ı ferâiz sistemiyle eş, ana, baba, dede, kız, kızkardeş gibi birinci derecede yakın hısımlara mirastan pay verilerek onların mirasçılıkları korunmuş, geri kalan da asabeyi teşkil eden hısımlara ölene yakınlıkları ölçüsünde verilerek ölenin hısımları arasında sorumluluklarına ve ölene yakınlıklarına denk bir dağlım sağlanmıştır. Zevi'l-erhâm gurubunun üçüncü sırada yer alması bu sebeplerdendir[58].

Belli Hissesi Olan Hısımlar (Ashab-ı Feraiz): İslam miras hukukunda belirli pay sahibi olan mirasçılar zümresini ifade eder. Ferâiz, belirli pay demek olan

---

[56] Levent Kuru, *29 Numaralı Edirne Şer'iye Sicili*, Trakya Üni. Sosyal Bilimler Enst. Y. L. tezi, Edirne 2003, s. 27; Ö. L. Barkan, Aynı makale, s. 19.
[57] Ö. L. Barkan, Aynı makale, s. 19.
[58] Ali Bardakoğlu, "Miras" *İslam'da İnanç, İbadet ve Günlük Yaşayış Ansiklopedisi*, III, s. 1316.

farîza kelimesinin çoğuludur[59]. Birinci dereceden mirasçı sayılan ashab-ı feraiz sayısı on ikidir, onu "nesebi" ve ikisi de "sebebi"dir. Nesebi olanların yedisi kadın, üçü erkektir.

Neseb bakımından hakkı olanlar: Baba (eb), babanın babası (cedd-i sahih), ana bir kardeş (ah li ümm), ana (üm), ananın anası, babının anası (ceddi sahiha), öz kız (bint), oğulun kızı (bintü'l-ibn), ana baba bir kız kardeş (uht lehuma), baba bir kız kardeş (uht li eb), ana bir kız kardeş (uht li üm). Sebebi bakımından hakkı olanlar; koca (zevc), karı (zevce).

Bu arada dikkat çekici bir husus nesebi bakımından mirasa hak kazanan on gurup içinde yedisinin kadın oluşudur. İslamiyet'ten önceki Arap toplumlarında kadınlara miras hakkının tanınmamasına karşı bir tepki olarak, bir kısım yakın akraba kadın mirasçıların, miras haklarının Kur'an ve Sünnet emirleriyle kat'i olarak garanti altına alma ihtiyacından ileri geldiği düşünülebilir[60].

Neseb Bakımından Asabe Olan Hısımlar (asabe-i nesebiyye): Vefat eden kişiye doğrudan veya erkek vasıtası ile bağlı bulunan erkek hısımlar ile bu hükümde sayılan gurup hısmı belirtmek üzere kullanılan bir tabirdir.

İslam miras hukukunda "asabe" olarak anılan hısım veya hısımlar, tek başlarına bulunduğunda mirasın tamamını, belirli pay sahipleriyle (ashab-ı ferâiz) birlikte bulunduğunda ise onlardan artan mirası alırlar[61]. Asabe-i nesebiyye üç gurupta mütalaa edilir: "Bi-nefsihi, bi-gayrihi, ve ma'a-gayrihi".

a. Bi- nefsihi; Ölen ile aralarına kadın girmeyen erkek hısımlardır ve dört gruptur; oğullar, oğulların oğulları, baba ve babanın babası, ana-baba bir erkek kardeşler ve bu kardeşlerin oğulları, ölenin ana-baba bir veya baba bir amcaları ve bunların oğulları[62].
b. Bi-gayrihi asabe (başka sebebiyle asabe); Yalnız başlarına bulununca asabe olmayıp, ashab-ı feraizden olan hısımlardır. Bunlar erkek kardeşleriyle beraber bulununca asabe olmakta, diğer bir ifadeyle terekenin tamamını veya da kalanını ikili birli bölüşmektedirler. Bi-gayrihi asabe dört kısımdır; oğul ile beraber kızlar, oğlun oğlunun

[59] Ali Bardakoğlu, "Ashâb-ı ferâiz", *İslam'da İnanç, İbadet ve Günlük Yaşayış Ansiklopedisi*, I, s. 163.
[60] Ö. L. Barkan, Aynı makale, s. 20.
[61] Ali Bardakoğulu, "Asabe", *İslam'da İnanç, İbadet ve Günlük Yaşayış Ansiklopedisi*, I, s. 159.
[62] Hayreddin Karaman, *Mukayeseli İslam Hukuku*, İstanbul 1996, s. 461-462.

oğlu ile beraber oğul kızları, ana-baba bir erkek kardeşlerle beraber, ana-baba bir kız kardeşler, baba bir erkek kardeşlerle baba bir kız kardeşler[63].

c. Ma'a-gayrihi asabe (başkasıyla asabe); bu vasıf yalnız kız kardeşlere aittir. Ana baba bir veya baba bir kız kardeşler kızlar veya oğul kızları ile beraber bulunduğunda "asabe ma'a-gayrihi" olurlar. Kızlar ve varsa diğer mirasçılar hisselerini aldıktan sonra geri kalan bu kız kardeşlerin alırlar, birden fazla iseler kalanı aralarında eşit olarak paylaşırlar[64].

Azad Sebebiyle Asebe Olanlar (asabe-i sebebiye): Azatlı cariye veya bir köle varis bırakmadığı takdirde kendisini azad eden efendisi mirasa hak kazanır. Azad eden şahıs bulunmazsa onun yerine azad edenin erkek asabesi geçer. Azad eden gerek kadın olsun gerek erkek olsun miras hakkı eşittir. Fakat azad edenin varislerinden kadınlar için hisse ve hak yoktur[65].

Red Yoluyla Mirasçı Olan Ashab-ı Ferâiz: Belirli pay sahiplerinden artan mirası alacak bir asabe (erkek hısım) bulunmazsa eş dışındaki belirli pay sahipleri artan mirası da payları oranında yeniden alırlar. Bu işleme red veya reddiye denir[66]. Terekeden bu şekilde ikinci bir dağıtım asabe-i sebebiye olan karı ve kocaya red olmaz[67].

Zevi'l-erham: Vefat eden kişinin ashab-i feraizden, asabe-i nesebiye ve asabe-i sebebiyeden varis bulunmadığında terekesi zevi'l-erham denilen kan hısımları, sınıflarına göre hak sahibi olurlar. Zevi'l-erham dört sınıftır.

a. Ölüye bağlı olanlar (ölünün cüzleri); Kızlarının çocukları, oğlun kızlarının çocukları
b. Ölünün bağlı oldukları (ölünün asılları); Araya ana giren büyük babalar, ananın babasının anası v.b.

---

[63] H. Karaman, *Aynı eser*, s. 464; S. Öztürk, *Aynı eser*, s. 99.
[64] H. Karaman, *Aynı eser*, s. 465.
[65] S. Öztürk, *Aynı eser*, s. 100.
[66] Hamdi Döndüren, *İnsanlığa Son Çağrı Kur'ân-ı Kerîm (Meâl, Tefsir, Ansiklopedik İndeks*), s. 147.
[67] H. Karaman, *Aynı eser*, s. 467; S. Öztürk, *Aynı eser*, s. 100.

c. Ölünün ebeveynine bağlı olanlar (baba ve ananın fer'ileri); kız kardeşinin erkek ve kız çocukları, erkek kardeşinin kızları ve bunların çocukları.
d. Ölünün ced ve ceddelerine bağlı olanlar (ölenin ceddinin fer'ileri); Büyük ana ve büyük babanın fer'ileri ki bunlar mutlak surette halalar, ana bir amcalar, dayı ve teyzeler ve bunların çocukları ve amcakızlarıyla bunların çocukları[68].

Mukaveleli varis (mevla'l-muvalat): İki şahsın, karşılıklı diyet ödeme, varis olma ve yardımlaşma konusunda anlaşmalarıyla ortaya çıkan hukuki münasebettir[69].

Nesebi Muristen Başkasına İkrar Yoluyla Nispet Edilen Hısım: Bir kimsenin malum olmayan şahıs için, bu benim oğlumdur, filan şahıs amcamdır, kardeşimdir şeklinde ikrarda bulunursa aralarında nafaka ve miras hükümleri geçerli olur.

Kendisine üçte birden fazla vasiyet edilen: Vefat eden kimsenin yukarıda bahsi geçen mirasçısı bulunmadığı takdirde, terekesinden 1/3 den fazla olan vasiyetleri tamamen kendisi için vasiyet olunan kimseye verilir. Terekenin 1/3 den fazlasını aştığı için yerine getirilmeyen vasiyetler bu suretle ifa edilir.

Beytülmal: Vefat eden kişinin hiç mirasçısı olmaz ise veya mirasçılardan artan olursa bunlar beytülmale kalır. Ölen kadın olup, yalnız kocası mirasçı olarak kalmışsa terekeden 1/2 hissesini alır diğer kısım beytülmale gider. Ölen koca olup da, sadece karısı mirasçı kalmışsa 1/4 hissesini alır, geri kalan 3/4 beytülmale gider[70].

[68] S. Öztürk, *Aynı eser*, s. 100.
[69] H. Karaman, *Aynı eser*, s. 482.
[70] S. Öztürk, *Aynı eser*, s. 101.

İKİNCİ BÖLÜM

TEREKE DEFTERLERİNE AİT VERİLER IŞIĞINDA EDİRNE'DE SOSYO-EKONOMİK HAYAT

I. Tereke Sahiplerinin Tanıtımı

A. Tereke Sahiplerinin Dinî Durumları ve İkamet Yerleri

1. Tereke Sahiplerinin Dinî Durumları

Osmanlı Devleti'nde Şer'i mahkemeler sadece Müslümanların hukuki işlemlerinin görüldüğü kurumlar değildi. Şer'i mahkemelerin adli, idari ve beledi gibi birçok konuda görev ve sorumluluğu yerine getirmesi, bu mahkemelere gayrimüslimlerin de başvurmasına imkân tanımıştı. Diğer yandan gayrimüslimler evlenme, boşanma, nafaka, miras taksimi gibi hukuki meselelerini kendi din adamlarının başkanlığında ve kendi dini hükümlerine göre çözümlemekte serbesttiler. Bununla beraber aile hukukunu ilgilendiren meselelerde de Osmanlı mahkemeleri gayrimüslimlere hizmet vermekteydi. Nitekim araştırma konumuz olan terekelerde gayrimüslim vatandaşlara ait kayıtların yer alması bu söylediklerimizi doğrulamaktadır. Defterlerde yer alan gayrimüslim kişiler kendi din adamlarına başvurmak yerine, kadının nezaretinde şer'i hükümlerin tatbik edildiği Osmanlı mahkemelerini tercih etmişlerdir.

İnceleme konumuz olan Edirne'ye ait 40, 41 ve 42 numaralı Şer'iyye sicillerinde toplam 425 tereke kaydı bulunmaktadır. 425 kişiden 28'i gayrimüslimdir. Bunlardan 5'i kadındır. Dolayısıyla 425 kişiden 397'si Müslüman olup %93'lük bir orana karşılık gelirken gayrimüslim oranı ise %6'dır. Müslümanlardan 250'si erkek 147'si ise kadındır. Oranlar daha açık bir şekilde tablo 1'de gösterildi.

Tablo 1: Tereke Sahiplerinin Dine Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı		%
	Erkek	Kadın	
Müslüman	250	147	%93
Gayrimüslim	23	5	%6
Toplam	273	152	

2.Tereke Sahiplerinin İkamet Yerleri

Vefat eden şahısların ikamet yerleri tereke listelerinin ilk kısmında belirtilmektedir. İkamet ettiği mahalle, karye, kasaba ve şehir terekelere kaydedilmekte ve dolayısıyla ölen kişilerin hayatlarını sürdürmüş oldukları yer hakkında bilgi edinebilmekteyiz. Ayrıca ölenlerin ikamet adresleriyle ilgili bilgilerin bulunması, incelediğimiz dönemdeki yerleşim yerlerini isimleriyle birlikte tespit edebilmemize imkân sağlamaktadır. Ekler kısmında yer alan Ek-1'de tereke sahiplerlinin ikamet yerleri, vefat ettiği yer ve vefat ediş şekilleri belirtilmiştir.

Araştırma konumuz olan Edirne tereke defterlerinde, tereke sahiplerinin çoğunluğu mahallelerde ikamet etmektedir. 425 kişiden 322'si mahalle sakinidir ki bu da yaklaşık olarak %75'lik bir orana tekabül etmektedir.

Osmanlı şehrinde mahalle, birbirini tanıyan, bir ölçüde birbirlerinin davranışlarından sorumlu, sosyal dayanışma içerisinde olan kişilerin meydana getirdiği topluluğun yaşadığı yerdir. Aynı zamanda mahalle, sosyo-kültürel, iktisadi ve idari anlamda ilişkilerin düzenlediği şehrin en küçük birimidir[71]. Osmanlı mahallesinde dini farklar dışında dil ve etnik farklılıklar önemli değildi. Toplumun her kesimden insanın belirli kurallar çerçevesinde birlikte yaşadığı mahallenin idaresinden 19. yüzyılın ilk yarısına kadar imam söz sahibiydi. Gayrimüslim mahallelerde ise papazlar mahalle yönetiminden sorumluydu[72].

---

[71] Ömer Demirel, "Kuruluşundan günümüze çeşitli yönleriyle bir Osmanlı mahallesi: Sivas Küçük Minara mahallesi*", XIII. Türk Tarih Kongresi* (4-8 Ekim 1999)'ne Sunulan Bildiriler, (Ankara 2002), s. 1947.

[72] İlber Ortaylı, *Osmanlı Toplumunda Aile*, İstanbul 2000, s. 22.

İncelediğimiz tereke listelerinde Edirne'ye bağlı 138 mahalle ismi yer almaktadır. 138 mahalleden 18'inde gayrimüslim oturmaktadır. Gayrimüslimlerin Müslümanlarla birlikte oturdukları mahallelerin de olduğu görülmektedir. Edirne mahallelerinde ikamet eden Müslüman kişi sayısı 301'dir. Gayrimüslimlerden ise 20'si mahallelerde ikamet etmekte olup bunlardan 4'ü kadındır.

Tablo:2 Gayrimüslimlerin Oturduğu Mahalleler

Mahalle Adı	Gayrimüslim Erkek	Gayrimüslim Kadın
Akçe Mescid	1	
Sıkça Murad	2	
Şah Melek	1	
Orta Kapısı		1
Ak Mescid	1	
Zincirli Kuyu	1	1
Arabacı Ahmed	1	
Sitti Hatun	1	
Hacı Hamza	1	
Kuru Çeşme		1
Fındık Fakih	1	
Hacı Sinan		1
Aya Nikola	1	
Aya Postol	1	
Baba Koşnor	1	
İstefan	1	
İvan Mitkos	1	
Niş Doğan	1	

Mahalleler ilgili olarak verdiğimiz bu bilgilerin dışında Edirne Şer'iyye sicillerinde geçen mahalle isimlerinin üzerinde de duruldu. Edirne'de mahalle adları cami, mescit gibi dini özellik taşıyan mekânların ismini aldığı gibi, o yerle alakalı

önemli şahısların adlarından oluşan veya mahallenin bulunduğu yerin bazı özelliklerinden ileri gelen isimlerden oluştuğu görülmektedir.

Mahalleler dışında defterlere kaydedilen 47 karye ismi tespit edilmiştir. Ölen şahıslardan 57'si karyelerde ikamet etmektedir. Bunlardan 38'i Müslüman erkek, 15'i ise Müslüman kadın, 4'ü gayrimüslim olup 1'i kadındır. Terekeler içinde karyelerde ikamet eden kişi sayısının mahallede ikamet edenlere göre oldukça az olduğu görülmektedir. Ölen kişilerden %13'ü karyelerde oturmaktadır.

Tereke defterlerinde sadece mahalle ve köylerde ikamet eden kişilerin terekelerine yer verilmiyor. Çeşitli sebeplerle ikamet ettiği şehrin dışında ölen kişilerin de geride bıraktığı mirasları kayıt altına alınmaktadır. Nitekim sicillerde ölen şahıslardan 6'sı Edirne dışında ikamet etmektedir. Bunlardan 1'i Gelibolu, 1'i Diyarbakır, 1'i Siroz, 1'i Timaşvar ve 2'si de İstanbul'da sakindir. İstanbul'da ikamet edenlerden 1'inin İstanbul'un Hoca Paşa mahallesinde sakin olduğu belirtilmektedir.

Ölen kişilerden 2'si de kasabalarda ikamet etmekte olup, bunlardan 1'i erkek, 1'i kadındır. Kasabada ikamet edenlerden 1'i Hamid Sancağı'nın İspata kasabasında ve 1'i Cisr-i Mustafa Paşa kasabasında ikamet etmektedir. Tereke sahiplerinden bazılarının da hanlarda ve odalarda ikamet ettikleri kayıtlara geçmiştir. 5 kişinin handa, 2 kişinin ise odalarda sakin olduğu belirtilmiştir. Odalarda ikamet edenlerden 1'i gayrimüslimdir. 29 kişinin ikamet adresleriyle ilgili bilgiye yer verilmemiştir. Defterlerdeki bazı sayfaların lekeli olması sebebiyle iki kişinin ikamet adresleri tespit edilememiştir.

B. Tereke Sahiplerinin Vefat Ettiği Yer ve Vefat Ediş Şekilleri

İncelediğimiz defterlerde tereke sahiplerinin çoğunluğu Edirne'de ikamet ettikleri mahallelerde vefat etmişlerdir. Bazı tereke sahiplerinin ise bağlı bulunduğu yerleşim yerinin dışında vefat ettiği kayıtlara geçmiştir. Edirne dışında vefat edenlerden 5'i hacca gidiş veya dönüş sırasında vefat etmiştir. Hac yolunda vefat eden tereke sahiplerinden 4'ü erkek olup 1'i hacı unvanlıdır ve 1'i kadındır. Bunların dışında Edirne'nin merkez mahallelerinde ikamet eden 5 kişiden 2'si

İstanbul'da bulunduğu sırada, 1'i İstanbul'dan gelirken Babaeski kasabasında ve 2'si de İstanbul yolunda vefat etmiştir.

Terekelerde yer alan 9 kişi Edirne'de, 1 kişi Hayrabolu kasabasında, 1 kişi de nalbant dükkânında "misafiren" bulundukları sırada vefat etmiştir. Misafiren vefat eden 2 kişinin ise vefat ettiği mekân belirtilmemiştir.

Tereke sahiplerinden 14'ü hanlarda, 4'ü odalarda vefat etmiştir. Bunlardan 1'i defterdar odalarında, 1'i terzi odalarında, 1'i saray odalarında ve 1'i de Merhum Ahi Çelebi odalarında vefat etmiştir[73].

Terekeler içerisinde 2 kişinin gaib olması dolayısıyla vefatlarına hükmedilmiştir. Bunlardan biri gayrimüslimdir.

Vefat eden şahıslardan 1'i bimarhanede, 1'i ticaret dolayısıyla yolcuk yaparken Rusçuk kasabasında, 1'i saraçhane başında aşçıyken, 1'i Filibe yolunda, 1'i Hoca Mehmed Paşa kasabasında, 1'i Mustafa Paşa kasabasında ve 1'i de Dimetoka kasabasında vefat etmiştir.

Tereke sahiplerinden 6'sı da Edirne dışında ikamet edip, Edirne'de bulundukları sırada vefat etmiştir.

Tablo 3: Tereke Sahiplerinden Bazılarının Vefat Ediş Yer ve Şekli

Vefat Yerleri	**Kişi Sayısı**
Edirne dışında ikamet edip Edirne'de vefat edenler	6
Bimarhane	1
Han	14
Odalar	4
Misafirlikte	13
Gaib	2
Hac yolu	5

[73] Belli bir ücret karşılığı kiralanarak geçici veya daimi bir surette ikamet yerleri olarak kullanılan hücrelere oda dendiği gibi, yeniçerilerin ikameti için yapılan ve her yeniçeri bölüğünün adı ile anılan yerlere de oda denmektedir (S. Öztürk, *Aynı eser*, s. 136).

C. Tereke Sahiplerinin Unvan, Görev ve Meslekleri

Osmanlı toplumunu askerî ve reâyâ olarak iki gurupta mütalaa edebiliriz. Askerî zümre bugünkü manada hem askerlik hizmeti görenler, hem de memur statüsünde bulunanlar için kullanılan bir tabirdir[74]. Reâyâ ise askeri zümrenin dışında kalan yönetime katılmayan, geçimini tarım ve sanayi alanında üretim yapmak ve ticaretle uğraşmak suretiyle temin eden kesimdir. Devlete vergi vermekle mükellef olan bu gurup şehir, kasaba ve köy halkı ile konar-göçer aşiretlerden meydana geliyordu[75]. Bu tanımlardan yola çıkarak incelediğimiz tereke kayıtlarında geçen unvan ve meslekler göz önüne alınmak suretiyle ölen kişilerin Osmanlı toplum yapısı içerisinde hangi zümreye mensup olduğu ve sosyal hayatta üstlendikleri rolleri tespite çalıştık. Aşağıda ölen kişilerin sahip olduğu unvanların tanımı yapıldı ve unvan sahibi kişilerin sayısal oranları saptanarak bu konuda daha net bir tablo çizilmeye çalışıldı.

Araştırdığımız dönem içerisinde vefat eden şahıslardan bazılarının sahip olduğu unvanın yanında başka bir unvanı daha olduğu ve varsa icra ettiği mesleğinin de kayıt altına alındığı görülmektedir. Tereke kayıtlarında kişilerin icra ettiği mesleklerin yer alması, o dönem içerisinde hangi tür meslek guruplarının var olduğunu tespit etmemize imkân sağlamaktadır.

Beğ: Terekelerde 33 kişi beğ unvanı taşımaktadır. Bu unvan askeri ve mülki büyük memurlara ve bir mevki sahibi kişilere verilirdi[76]. Beğ unvanı olan kişilerden 7'sinin ikinci bir meslek ve unvanı bulunmaktadır. Bunlardan 4'ü cündi, 1'i usta, 1'i kâşif ve 1'de Arnavut lakabıyla anılmaktadır. Cündi, askeri süvari, sipahi, ata iyi binen, binici manalarına gelmektedir[77].

Beşe: 18. yüzyıla kadar sayısız zanaatçıyı kapsayan ve "yarı askeri" birliklerden biriyle bağlantılı bulunan erkekleri kapsar[78]. Beşe unvanını alan 32 kişiden 2'si racil, 1'i topçu, 1'i berber, 1'i dolapçı olarak kayıtlıdır.

---

[74] Ziya Kazıcı, *Osmanlı'da Toplum Yapısı*, İstanbul 2003, s. 21-22.
[75] Z. Kazıcı, *Aynı eser*, s. 77-78.
[76] S. Öztürk, *Aynı eser,* s. 123.
[77]. Ferit Develioğu, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*, s. 148.
[78] Suraıya Faroqhı, "Eyüp kadı sicillerine yansıdığı şekliyle 18. yüzyıl büyük İstanbul'una göç" *18. Yüzyıl Kadı Sicilleri Işığında Eyüp'te Sosyal Yaşam* (İstanbul 1998), s. 39.

Hacı: Hac vazifesini yerine getirenler "Hacı" unvanıyla isimlendirilir. İncelediğimiz tereke kayıtlarında hacı unvanını kullanan 25 kişidir. Bunlar arasında 2 çelebi, 1 halife, 1 efendi, 3 beşe, 1 beğ olmak üzere iki unvana sahip kişiler vardır.

Hoca: Tereke listelerinde bulunan 4 kişinin hoca unvanına sahip olduğu görülüyor. Hoca sözlükte efendi, ağa, çelebi, muallim, müderris, molla ve tüccar olarak ifade edilmektedir[79]. Hoca unvanını kullanan kişiden birinin müezzin ve birinin de imam olduğu belirtilmektedir.

Seyyid: Hz. Peygamberin torunlarından Hz. Hüseyin'in soyundan gelenlere Seyyid ve Hz. Hasan'ın soyundan gelenlere ise Şerif denir[80]. Seyyidler, Osmanlı Devletinde, daha önceki İslam Devletlerinde olduğu gibi toplumda ayrıcalıklı bir statüde sayılmışlardı. İlmiye mensuplarından sayılarak bazı vergilerden muaf tutulmuşlardı. İncelediğimiz kayıtlarda 4 seyyid unvanlı kişi vardır. Seyyid unvanının yanı sıra 1 kişi çelebi, 1 kişi efendi unvanına sahiptir. Ayrıca kadınların da toplum içerisinde dini statüsünü belirleyen unvanların olduğu görülmektedir. İncelediğimiz kayıtlarda kadınlardan 1'nin şerife unvanı taşıdığı belirlenmiştir.

Şeyh: Bir tarikatın piri ve muktedası hakkında kullanılan bir tabirdir[81]. Terekelerde şeyh olarak kayıtlı 1 kişi vardır. Ayrıca efendi unvanını da taşımaktadır.

Halife: Sözlükte birinin yerine geçen kimse, resmi dairelerde kalem başının ikincisi, kalfa ve ikinci usta manalarına gelmektedir[82]. Defterlerde 3 kişinin bu unvana sahip olduğu görülüyor.

Çelebi: Efendi, ağa, beğ, molla, okuma bilen efendi manalarına gelmektedir[83]. Çelebi unvanına 21 kişinin sahip olduğu tespit edilmiştir. Çelebi unvanının yanı 1 kişi saraç, 1 kişi lorgani, 1 kişi meşhur şeyh olarak anılmaktadır.

Ağa: Moğolca "aka" kelimesinden gelmektedir. Anadolu'da ilk önce unvan olarak Moğollar tarafından kullanılan ağa kelimesini Türkmen beyleri de onlardan alarak kullandılar. Ağalık tabiri eskiden çok yüksek mevki sahipleri için kullanılırken sonraları halkın ileri gelenleri anlamında ayan ve eşraf içinde kullanılmıştır.

---

[79] F. Develioğlu *Aynı lügat*, s. 305.
[80] M. Z. Pakalın, *Aynı eser*, s. 342.
[81] M. Z. Pakalın, *Aynı eser*, s. 346.
[82] F. Develioğlu, *Aynı lügat*, s. 318.
[83] Şemseddin Sami, *Kamus-i Türk*, s. 514.

Özellikle Tanzimat'tan önce ağalık çok önemliydi[84]. Kayıtlarda 17 kişide bu unvan bulunmaktadır. Bunlardan 1'i hadika-i hassada baş kethuda, 1'i bostancıbaşı[85] ve 1'i de cündi olarak kaydedilmiştir.

Efendi: Okuyup yazması olanlara unvan olarak verilen bir tabirdir. Sahip, seyyid, çelebi, hoca, molla, okumuş manalarında kullanılırdı. Bu unvanda 15 kişi olup bazılarının ikinci bir lakap ve aldıkları unvanlar vardır. Fahrü'l-kuzat ve 1'de Kara Fakihzade olarak belirtiliyor. Ayrıca efendi unvanın yanı sıra beğ olarak da tanınan bir kişinin dergâh-ı âli kâtibi olduğu kayıtlara geçmiştir.

Çavuş: Osmanlı Devletinde muhtelif hizmetlerde kullanılan bir memurluktur[86]. Terekelerde 3 kişi bu unvana sahiptir.

Pîr: Tarikat kurucusu yerinde kullanılan bir tabirdir. Farsça ihtiyar, şeyh demektir[87]. İncelediğimiz tereke defterlerinde 4 kişi isminin başına bu unvanı almıştır. 2 kişiden 1'i beğ, 1'i beşe unvanını ikinci bir unvan olarak kullanmıştır.

Râcil: Yaya askerleri için kullanılmaktadır[88]. Tereke sahiplerinden 1'inde racil unvanı mevcuttur.

Müteferrika: Tereke kayıtlarında 1 kişinin de müteferrika olarak kaydedildiği tespit edilmiştir. Müteferrika, hükümdarlar ile vezirlerin ve diğer hizmet sahiplerinin maiyetinde hademe nevinden olan bir kısım hizmetli için kullanılmaktadır[89].

Abdal: Sözlük manası dünyayla ilgisini kesip Tanrıya bağlanmış olan derviş manasındadır. Defterlerde 1 kişi de bu unvan vardır.

Cabizade: Cizye ve haraç ile vakıf icarelerini toplayanlar hakkında kullanılan bir tabirdir. Arapça bir kelime olan cabi tahsildar demektir. Bu unvan 1 kişide görülmüştür.

---

[84]Nazik Betül Çelik, Tereke *Defterlerine Göre II. Mahmut Döneminde Tokat'ın Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, Tokat 2008, s. 26; Faruk Sümer "Ağa" *DİA*, I, s. 451-452; M. Z. Pakalın, *Aynı eser*, s. 21.

[85]Edirne Osmanlı Devleti'nin merkezi iken oradaki saraylara ait bahçe ve bostanların hizmetine bakmak üzere devşirmelerden oluşan bir bostancı ocağı kurulmuştu. Bostancılar, Osmanlı sarayının içinde ve dışında padişahlara ait bahçe ve bostanlarla padişah ve saray hizmetinde bulunan kayıklar ve diğer bir kısım işlerde hizmet eden bir ocaktı. Ocağın en büyük zabiti ise bostancıbaşıydı. Sultanın bütün bahçelerinin yönetimi bostancıbaşıya aitti. Bunun dışında hizmetleri de olan bostancıbaşılar beylerbeyliği, vezirlik gibi önemli makamlara da yükselebiliyorlardı. Geniş bilgi için bkz. İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Saray Teşkilatı*, Ankara 1984, s. 465-487.

[86] M. Sertoğlu, *Aynı eser*, s. 71.

[87] M. Z. Pakalın, *Aynı eser*, s. 776.

[88] S. Öztürk, *Aynı eser*, s. 124.

[89] M. Z. Pakalın, *Aynı eser*, s. 637.

Hatun: Eski Türk Devletlerinden itibaren kadınlar için kullanılan bir unvandır. Osmanlı Devleti'nin bir Türk-İslam sentezini yansıtması sebebiyle toplumda zaman zaman Orta Asya'dan gelen kültür etkileri görülmüştür[90]. Tereke listelerinde 35 kadın bu unvana sahiptir.

İbn-i Abdullah: Devşirme yoluyla veya ocağa dâhil edilen Hıristiyan esirlerin sonradan Müslüman olmalarıyla veya bazı muafiyetler dolayısıyla askeri sınıf dâhilinde mütalaa edilen ve kendi rızalarıyla Müslümanlığı seçenleri ifade eden bu tabir, Hıristiyan asıllı babalarının isimlerini zikretmemek için veya babaları bilinmeyen köle asıllı kimselerin köle menşeli olduklarına bir işaret olarak kullanıla gelmiştir. Abdullah ismi Allah'ın kulu manasına gelip, Müslümanlar arasında yaygın kullanılan bir isim olduğundan hür menşeli olup babası Müslüman ve ismi de Abdullah olanlar da vardır[91].

Kayıtlarda ibn-i Abdullah olarak kayıtlı 51 erkek ve bint-i Abdullah olarak kayıtlı 38 kadın bulunmaktadır. İbn-i Abdullah'lar içinde 54 kişinin ibn-i Abdullah oluşlarının dışında bir unvan, meslek ve görevleri belirtilmemiştir.

Yukarıda bahsedilen unvanlar dışında tereke sahiplerinden 1'i Diyarbakırlı Beis ve diğeri de Divane Hasan Dede olarak kaydedilmiştir. Tereke sahiplerinin sahip oldukları unvanlar tablo 4'te gösterilmiştir.

Sicillerde kişilerin isimleriyle birlikte icra ettikleri mesleklerin de anıldığı daha önce ifade edilmişti. Ölen kişinin geçimini sağlamak için çalıştığı mesleği onun ismiyle özdeşleşmiş ve toplum içinde mesleğiyle tanınmış ve kendisine mesleğiyle hitap edilmiştir.

---

[90] L. Kuru, *Aynı eser*, s. 33.
[91] S. Öztürk, *Aynı eser*, s. 125-126.

Tablo 4: Terekelerdeki Unvan Dağılımı

Unvan	**Kişi sayısı**	%
Abdal	**1**	%0,2
Ağa	**17**	%4
Beğ	**33**	%7,7
Beşe	**32**	%7,5
Câbizâde	**1**	%0,2
Çavuş	**3**	%0,7
Çelebi	**21**	%5
Efendi	**15**	%3,5
Hacı	**25**	%6
Hafız	**1**	%0,2
Halife	**3**	%0,7
Hatun	**35**	%8
Hoca	**4**	%1
Müteferrika	**1**	%0,2
Pir	**4**	%1
Râcil	**1**	%0,2
Seyyid	**4**	%1
Şerife	**1**	%0,2
Şeyh	**1**	%0,2
Unvansızlar	222	%52

Osmanlı toplumunda meslek mukaddesti. Herhangi bir mesleğe intisap edecek olan kişi daha çocukluğunda seçilir ve bu seçim belli şartlarda gerçekleşirdi. Seçimi gerçekleştirecek örgüt esnaf loncalarıydı. Çırak olarak loncaya mal edilen çocuk, ustasından yalnız mesleğinin inceliklerini ve sırlarını öğrenmekle kalmaz, aynı zamanda bir manevi otoritenin temsilcisi olan loncanın terbiyesine de dâhil olarak edep, erkân ve muamele öğrenirdi[92]. Böylece hayatının sonuna kadar seçtiği mesleğiyle geçimini temin edecek ve o meslekle anılacaktı. Elimizdeki tereke listelerinde vefat eden şahıslardan bazılarının hayatlarını idame ettirebilmek için sürdürdükleri meslekleri şunlardır: Berberlik, aşçılık, dolapçılık, kürkçülük, debbağlık, boyacılık, kalaycılık, ustalık çerçicilik, kuyumculuk ve saraçlık. Ayrıca EŞS, nr. 40, vrk. 15-a'da yer alan Pervane b. Abdullah'ın geride bıraktığı eşyaları içerisinde bir tane terzi ütüsü ve makas bulunması, bu kişinin terzilik mesleğini; EŞS,

[92] Z. Kazıcı, *Aynı eser*, s. 124-125.

nr. 40, vrk. 70-a'da kayıtlı olan Kaptan b. Abdullah'ın berber kayışı, berber usturası, berber leğeni, berber bileği, berber sitili ve benzeri eşyalara sahip olması berberlik mesleğini icra ettiğini düşündürmektedir.

Tablo 5: Meslek Dağılımı

Meslek	Kişi sayısı	
	Müslüman	Gayri Müslim
Aşçı		1
Berber	3	
Boyacı	1	
Çerçici		1
Debbağ	1	
Dolapçı	1	
Kalaycı	1	
Kuyumcu		1
Kürkçü		1
Saraç	1	
Terzi	1	
Usta	2	
Toplam	12	4

Tablo 5'te meslekleri sınıflandırırken Müslüman ve gayrimüslimlerin hangi meslekte görev aldıklarını ayrı ayrı belirttik. Osmanlı Devleti'nde gayrimüslim halk birçok meslek gurubunda faaliyet göstermiştir. Bu meslekler genellikle sarraflık, kuyumculuk, tüccarlık, madencilik, meyhanecilik, duvarcılık, terzilik, çulhacılık, kürkçülük, arabacılık, balıkçılık, ırgatlık, rençperlik, çiftçilik, hayvancılık, kazancılık, celeplik, kasaplık, çöpçülük ve daha buna benzer günlük yaşamla ilgili işlerdir[93]. İncelediğimiz defterlerdeki gayrimüslimlerin 1'kürkçü, 1'i kuyumcu, 1'i çerçici, 1'i de aşçıdır. Görüldüğü gibi gayrimüslimler Osmanlı Devleti'nde her türden mesleği seçebilme ve çalışma hakkına sahipti. Kayıtlarda Müslümanların

[93] Yavuz Ercan, *Osmanlı Yönetiminde Gayr-i Müslimler Kuruluştan Tanzimat'a Kadar Sosyal, Ekonomik ve Hukuki Durumları*, Ankara 2001, s. 227-228.

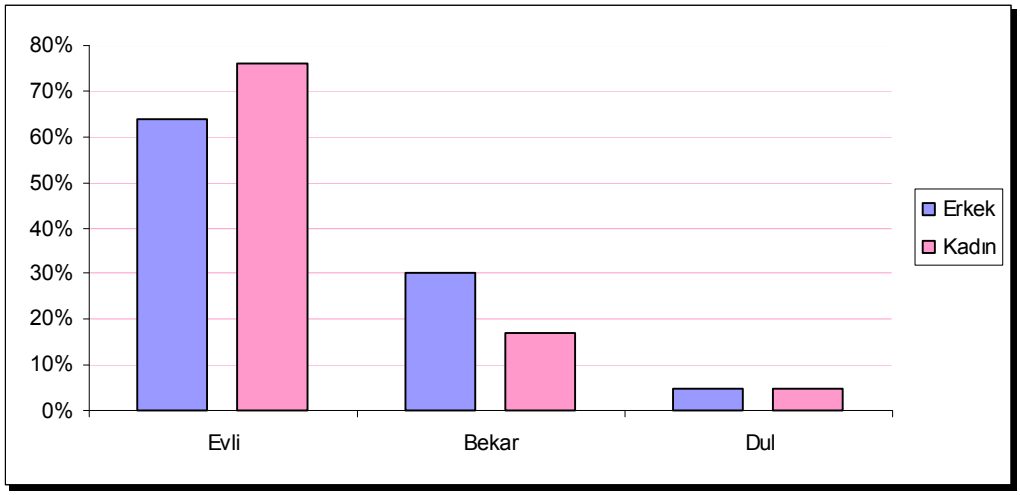
mesleki unvanları ve meslekleri şunlardı: 2'si berber, 1'i terzi, 1'i dolapçı, 1'i debbağ, 1'i kalaycı, 2'si usta, 1'i saraç, 1'i boyacıdır. Ustalardan birisi hadika-i sultani ustasıdır

D. Tereke Sahiplerinin Medeni Durumu ve Mirasçılara Göre Dağılımı

1.Medeni Hallerine Göre Dağılımı

İncelediğimiz defterlerde yer alan 425 tereke sahibinden 292'sinin (%69) evli, 108'inin (%25) bekâr, 24'ünün (%5) dul olduğu tespit edilmiştir. Erkeklerin %64'ü evli, %30'u bekâr, %5'i duldur. Kadınların ise %76'sı evli, %17'si bekâr, %5'i duldur.

Grafik 1: Tereke Sahiplerinin Medeni Durumu

Tereke sahiplerinin medeni durumlarını belirlerken bazı ölçütler göz önüne alınarak tespitler yapılmıştır. Mirasçılar arasında zevc ve zevcesi olanlar evli, çocukları olup zevc veya zevcesi bulunmayanlar dul olarak belirlenmiştir. Son olarak geride eşi ve çocuğu bulunmayanlar bekâr sayılmıştır. Bekâr olarak tespit ettiğimiz 108 tereke sahibinden 6'sının "sagîr" yani küçük çocuk olduğu kaydedilmiştir.

Tablo 6: Tereke Sahiplerinin Medeni Duruma Göre Dağılımı

	Müslim				Gayri Müslim	
	Erkek	%	Kadın	%	Erkek	Kadın
Evli	162	%65	113	%76	13	4
Bekâr	74	%29	25	%17	8	1
Dul	13	%5	9	%6	2	-
Toplam	249	-	147	-	23	5

Tereklerde kayıtlı bulunan kişilerin medeni durumlarını Müslüman kadın ve erkek ve gayrimüslim olarak değerlendirdiğimizde: Müslüman erkeklerden 162'si (%65) evli, 74'ü (%29) bekâr, 13'i (%5) duldur. Müslüman kadınların ise 113'ü (% 76) evli, 25'i (%15) bekâr, 9'u (%5) duldur. Gayrimüslim erkeklerden 12'si evli, 9'u bekâr, 2'si duldur. Gayrimüslim kadınların ise 4'ü evli 1'bekardır.

2. Varislerin Sayısına Göre Dağılımı

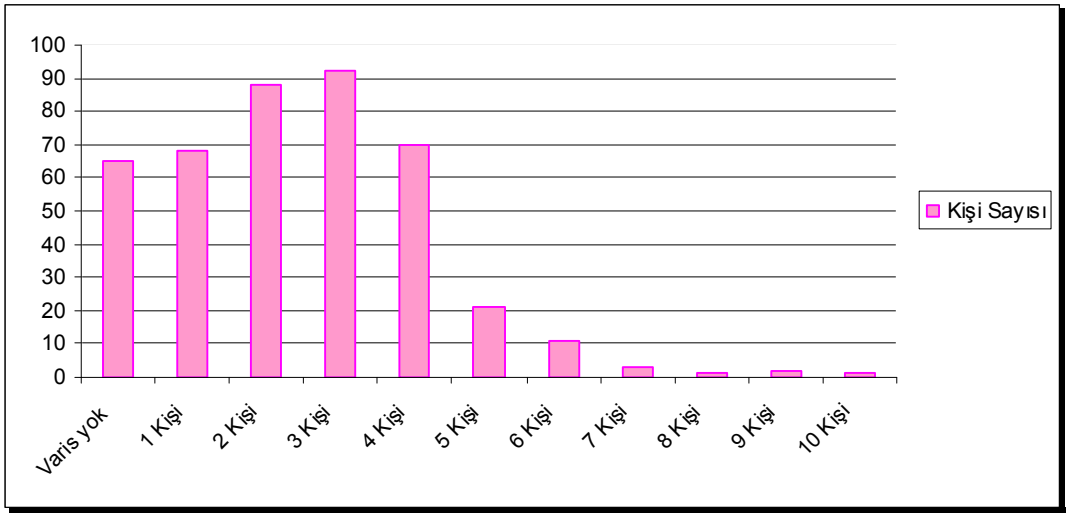
İncelediğimiz sicillerde tereke sahiplerinin mirasçılara göre dağılımı Ek-2'de verilmektedir. 425 tereke sahibinden 65'inin (%14) varisleri bulunmamaktadır. Bu kişilerin varisleri olmadığı için terekeleri beytülmale kalmıştır. Varisi bulunmayan 65 kişiden 9'u bayan, 7'si ise gayrimüslimdir.

Bazı muhallefat listelerinde tereke sahibinin tanıtımının yapıldığı kısımda varisi tespit edilmesine rağmen, miras taksimiyle ilgili bilgiye yer verilmediği görülür. Bu gibi durumlarda tereke sahibinin borcu tereke toplamını geçtiği için miras taksimiyle ilgili herhangi bir kayıta rastlanmadığı anlaşılmaktadır. Terekeler içerisinde 10 kişinin borcu tereke toplamını geçtiği için varisler arasında miras taksimi yapılmamıştır[94]. Bunun dışında 3 kişinin tereklerinde borçlar ve terekeden doğan harcamalar tereke toplamını tamamen karşıladığı için mirasçılar terekeden herhangi

[94] Bkz. EŞS, nr. 40, vrk. 4-a, 5-a, 17-a; EŞS, nr. 41, vrk. 8-b, 28-a, 36-b; EŞS, nr. 42, vrk. 20-a, 28-b, 34-b, 39-b, 41-b.

bir pay alamamıştır[95]. 4 kişinin terekesinde ise miras taksiminin yapılmadığı görülüyor[96].

Grafik 2: Tereke Sahiplerinin Ağırlıklı Mirasçı Dağılımı

Grafik 2'de tereke sahiplerinin mirasçılara göre dağılımı gösterilmiştir. Grafikte gösterildiği gibi en fazla 3'er kişi mirasçı bırakanlar olup toplam 92 kişidir. 88 kişi 2'şer mirasçı, 70 kişi 4'er mirasçı, 68 kişi 1'er mirasçı, 21 kişi 5'er mirasçı, 11 kişi 6'şer mirasçı, 3 kişi 7'şer mirasçı, 2 kişi 9'ar, 1 kişi 8'er, 1 kişi 10'ar mirasçı bırakmıştır.

3. Varislerin Yapısına Göre Dağılımı

Tereke defterleri, tereke üzerinde hak sahibi olan mirasçıların vefat eden kişiyle olan yakınlık derecesini tespit etmemize imkân sağlamaktadır. Defterlerin verileri ışığında eş sayısı, çocuk sayısı ve diğer birinci derecedeki akrabaların belirlenmesi Osmanlı aile yapısının hangi temeller üzerine şekillendiğini ortaya çıkarmak adına önemlidir.

İslam aile modeli örnek alınarak Osmanlı aile yapısı biçimlenmiştir. Nikâh, mehir, boşanma, nafaka, karı-kocanın birbirine mirasçılığı, çocukların miras üzerindeki hakları gibi konular İslam hukukunun ilkleri çerçevesinde Osmanlı'da uygulanmıştır. İslam, aile müessesesine önem vererek evliliği teşvik etmektedir.

[95] Bkz. EŞS, nr. 40, vrk. 18-b; EŞS, nr. 41, vrk. 32-a; EŞS, nr. 42, vrk. 42-a.
[96] Bkz. EŞS, nr. 40, vrk. 10-b; EŞS, nr. 41, vrk. 8-a, 34-a; EŞS, nr. 42, vrk. 62-b.

İslam'da dörde kadar kadınla evliliğe izin verilmekte, fakat bunun zorluklarına işaret edilerek tek eşle evlilik tavsiye edilmektedir.[97] İslam'da yer alan bu uygulamanın Osmanlı'da rağbet görmediği incelediğimiz tereke kayıtlarından tespit edilmektedir.

Tablo 7: Terekelerde Çok Eşli Olanlar ve Çocuk Dağılımı

Defter Sayfa No	İsim	Eş Sayısı	Çocuk sayısı		
			Çocuksuz	Kız	Erkek
40/41-b	Fahrü'l-kuzat Ahmet Efendi b. Kemal	2			3
40/45-a	Ahmed b. İbrahim	2			1
40/46-a	Pir Ali Beğ b. Hüseyin, cündi	2		2	2
40/64-a	Piyale Beğ b. Abdullah	2		3	
40/70-a	Kaptan b. Abdullah	2		1	
40/74-b	Mehmed b. Sefer, cündi	2	*		
40/78-a	Abdurrahim Halife	2		6	1
41/3-a	Hacı Ali b. Sefer	2		3	3
41/19-a	Süleyman	2		1	1
42/5-b	Mehmet Ağa b. Mustafa Kethuda	2		7	1
42/16-a	Mahmud Ağa b. Sefer Çavuş	2	*		
42/20-a	Mehmed Ağa b. Mehmed	2	*		
42/61-a	Ahmed Efendi	2		2	

Terekelerde 162 Müslüman erkek içerisinde 149 kişinin (%92) 1'er, 13 kişinin (%8) 2'şer eşi olduğu görülmektedir. İki eşle evlilik yapanların çocuk sayıları incelendiğinde 3 çocuklu 2 aile, 8 çocuklu 1 aile, 4 çocuklu 1 aile, 6 çocuklu 1 aile, 2 çocuklu 2 aile, 1 çocuklu 1 aile ve çocuksuz 3 aile vardır. İki kere evlilik yapan 8 Müslüman erkekten 3 tanesinin hiç çocukları olmadığından ve 5 tanesinin de erkek çocukları olmadığından dolayı ikinci bir evlilik yaptığını söyleyebiliriz.

İncelediğimiz Müslüman tereke sahiplerinden çocuğu olan ailelerin sayısı 292 kişidir. Çocuğu olmayan ailelerin sayısı ise 96 kişidir. Müslüman ailelerin toplam çocuk sayısı 431'dir. Gayrimüslim tereke sahiplerinden çocuğu olan aileler 16 kişi olup, çocuğu olmayan aileler ise 3 kişidir. Gayrimüslim ailelerin toplam

[97] Nur Suresi, Ayet 32, Nisa Suresi Ayet 3; Bkz: Hamdi Döndüren, *Aynı eser*, s. 184.

çocuk sayısı 32'dir. Bu çocuk dağılımına ilaveten terekelerde anne karnında olan ve mirastan belli bir pay alma hakkına sahip bulunan toplam 14 kayıt vardır.

Eş ve çocukların dışında ölen kişilerin geride bıraktığı mallardan pay alan diğer mirasçılar baba, anne ve kardeşlerdir. İncelediğimiz terekeler içinde 104 terekede anne ve baba mirasçı olarak görülmektedir. 1 kişinin terekesinde 2 annesi mirasçı olarak kaydedilmiştir[98]. 9 tereke sahibinin ise hem annesi hem de babası mirasçıdır. 75 terekede sadece anne, 22 terekede ise sadece baba mirasçıdır. Gayrimüslimlerden 3 kişinin annesi mirasçı olarak gözükmektedir.

Mirasçılar arasında kardeş dağılımına baktığımızda ise şu tablo karşımıza çıkmaktadır: 1 kız kardeşi olan 40 kişi, 2 kız kardeşi olan 7 kişi, 3 kız kardeşi olan 1 kişi ve 5 kız kardeşi olan 1 kişidir. Toplam 49 kız kardeş mirasçı olarak bulunmaktadır. 28 kişinin 1 erkek kardeşi, 9 kişinin 2 erkek kardeşi ve 1 kişinin de 5 erkek kardeşi vardır. Gayrimüslim mirasçılar içinde 2 kişinin 1 erkek kardeşi, 1 kişinin 1 kız kardeşi, 1 kişinin 3 kız kardeşi, 1 kişinin ise 1 kız kardeşi vardır.

Son olarak dede, nine, kız ve erkek kardeşlerin çocukları, amca, amcaoğulları gibi mirastan hak alabilen kişiler Ek–2'de verdiğimiz tabloda diğer mirasçılar arasında değerlendirildi. Diğer mirasçılar toplam 79 kişidir.

II. Servet Dağılımı

Tereke kayıtlarında yer alan menkul ve gayrimenkul mallar kişilerin servetlerini ve bu serveti oluşturan malların özelliklerini bizlere göstermektedir. Araştırmamızın konusunu oluşturan defterlerdeki serveti meydana getiren emtialar şu başlıklar altında değerlendirildi: Gayrimenkul, köleler, ticari emtia (sermaye), canlı sermaye, binek ve nakliye hayvanları, at takımları, silah ve silah takımları, ziynet ve lüks eşyalar, kumaş, giyecek, ev eşyası, mutfak eşyası, gıda maddesi ve hububat, alet-edevat, yazı malzemesi, kitap, nakit, alacak, müteferrik. Tereke listelerinde yer alan mallar, farklılıklarına göre tek tek hesaplanıp yukarıda belirtilen başlıklar altında toplam değerleri saptanarak, malların genel servet içerisindeki pay oranları ortaya çıkarılmıştır. Defterde yer alan 420 kişiye ait toplam malların akçe değeri

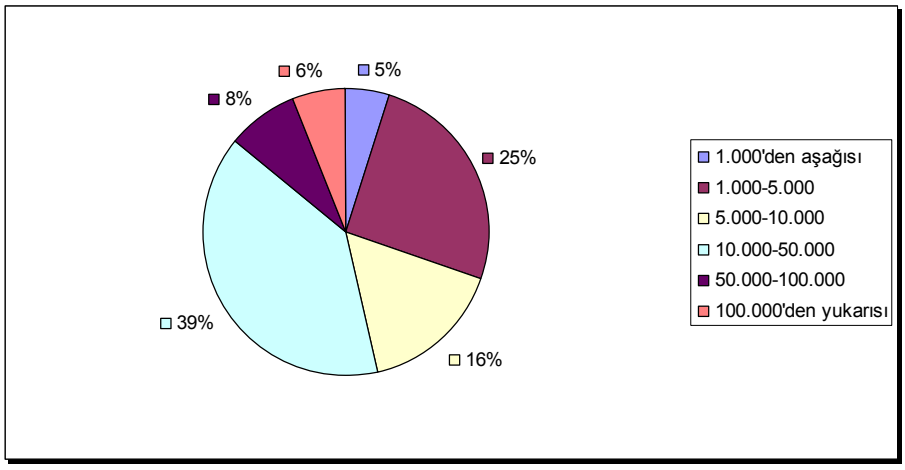
[98] Bkz. EŞS, nr. 41, vrk 44-a.

14.937.719'dur. Bu meblağa defterlerde yer alan 10 zeyl kaydını da kattığımızda defterde yer alan malların toplam değeri 16.542.900 akçedir.

Servet miktarları vefat eden şahısların refah düzeylerini belirlememizde yardımcı olurken, serveti oluşturan mal gurupları da yatırım kaynaklarını, geçim tarzlarını, eğitim seviyelerini, sosyal statülerini, giyim-kuşam zevklerini vb. öğrenmemize kaynaklık etmektedir.

Halil İnalcık, Bursa terekelerini değerlendirirken servetleri 6 guruba ayırarak 1.000'den aşağı servet bırakanlar fakir, 1.000–10.000 arası servet bırakanları orta ve 10.000'den yukarı servet bırakanları varlıklı olmak üzere üç sınıfta değerlendirmiştir[99]. Buna istinaden incelediğimiz terekelerde kişilerin geride bıraktıkları servet dağılımı şöyledir: 1.000 akçeden az servet bırakanların sayısı 20 kişi (%5); 1.000–5.000 akçe arası servet bırakanların sayısı 106 kişi (% 25); 5.000–10.000 akçe arası servet bırakanların sayısı 67 kişi (%16); 10.000–50.000 akçe arası servet bırakanların sayısı 166 kişi (%39); 50.000–100.000 akçe arası servet bırakanların sayısı 33 kişi (%8); 100.000 akçeden fazla servet bırakanlar sayısı ise 28 kişi (%6). Bu oranlar doğrultusunda Edirne tereke kayıtlarında 10.000'den yukarı servet bırakanların sayıca fazla olduğu görülmektedir. Terekelerde 227 kişi 10.000 akçe üzeri servete sahiptir. Bu durumda varlıklı sınıf daha geniş bir yer tutmaktadır, fakat bu tespit Edirne'nin tamamı için geçerlidir diyemeyiz. Çünkü ölen kişilerin tamamının geride bıraktığı miras dökümleri terekelerde kayıt altına alınmıyor.

Grafik 3: Servet Dağılımında Yüzdelik Oranlar

[99] H. İnalcık, Aynı makale, s. 191-192.

A. Tereke Sahiplerinin Mal Varlıkları

1. Kadın ve Erkeklerin Mal Varlıkları

Servet miktarları açısından kadın ve erkek terekelerini değerlendirdiğimizde 1000 akçeden az servet bırakanların 13'ü erkek, 6'sı kadın; 1.000–5.000 akçe arası servet bırakanların 64'ü erkek, 35'i kadın; 5.000–10.000 akçe arası servet bırakanların 37'si erkek, 29'u kadın; 10.000–50.000 akçe arası servet bırakanların 87'si erkek, 66'sı kadın; 50.000–100.000 akçe arası servet bırakanların 22'si erkek, 6'sı kadın; 100.000 akçeden fazla servet bırakanların ise 25'i erkek, 3'ü kadındır.

Tablo 8: Kadın ve Erkeklerin Servet Miktarları

Servet miktarı	Müslim Erkek	Müslim Kadın
1.000'den aşağısı	13	6
1.000-5.000	64	35
5.000-10.000	37	29
10.000-50.000	87	66
50.000-100.000	22	6
100.000'den yukarısı	25	3
Toplam	248	145

Defterde 16.542.900 akçe olarak tespit edilen toplam malların 13.245.925 akçesi Müslüman erkeklere, 2.652.326 akçesi Müslüman kadınlara aittir. Veriler kadınların erkeklerden daha az miras bıraktığını göstermektedir. Erkeklerin servet miktarlarının oranını yükselten sahip oldukları gayrimenkuller, canlı sermaye ve nakitleridir.

Erkeklerin kadınlardan daha fazla mal varlığına sahip olması, ailenin geçimini erkeğin sağlamakla yükümlü olmasına bağlamak gerekir. Diğer bir ifadeyle erkek Osmanlı aile yapısında evin reisi konumundadır. Bu sebeple erkek, kadına nazaran ekonomik anlamda daha aktif ve üretkendir.

Kadınların ev ekonomisine katkıları ne oranda ve hangi sahalarda olduğu konusunda tereke kayıtları bizlere fikir verebilmektedir. Nitekim incelediğimiz kadın terekeleri içerisinde dokuma aletlerinin olduğu görülmektedir. Kadınların muhallefat

dökümlerinde 7 tezgâh, 1 keten tarağı, 7 çıkrık, 2 öreke, 7 bez tarağı bulunmaktadır. Ayrıca bu alet ve edevatın yanı sıra kadın terelerinde çözülmüş iplikler, melez ve keten bezleri, iplikler olduğu kayıtlara geçmiştir. Kadın terekelerinde bu gibi dokuma aletleri ve ürünlerinin bulunması, kadınların iplik ve kumaş üretiminde rol oynadığını gösterirse de bu alanda ne kadar aktif rol oynadıkları konusunda belirsizlik vardır. Çünkü dokuma tezgâhı ve aletleri bulunan kadınların sadece ev ihtiyaçlarını karşıladıkları yoksa dokuma tüccarından sipariş alarak belli bir kazanç sağlayarak üretime katkıda bulundukları veyahut kendi el emeklerini pazarlara götürüp sattığı konusunda kesin bir şey söylemek zordur.

Kadın terekelerde dikkati çeken diğer bir unsurda canlı sermayenin bulunmasıdır. 147 Müslüman kadından 7'sinin canlı sermaye sahibi olduğu tespit edilmiştir. Kadın muhallefat listelerinde canlı sermayenin yer alması kadınların hayvancılıkla uğraştığını göstermektedir. Bunlardan Fatıma'nın 2 tosunu, 1 ineği; Belkıs'ın 4 ineği, 5 danası, 1 camuşu, 1 tosunu; ismi tespit edilemeyen hatun unvanlı kadının 1 çift öküzü, 1 ineği, 2 düğesi, 3 tosunu; diğer kadınlardan 3'ünün ineği, 1'nin düğesi vardır. Bu kadınlardan 4'ü karyelerde ikamet etmektedir. Dolayısıyla zirai faaliyetin bir tarafında kadınlar emek vermektedirler. Osmanlı'da kırsal mekânda iktisadi faaliyetlerin aile emeğine dayalı olması kadının da bu emek içinde yadsınamayacak bir öneme sahip olduğunu gösterir. Nitekim yukarıda bahsettiğimiz canlı sermaye sahibi kadınların hayvancılıkla uğraşması üretim birimlerine onların da emekleriyle katkıda bulunduğunu gösterir.

Kadınların servetleri içerisinde en yüksek oran ev eşyalarına aittir. Kadınların servet miktarlarını artıran diğer mallar altın, gümüş işlemeli eşyalar, süs ve ziynet eşyaları, gayrimenkuller ve giyeceklerdir. Bu tür değerli eşyaların kadın terekelerinde yer alması kadınların ekonomik seviyelerini, refah düzeylerini tespit etmemize yardımcı olmaktadır. Mesela 147 Müslüman kadından 44'ünün gayrimenkulü bulunmaktadır. Gayrimenkullerin çoğunu evler oluşturmaktadır. 44 kadından 1'nin farklı olarak yağhanesi, 1'nin şırahanesi mevcuttur. Bunların yanı sıra kadınların gayrimenkulleri arasında bağlarında bulunduğu görülmektedir. Bu verilerden görüldüğü üzere Osmanlı kadını zirai üretimde aktif bir rol oynamaktadır. Gayrimenkul malların kadın miras dökümlerinde yer alması Osmanlı'da kadının gayrimenkul edinme hakkının olduğunu bariz bir şekilde kanıtlar. Kadın

gayrimenkul alması bunu satabileceğini de gösterir. Neticede Osmanlı toplum hayatında kadının alım ve satım işleri yaptığını söyleyebiliriz. Tabi burada babası ve kocasından intikal eden gayrimenkullerin olabileceğini not etmeliyiz

Kadınların servet kaynaklarıyla ilgili başka bir hususta kadın terekelerinde binek ve nakliye hayvanları, at ve silah takımlarının yer almamasıdır. Bu durum bize kadınlar ile erkeklerin mal varlıklarının birbirinden ayrışan yönlerini göstermektedir. Yalnız bazı kadın terekelerinde kesici aletlerden sim bıçaklara rastlanmıştır. 6 kadın terekesinde sim bıçak olduğu tespit edilmiştir. Bu bıçakların sim oluşu günlük işler için kullanılan bıçaklar olmadığı kanaatini doğurmuştur.

Kadın terekelerinde dikkati çeken diğer bir konuda eğitim seviyesidir. Erkeklere nazaran kadınların miras dökümlerinde kitapların çok düşük sayıda olduğu belirlenmekte, bu da bize kadınların okuma seviyesinin alt düzeylerde seyrettiğini göstermektedir. 147 Müslüman kadından 6'sının terekesinde kitap bulunmaktadır. Bu kısımda kadın ve erkek terekelerindeki malları cinsiyete göre değerlendirerek daha çok kadınların mal varlıkları üzerinde durduk. Osmanlıda kadının toplumsal hayattaki yerini belirlemeye çalıştık.

2. Gayrimüslimlerin Mal Varlığı

Kendi içlerinde önemli bir özelliğe sahip cemaatler, devletin küçük bir modeli olarak yapılanmıştır. İşte bu cemaatvari yapının temel direği millet sistemidir. Osmanlı'da klasik anlamda millet kavramı, dini ve sosyal topluluğu ve bunların idari dini yapısını ifade eder. Millet sistemi esas itibarıyla İslam'daki zimmi[100] hukukuna dayanır[101]. Osmanlı içerisinde farklı din mensubu toplulukların Müslümanlarla bir arada yaşamasına müsaade edilmiş ve Osmanlı hukukun çizdiği çerçevede hakları gözetilerek korunmuştur. Şer'iyye sicillerinin ışığında gayrimüslimlerin hukuki durumunun uygulamada nasıl bir şekil aldığı, sosyal ve ekonomik konumlarının ne durumda olduğunu tespit edebilmekteyiz. Kayıtlarda 28 gayrimüslim kişinin yer

[100] "Zimme" himeya, sahip çıkma, koruma mecburiyeti, birinin emniyetini taahüt etmek gibi manalara gelir. Zimmet anlaşması ile zimmiler, can, mal ve namus dokunulmazlığı, vicadan ve ibadet hürriyeti ve İslam ülkesinde oturma hakkı kazanırlar. Bkz. Gülnihal Bozkurt, *Gayr-i Müslim Osmanlı Vatandaşlarının Hukuki Durumu*, Ankara 1989, s. 8.

[101] Çiğedem Düzgün, *Şer'iyye Sicillerine Göre Tarsus'ta Gayrimüslimle*r, Cumhuriyet Üni. Sosyal Bilimler Enst. Y. L. tezi, Sivas 2007, s. 9.

aldığı daha öncede ifade edilmişti. Şimdi bu kişilerin geride bıraktığı servetlerden onların toplumsal ve ekonomik hayattaki rolleri üzerinde bir takım değerlendirmelere gideceğiz.

Tablo 9: Gayrimüslimlerin Servet Miktarları

Servet miktarı	Gayrimüslim Erkek	Gayrimüslim Kadın
1.000'den aşağısı	1	
1.000–5.000	5	3
5.000–10.000	1	
10.000–50.000	11	2
50.000–100.000	4	
100.000'den yukarı	1	
Toplam	23	5

Defterlerde yer alan 28 gayrimüslim kişinin servet miktarları şöyledir: 1.000 akçeden az servet bırakan 1 kişi, 1.000–5.000 akçe arası 8 kişi, 5.000–10.000 akçe arası 1 kişi, 10.000–50.000 akçe arası 13 kişi, 50.000–100.000 akçe arası 4 kişi, 100.000 akçeden yukarı servet bırakan 1 kişidir. Gayrimüslim terekelerinin toplam servet miktarı 644.649 akçedir. Gayrimüslimler içerisinde en yüksek tereke miktarı 102.065 akçe olup en az tereke miktarı ise 774 akçedir. 102.065 akçelik bir servete sahip olan Paroş veled-i Dimitri'nin[102] gelirlerinin önemli bir kısmını gayrimenkulleri ve rakı üretiminde kullandığı alet ve edevatı oluşturmaktadır.

Gayrimüslimlerin servetlerinin yoğunluk kazandığı servet kalemleri gayrimenkuller, alet ve edevat, ticari emtia ve sermayedir. Gayrimüslim terekelerinde servet kalemlerinin %64,4'ünü gayrimenkuller oluşturmaktadır.

Kayıtlarda 10 kişide gayrimenkul olduğu saptanmıştır. Bunlardan 3'ünün sadece evi, 2'sinin evi ve bağları, 1'nin evi, bağı, ahır ve ambarı, 1'inin bağları ve terzi odaları, 1'inin ev ve dükkânları, 1'nin de sadece bağı vardır. Ayrıca Yivan veled-i Bargo'nun dükkânıyla birlikte satılan odunluğundan bahsedilmektedir. Gayrimenkuller içinde bağlar 341.500 akçeyle ilk sırada gelmektedir. İkinci sırayı 65.500 akçeyle evler oluşturmaktadır. Sonrasında 12.300 akçeyle dükkânlar, 4.000 akçeyle terzi odaları, 1.200 akçeyle ahır ve 500 akçeyle ambar gelmektedir. Yukarıda

[102] Bkz EŞS, nr. 40, vrk. 44-b.

bahsettiğimiz gayrimüslimlerden birinin dükkânıyla birlikte satılan odunluğu da 9.900 akçedir. Görüldüğü gibi gayrimüslimlerin terekelerinde bağlar önemli bir yer teşkil etmektedir. Gayrimüslimler, Müslümanlardan ayrı olarak içki üretimi yapma iznine sahipti. Gayrimüslim halk kendi bağında yetiştirdiği üzümü işleyerek alkollü içecek üretiyor, bir kısmını kendi kullanımı için ayırıyor, geri kalanını da satabiliyordu[103]. Dolayısıyla Gayrimüslim kayıtlarda bağların önemli bir yekûn tutması bu alandaki faaliyetlerinin bir kanıtıdır. Öte yandan defterlerde yer alan gayrimüslim terekelerde içki üretmek için kullanılan alet ve edevatın bulunması onların bu sahada üretim yaptığının bir göstergesidir. Bu alet edevatlar çoğunlukla kilindir, halkoz, karatıl gibi şarap ölçekleri ve içki üretimi için kullanılan kazan, fıçı gibi eşyalardır.

Gayrimüslimlerin servet kalemlerinde ikinci sırayı 156.160 akçe değerindeki alet ve edevatlar almaktadır. Alet ve edevatların fiyat değerini yükselten Paroş veled-i Dimitri'nin rakı üretimi için kullandığı alet ve edevatlarıdır. Bunlar şarap ölçekleri, rakı kazganı, 8 adet küp ve 15 adet fıçıdır. Bunun dışında gayrimüslimlerin alet ve edevatları arasında dikel, çapa gibi tarım aletleri, garar, heybe gibi yük taşıma için kullanılan eşyalar, kantar, mıkraz, tezgâh, arşın, kalıp, muşta gibi meslek aletleri ve yukarıda belirttiğimiz halkoz, kilindir, karatıl gibi şarap ölçekleri ve fıçılar ile küpleri verebiliriz.

Gayrimüslim terekelerinde ticari emtia ve sermaye toplam 85.612 akçedir. 6 kişinin kayıtlarında ticari emtiaya rastlanmıştır. Ticari emtialar şunlardır: Sergin veled-i Mikail'in dükkânda mevcut olan muhtelif renkte kayyım ve çintiyanı, Kürkçü Kostantin'in 13.728 akçe değerindeki kürkleri, Avram veled-i Harhan'ın dükkânda bulunan 44.635 akçe değerinde esvabı, Yani veled-i Niko'nun 3.139 akçe değerinde ham astarı, kunduracılıkla uğraştığı anlaşılan Arslan'ın 720 akçe değerinde çizmeleri ve son olarak Üsyoban'ının dükkânda satılan eşyalarıdır[104].

Yukarıda sayılan servet kalemlerinin dışında nakitler, mutfak eşyaları, giyecekler, ev eşyaları, canlı sermaye, hububat ve gıda maddeleri sıralamayı takip eder. Serveti içerisinde giyecekleri önemli bir yer tutan Kuyumcu Aleksandır'ın mor

[103] Ali ihsan Karataş, "Şer'iye sicillerine göre Tanzimat'a kadar Bursa'nın sosyo-ekonomik hayatında Ermeniler, *Hoşgörü Toplumunda Ermeniler*, I (Kayseri 2007), s. 378.
[104] Bkz. EŞS, nr. 41, vrk. 5-b, 7-b, 11-a, 11-b, 20-b, 43-a.

çuka kaplı zerdeva kürkü, sarı hare kaftanı, sim düğmeli siyah hare kaplı kaftanı, jengari çuka kaplı samur paça kürkü, ipek kenarlı donu, mavi çuka kontoşu, al Londra çakşiri giysilerinden bazılarıdır[105]. Mutfak eşyaları içinde en yüksek değerde mutfak eşyasına sahip Simon veled-i Mihal'in, bakırdan yapılmış leğen, tencere, kazganları, bakraçları, baklava tepsisi, maşrapası, sinisi bulunup bunların yanı sıra kahve ibrikleri, börek tepsisi, sahanları, havan ve kefgiri vardır[106]. Gayrimüslimlerin ev eşyaları arasında yer sergileri, aydınlatma aletleri, yatak takımları, mefruşat malzemeleri, hamam takımları bulunmaktadır. Gayrimüslim kadınların terekelerinde giyecek, ev eşyaları dışında ziynet eşyalarının bulunduğu görülmektedir. Ziynet eşyaları içerisinde altın küpeler, inci gerdanlar, sim düğmeler, yüzükler yer almaktadır.

Gayrimüslimlerin miras dökümleri incelendiğinde dikkat çeken bazı mallara sahip oldukları da gözlenmektedir. Bunlar silahlar ve atlardır. Zımmilerin silah taşıması ve evde silah bulundurması yasaktı, ayrıca zaruret olmadıkça ata binmeleri uygun görülmemişti[107]. 23 erkek gayrimüslim içerisinde 3 tanesinin silah sahibi olduğu belirlenmiştir. Bunlardan 1'nin 1 tane kemik palaskası, 1 tane sim kılıcı, 1 tane tüfenk ve palaskası, ayrıca 1 tane de sim baltası, 1 tane sim külüngü vardır. Diğer kişinin 1 tane sim bıçağı bulunmaktadır. 3'üncü kişinin ise bir tane tüfeği tespit edilmiştir[108]. Gayrimüslim gurup içinde 5'i binek hayvan sahibidir. Binek hayvanına sahip kişilerden 3'nün bargiri, 1'nin merkebi, 1'nin de kısrağı bulunmaktadır[109]. Gayrimüslim guruptan bazılarının binek hayvanına ve silaha sahip olması bu konudaki yasaklamanın resmiyette olduğunu günlük hayatta caydırıcı bir yaptırım gücü olmadığını gösterir. 28 gayrimüslim terekesinde yer almayan eşyalardan da kısaca bahsedersek incelediğimiz gayrimüslim terekelerinde kitaplar ve dini malzemelerin bulunmadığını görürüz. Tabi burada incelediğimiz gayrimüslim kişi sayısının az olduğunu düşünürsek herhangi bir genellemeye gitmek doğru bir tespit ortaya çıkarmaz. En azından şunu söyleyebiliriz ki kayıtlı olan terekeler içerisinde bahsettiğimiz türden eşyalar bulunmamaktadır. Buna karşın iki

[105] Bkz. EŞS, nr. 41, vrk. 13-b.
[106] Bkz. EŞS, nr. 41, vrk. 42-b.
[107] G. Akyılmaz-H. Cin, *Aynı eser*, s. 188.
[108] Bkz. EŞS, nr. 41, vrk. 13-b, 17-b, 34-b.
[109] Bkz. EŞS, nr. 40, vrk. 44-b; EŞS, nr. 41, vrk. 3-b, 27-b, 44-a, 45-a.

gayrimüslim terekesinden birinde 1 tane abdest makraması ve birinde de abdest ibriği olduğu tespit edilmiştir[110].

28 gayrimüslim terekesinden yola çıkarak gayrimüslimlerin Osmanlı Devleti'ndeki sosyo-ekonomik konumu hakkında bir değerlendirme yapılabilir. Buradaki verilerde bizlere gösteriyor ki gayrimüslim topluluk Osmanlı Devleti içerisinde sosyal ve ekonomik hayatın birçok alanında faaliyet gösterebilen, hukuki sahada Müslümanların yararlandığı haklardan yararlanabilen, kendi örfi hukuklarını uygulamada serbest olan Osmanlının toplumsal hayatında dini ve milli kimlikleriyle var olan bir topluluktur.

3. Unvan ve Meslek Sahiplerine Göre Mal Varlığı

Tablo 10'da görüldüğü gibi en çok servete sahip olanlar ağa unvanlı kişiler olup, toplam servet miktarları 3.207.171 akçedir. Sonrasında sırasıyla hacı, efendi, çelebi, beğ, beşe, hatun ve diğerleri gelmektedir. Herhangi bir unvana sahip kişi sayıları değişmekte, fakat buna rağmen ağa unvanına sahip 17 kişi, servet miktarının yüksekliğiyle sayıca daha fazla olan hacı, çelebi, beşe, hatun unvanlarını geride bırakmaktadır. Dolayısıyla incelediğimiz dönem dâhilinde ağa unvanlı kişilerin ekonomik açıdan gelir düzeyleri diğer unvan sahibi kişilere nazaran daha yüksekti. Öte yandan askeri sınıfa mensup kişilerin ekonomik anlamda servet miktarlarını değerlendirdiğimizde varlıklı oldukları anlaşılmaktadır. Bu durum Osmanlı Devleti'nde servet kaynaklarının, askeri zümrenin kontrolünde olmasından kaynaklanmaktadır. Timar, mülk ve vakıf yoluyla toprak onların kontrolü altında olduğu gibi, zamanla ticaret ve sanatlar da aynı şekilde askeri zümrenin kontrolü altına girmiştir[111]. Askeri zümre mensuplarının gayrimenkulleri arasında dükkan, değirmen, çiftliklerin bulunması zirai ve ticari alanda aktif olduklarının bir göstergesidir.

[110] Bkz. EŞS, nr. 41, vrk. 13-b, 42-b.
[111] Halil İnalcık, "Eyüp sicillerinde toprak köy ve köylü", *18. Yüzyıl Kadı Sicilleri Işığında Eyüp'te Sosyal Yaşam*, (İstanbul 1998), s. 11.

Tablo 10: Aynı Unvana Sahip Kişilerin Toplam Servetleri

Unvan	Kişi Sayısı	Miktar
Abdal	1	3.631
Ağa	17	3.207.171
Beğ	33	979.008
Beşe	32	597.638
Cabi-zade	1	57.101
Çavuş	3	236.705
Çelebi	21	1.182.978
Efendi	15	1.842.771
Hacı	25	2.047.560
Hafız	1	2.277
Halife	3	92.042
Hatun	35	549.624
Hoca	4	57.530
Müteferrika	1	2.149
Pir	4	235.230
Racil	1	5.434
Seyyid	4	24.037
Şerife	1	39.914
Şeyh	1	48.601

Unvan sahibi kişilerin servet kaynaklarını tahlil ettiğimizde gayrimenkullerin genel yekûn içerisinde ilk sırayı aldığı belirlenmiştir. Örneğin Mehmed Ağa b. Mustafa Kethüda Sipahinin 191.200 akçelik gayrimenkulleri dikkat çekicidir. Gayrimenkulleri içerisinde kahvehanesi, bozahanesi, çiftliği, değirmeni, fırını, bağ ve bahçeleri yer almaktadır. Askeri zümreye mensup bir babanın çocuğu olan Mehmed Ağa'nın ticari faaliyetleri oldukça geniş bir sahayı kapsamaktadır. Bunun yanı sıra Hacı Derviş Efendi 204.500 akçe değerinde gayrimenkul sahibidir. Gayrimenkullerini ev, değirmen ve fırın oluşturmaktadır. Bu gurupta yer alan kişilerin diğer servet kalemlerini canlı sermaye, nakitler, köleler, giyecekler, ev eşyaları ve mutfak eşyaları meydana getirmektedir. Öte yandan efendi, çelebi gibi ilmiye zümresi mensuplarının servetlerinde kitapların önemli bir yer tuttuğu görülmektedir. Bunlar arasında Abdurrrahman Efendi'nin 48.552 akçe, Musa Efendi'nin 10.503 akçe değerinde kitapları vardır.

4. Karyelerde İkamet Eden Tereke Sahiplerinin Mal Varlığı

Şehirdeki esnaf loncaları Osmanlının en temel kentsel kurumu gibi görünse de aile emeğine dayalı köylü çiftliği sistemi aynı şekilde tarımsal üretimin ve kırsal toplumun temel birimiydi[112]. Devletin arazisinde kiracı konumunda olan köylü kiraladığı toprağı işleyerek ürettiği tarımsal ürünleriyle, yetiştirdiği hayvanlardan elde ettiği hayvansal ürünleriyle Osmanlı ekonomik sisteminin mühim bir parçasıydı. Köylü, kırsal alanda üreten ve hizmet veren bir zümreydi. Bu açılardan bakıldığında Osmanlı kırsal hayatının ekonomik ve sosyal yönleriyle ortaya koyulması için mühim bir kaynak teşkil eden terekeler Edirne'nin köy yaşantısı hakkında bizlere ışık tutmakta ve bu konuda bir takım saptamalar yapmamıza imkân tanımaktadır. İşte bu bölümde karyelerde vefat etmiş olan şahısların tereke dökümleri değerlendirilerek Edirne'deki köylü halkın sosyo-ekonomik yapısı aydınlatılmaya çalışılmıştır.

Daha önce karyelerde ikamet eden kişilerin 57 kişi olduğu belirtilmişti. Bunlardan 38'i Müslüman erkek, 15'i Müslüman kadın, 4'ü gayrimüslimdir. Karyelerde ikamet eden kişilerin servet miktarları: 1.000'den aşağı 1 kişi, 1.000–5.000 arası 10 kişi, 5.000–10.000 arası 12 kişi, 10.000–50.000 arası 25 kişi, 50.000–100.000 arası 6 kişi ve 100.000 yukarısı 3 kişidir. 57 tereke içerisinde 22 kişinin orta-sınıfı, 34 kişinin ise zengin sınıfı teşkil ettiğini söyleyebiliriz. 10.000'den yukarı servet bırakanların sayıca fazla olduğu tablo 11'de görülmektedir. Yalnız terekelere vefat eden her kişinin kaydedilmediğini ve köylerde vefat edenlerin tereke kayıtlarında daha az bulunduğunu düşünürsek, servet oranlarının Edirne'nin bütün köylerinde benzer bir tablo çizebileceği kanısına varamayız.

Tablo 11: Karyelerde ikamet Edenlerin Servet Miktarları

Servet Miktarı	Kişi Sayısı
1.000'den aşağısı	1
1.000–5.000	10
5.000–10.000	12
10.000–50.000	25
50.000–100.000	6
100.000'den yukarısı	3

[112] Halil İnalcık, *Osmanlı İmparatorluğunun Ekonomik ve Sosyal Tarihi*, İstanbul 1994, s. 189.

Köy terekelerinin servet yapılarını incelediğimizde 476.461 akçeyle gayrimenkuller ve 414.237 akçeyle canlı sermaye köy servetlerinin büyük bir miktarını oluşturur. Canlı sermaye sahiplerinden İbrahim Ağa 99.850 akçe değerindeki hayvanıyla köy terekeleri içinde ilk sırada gelir. İbrahim Ağa'nın 5 öküzü, 10 ineği, 2 danası, 4 buzağı, 8 düğesi bulunmaktadır. Ayrıca 6 tane de binek hayvanına sahiptir. Halil İnalcık, kırdaki iktisadi faaliyetin ölçüsünü öküz olarak göstermiş, ayrıca çift-hane sisteminde aile kadar öküz gücünün önemine vurgu yapmıştır[113]. Dolayısıyla İbrahim Ağa'nın öküzleri olması tarımsal alanda yoğun bir faaliyet gösterdiği fikrine bizi götürüyor. Diğer taraftan ambarlarında hububat bulunması tarımsal üretim yaptığını, 10 ineğiyle de süt ürünleri el ettiğini söyleyebiliriz. Ayrıca 6 binek hayvanın varlığı onun taşımacılık ve seyahat yaptığı izlemini de bizde doğurmuştur. Tarımsal sahada oldukça aktif rol oynayanlardan biri de Pir Ali Beşe'dir. Pir Ali Beşe'nin 7 öküzü, 29 ineği, 16 danası, 4 dügesi vardır. Bunların yanı sıra yaklaşık 67.896 akçelik hububatı bulunmaktadır.Verdiğimiz bu iki örnek ve köy terekelerinde canlı sermayenin servet yatırım araçlarından önemli bir bölümünü teşkil etmesi köy yaşamında halkın zirai alandaki faaliyetlerini net bir şekilde ortaya koymaktadır.

Karyede ikamet edenler içinde 4 gayrimüslim varlığına işaret edilmişti. Köyde yaşamını idame ettiren gayrimüslim halkın servetlerinde bağlar önemli bir yer tutmaktadır. Gayrimüslimlerden Sultan bint-i Simo'nun 700 akçelik bağı ve 500 akçelik bir ineği vardır. Yorgo'nun evleri dışında 12.000 akçe değerinde bağı ve fıçıları vardır. Todorgan veled-i Madvizga'nın hanesi, ahırı, ambarı, bir dönüm bağı, 2 çift öküzü, 12 ineği, 60 koyun ve kuzusu, 2 danası, bir tane de kısrağı bulunmaktadır. Ayrıca 9.000 akçelik hububatı vardır. Bu veriler doğrultusunda incelediğimiz terekelerde gayrimüslim köylünün bağcılık, hayvancılık ve ziraatla uğraştığı belirtilebilir.

[113] H. İnalcık, Aynı makale, s. 10.

B. Terekeyi Oluşturan Mal Gurupları

1. Gayrimenkul Mallar

Araştırma konumuzu kapsayan üç defterde ölen şahısların geride bıraktığı servetleri içinde gayrimenkuller en büyük dilimi oluşturmaktadır. 425 tereke sahibinden 189'nun çeşitli gayrimenkulleri vardır. 189 kişiden 44'ü Müslüman kadın, 10'u gayrimüslim, 135'i Müslüman erkektir. Gayrimenkullerin toplam miktarı 4.342.981 akçe olup, defterlerde yer alan tüm malların %26'sını oluşturmaktadır.

Gayrimenkulleri evler, bağlar, çiftlikler, dükkânlar, kahvehaneler, fırınlar, değirmenler, bozahaneler ve diğer gayrimenkul çeşitleri oluşturmaktadır. Evler 1.868.730 akçeyle gayrimenkuller içinde %43'lük oranla ilk sıradadır. Ev, Osmanlı toplumunun en küçük birimini oluşturan ailenin yaşadığı sosyal ve kültürel bir mekândır. Evler, içinde yaşayan ailenin dünya görüşünü, yaşam tarzını, ekonomik konumunu, bulunduğu bölgenin fiziki özelliklerini ve iklim durumunu yansıtan[114] alanlardır. Diğer bir ifadeyle evler insanların barınma ihtiyaçlarını karşılayan mekânlar olmasından ziyade aile fertlerinin bir arada yaşadığı, sosyal ve kültürel birlikteliğin muhafaza edildiği mekânlardır.

Terekelerde evler "hane", "menzil", "oda", "beyt" ifadeleriyle geçmektedir. Bazı tereke kayıtlarında kişilerin iki hanesi bulunduğu görülmektedir[115]. Gayrimenkul sahiplerinden 12'si iki hane sahibidir. İki hanesi olan gayrimenkul sahiplerinden 2'sinin hanelerinden biri mahallede diğeri ise karyede kayıtlıdır[116]. Dolayısıyla bu kişiler iki ayrı mekânda ikamet etmektedir. Tereke sahiplerinden 1'inin de dört evi olduğu kaydedilmiştir. 189 gayrimenkul tereke sahiplerinden 150'sinin evi bulunmaktadır. Diyebiliriz ki terekelerde yer alan kişiler için ev önemli yatırım araçlarından birisidir.

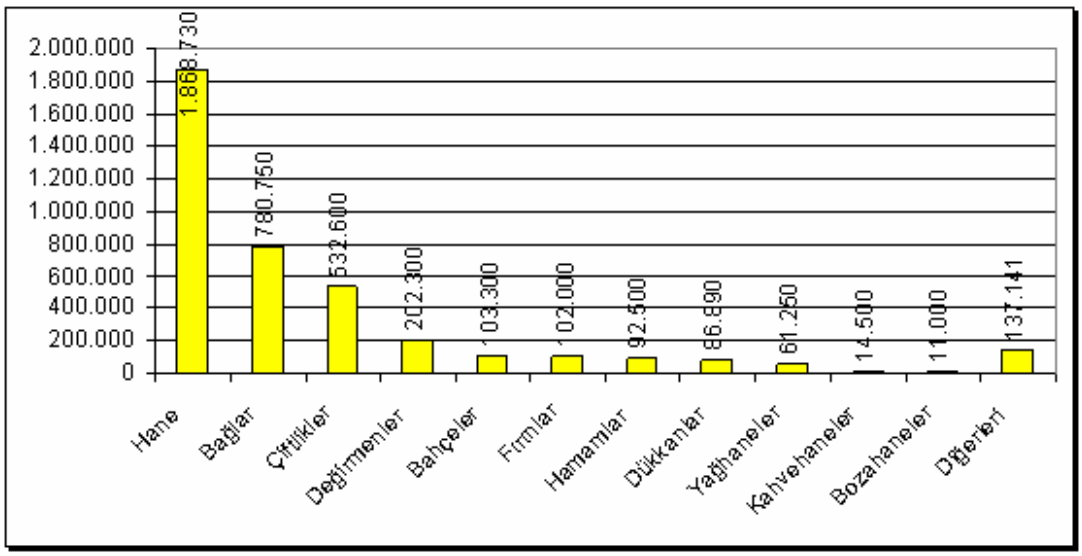
Gayrimenkullerde ikinci sırayı 780.750 akçelik bir değerle bağlar almaktadır. Bağlar gayrimenkullerin %17'sini teşkil etmektedir. Bağlardan sonra 532.600 akçe değerindeki çiftlikler gayrimenkullerin % 12'sini oluşturmaktadır. Bunların yanı sıra değirmenler 202.300 akçe (%4,6), bahçeler 103.300 akçe, fırınlar 102.000 akçe

---

[114] İbrahim Bakır, "Ailenin yaşama mekânı ev" *Türk Aile Ansiklopedisi*, II, s. 462.
[115] Bkz. EŞS, nr. 40, vrk. 23-b, 28-b, 29-b, 62-b, 74-b, 81-a; EŞS, nr. 41, vrk. 17-b; EŞS, nr. 42, vrk. 5-b, 16-a, 22-a, 24-a, 30-a, 47-b.
[116] Bkz. EŞS, nr. 41, vrk. 17-b; EŞS, nr. 40, vrk. 29-b.

(%2,3), hamamlar 92.500 akçe, dükkânlar 86.890 akçe (%2), yağhaneler 61.250 akçe (%1,4), kahvehaneler 14.500 akçe (%0,3), bozahane 11.000 akçe (%0,2) değerindedir. Terekelerde yer alan ahırlar, otlaklar, samanlıklar, ambarlar, hırdavathaneler, şırahaneler diğer gayrimenkuller adı altında değerlendirildi. Diğer gayrimenkuller 137.141 akçe değerinde olup gayrimenkullerin %3'ünü oluşturmaktadır. Gayrimenkuller içinde 39 tane şırahane bulunmaktadır. Bunların bir kısmı mengeneyle birlikte kaydedilmiştir. Bazı tereke kayıtlarında birkaç değişik gayrimenkul tek fiyat altında ele alınmıştır[117]. Tek fiyat altında ele alınan gayrimenkul malların değerleri genel toplam içinde gösterilmiştir.

Grafik:4 Gayrimenkul Çeşitlerinin Toplam Değeri

2. Menkul Mallar

a. Köleler

Köle eskiden savaşlarda esir edilen veya başka bir yolla ele geçirilip satın alınan erkelere denmekteydi. Aynı şekilde savaşlarda esir edilen veya satın alınan kadınlara da cariye denirdi. Köle ve cariyeler hürriyetlerine sahip olmayan, başkasının hüküm ve tasarrufu altında bulunan, para ile alınıp satılan kimselerdi[118].

[117] Bkz. EŞS, nr. 40, vrk. 13-b, 37-a, 50-a.
[118] İzzet Sak, *Şer'iyye Sicillerine Göre Sosyal ve Ekonomik Hayatta Köleler (17. ve 18. Yüzyıllar),* Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enst., Doktora tezi, Konya 1992, s. 6.

İslamiyet ortaya çıktığında kölelik eski bir Arap müessesesi olarak mevcuttu. İslam dini bu müessesenin sınırlarını daraltarak köleliğin kaynağını sadece savaş esirlerine inhisar ettirdi ve böylece köleliğin tedrici bir surette kaldırılmasının yollarını hazırladı. İslam hukukunda köleliğin yalnız iki sebebi vardır: Savaşta esir düşmek ve köle olarak doğmak. Buna rağmen esirler ömür boyu köle olarak kalmıyordu. İslam dini köleliğin kaynaklarını dondurarak köle azadını teşvik etmiş ve azat yollarını çoğaltmıştır. Köle azadı ve fazileti ile ilgili Kur'an-ı Kerim'de ve Hz. Peygamber'in hadislerinde birçok hüküm bulmak mümkündür.

Kölelik Osmanlı'da da İslami hükümler çerçevesinde yerini almıştır. Osmanlı'da kölelik önemli bir yer tutmakla beraber kullanım alanları kamu yönetimi, askerlik ve ev hizmetleriyle sınırlı kalmıştı[119]. Diğer taraftan köleler azat edilmek suretiyle hürriyetlerine kavuşabiliyor, Osmanlı cemiyet hayatında hür bir insan olarak hayatını idame ettirebiliyordu. Şer'iyye Sicillerinde köle edinme koşulları, kölelerin azat oluş şekilleri, sosyal durumları, statüleri ve kölelerle ilgili diğer pek çok bilgiye ulaşmak mümkündür.

İncelediğimiz dönemdeki tereke kayıtlarında 425 kişiden 26'sında köle mevcuttur. 26 köle sahibinden 4'ü kadındır. Bunun yanı sıra gayrimüslimlerden köle sahibi yoktur. Tereke listelerinde toplam 37 adet köle kayıtlıdır. Bu kölelerin 25'i cariye ve 12'si gulamdır. Defterlerdeki kölelerin toplam değeri 311.800 akçe olup genel servet içerisindeki oranı yaklaşık olarak %2'dir. Köle sahiplerini ekonomik seviyeleri açısından değerlendirdiğimizde 10.000 ve 500.000 akçe arası servet sahibi oldukları tablo 12'de net bir şekilde görülmektedir. Köle sahiplerinden 3'ü hacı, 7'si ağa, 2'si çelebi, 4'ü efendi, 2'si beşe, 2'si bey, 1'i cabi-zade ve 1'i de unvansızdır. Kadın köle sahiplerinden ise sadece 1'i hatun unvanına sahiptir. Görüldüğü üzere köle sahipleri ilmiye ve askeri zümreye mensup devlet adamlarıdır. Dolayısıyla toplum nazarında itibarlı bir konumda olan varlıklı kişilerdir.

[119] İ. Sak, *Aynı eser*, s. 10-21.

Tablo 12: Köle Sahipleri, Köle Adet ve Miktarları

Defter ve Varak No	İsim	Köle Adedi	Kölelerin Toplam Değeri	Toplam Servet Miktarı
40/23-b	Hacı Mehmed Beğ b. Hacı Ahmed	1	7.600	20.4099
40/29-b	Zülfikar Çelebi b. Menteş, cabi	2	25.000	33.945
40/33-b	Belkıs bt. Abdullah	2	10.000	77.859
40/38-b	Hacı Abdi b. hacı, racil	1	7.500	12.000
40/ 45-a	Mustafa Efendi b. İbrahim	2	12.000	882.275
40/56/b	İbrahim Ağa b. Balaban Çelebi	3	45.000	416.060
40/57-a	Aişe bt. İbrahim	1	7.000	16.303
40/61-a	Osman Ağa bt. Ahmed	2	17.000	424.339
40/63-b	Hüseyin Ağa b. Hacı Hasan, cündi	1	7.000	28.350
40/67-a	Mehmed Beşe, racil	1	12.000	54.590
40/7-b	Ali Beğ b. Abdullah	2	11.500	210.970
40/76-b	Gevher bt. Osman Beğ	1	8.250	83.369
40/81-a	Hacı Derviş Efendi b. Selim	1	12.000	883.348
40/81-b	Mehmet Ağa b. Ali	1	2.000	140.000
40/87-a	Aişe Hatun bt. Hacı Ahmed	1	8.200	45.939
42/21a	Mustafa Efendi b. Mehmed	1	13.050	52.360
42/22-a	Mehmed Ağa b. Ahmed	1	3.000	298.538
42/23-b	Abdurrahman Efendi b. Hacı Hamza	1	9.500	1.050.915
42/24-a	Mahmud Ağa b. Sefer Çavuş	4	40.000	601.352
42/30-b	Cabi-zade Abdurrahman Efendi b. Şeyh Mehmed Efendi	1	11.000	57.101
42/34-b	Süleyman Beğ b. Abdullah, cündi	1	3.000	10.732
42/38/a	Mehmed Çelebi b. Kadri	1	12.200	98.940
42/40-a	Murad Ağa	1	7.000	31.106
42/45-a	Ali b. Kasım, cündi	1	10.000	23.150
42/57-b	Hasan Beşe b. Şaban, racil	1	4.000	29.810
42/66-a	Abdurrahman Efendi b. Hasan Efendi, müderris	1	7.000	158.555

Köle sahibi kişilerin servet oranlarına baktığımızda en fazla serveti olan ilmiye zümresi mensubu Abdurrahman Efendi 9.500 akçe değerinde bir gulam sahibidir. Abdurrrahman Efendi kumaş ticareti yapmaktadır. Servetinin önemli bir kısmını çeşitli kumaşlar oluşturduğu gibi alacakları arasında da yine esbap ve kumaşlar yer almaktadır. Unvanından anlaşıldığı gibi ilmiye zümresi mensubu Abdurrahman Efendi aynı zamanda bir kumaş tüccarıdır ve sahip olduğu köleyi de mesleki işlerinde kullandığını söylemek mümkündür. Servet kalemlerinde kumaşların yüksek bir miktarı oluşturduğu Mustafa Efendi de Abdurrrahman Efendi ile aynı sektör mensubudur.

Köle sahiplerinden Hacı Mehmed Bey'in kahvehanesi, dükkânı, yağhanesi, çiftliği, bağı bulunmaktadır. Hacı Mehmed'in geniş bir yelpazeyi içine alan gelir kaynakları vardır. Bunun yanı sıra Derviş Efendi'nin yağhanesi, fırını, değirmeni ve bağları mevcuttur. Dolayısıyla bu kişilerin sahip olduğu köleler onların zenginliğinin bir yansıması ve iş hayatının emek gücüdür.

Terekesinde 2 cariye ve 2 gulamın kaydedildiği Mahmud Ağa'nın bağları ve değirmenleri ve hayvanları vardır. Bu kişinin zirai alanda faaliyet gösterdiği görülmektedir. Sonuç olarak diyebiliriz ki köle sahipleri, mesleki anlamda çeşitli iş kollarında çalışan varlıklı kimselerdir. Kölelerinin bulunması refah düzeylerinin yüksek olmasıyla ve iş gücü olarak kullanımlarıyla açıklanabilir.

b. Nakit

Defterlerde geçen toplam nakit miktarı 1.718.088 akçe olup genel yekûn içerisinde oranı %10,5'tir. İncelediğimiz terekelerde 130 kişinin terekesinde nakit para kaydına rastlanmıştır. Bunlardan 111'i Müslüman erkek, 15'i Müslüman kadın, 4'ü gayrimüslimdir. En fazla nakit Abdurrahman Efendi'nin terekesinde tespit edilmiştir[120]. Abdurrahman Efendi'nin nakit parası 181.962 akçedir. Tereke listelerinde nakitler genellik akçe olarak kaydedilmiştir. Bununla birlikte "Sikke-i Hasene", "Riyal", "Esedi Guruş", "Zolata" gibi çeşitli yerli ve yabancı para birimleri de bulunmaktadır.

c. Kitaplar

İncelediğimiz miras dökümlerinde muhtelif kitaplar tespit edilmiştir. Muhallefat listesinde kitap bulunan 46 kişi vardır. Kitapların toplam değeri 130.474 akçe olup genel servet içindeki oranı %0,78'dir.

Kitapların 6'sı kadınlara 40'ı erkeklere aittir. Gayrimüslim terekelerinde kitaplara rastlanmamıştır.

Kitap sahibi kişilerin unvanlarına baktığımızda 13'ü efendi, 6'sı çelebi, 7'si ağa, 2'si beşe, 1'i hatun 4'ü hacı, 1'i hoca, 1'i bey, 1'i şeyh, 1'i cabi-zade,1'halife ve 1'i saraçtır. 7'si ise unvansızdır. Bu unvanlara sahip kişilerin geride bıraktığı servetlerinin içinde kitapların olması onların eğitim durumuyla ilgilidir. Kitap sahiplerinin önemli bir kısmının medrese tahsili görmüş, ilmiye sınıfı mensubu

[120] EŞS, nr. 42, vrk. 23-b.

kişiler olduğu görülmektedir. Kadınların terekelerinde Kur'an-ı Kerimler bulunmaktadır.

Tablo 13: Kitap Sahipleri, Kitapların değeri ve Kitapların Servetlerine Oranı

Defter ve Varak No	Tereke Sahibi	Kitapların Değeri	Toplam Servet	Kitapların Kişinin Servetine Oranı
42/67-b	Abdurrahman Efendi b. Hasan Efendi, müderris	48.552	158.555	%30,6
42/16-a	Mahmud Ağa b. Sefer Çavuş	15.872	601.352	%2,6
42/62-a	Musa Efendi b. Davud Efendi	10.503	125.028	%8,4
42/30-b	Cabi-zade Abdurrahman Efendi b. Şeyh Mehmed Efendi	8.506	57.101	%14,8
40/41-b	Fahrü'l-kuzat Ahmed Efendi b. Kemal	7.492	30.800	%24,3
40/56-b	İbrahim Ağa b. Balaban Çelebi	6.000	416.060	%1,4
40/32-a	Ferah-zade Ahmed Efendi b. Mustafa	4.513	66.098	%6,8
42/13-a	Mustafa Efendi b. Hacı Mehmed kadı	2.830	38.140	%7,4
42/30-a	Şeyh Mehmed Efendi b. Ahmed Efendi	2.800	48.601	%5,7
42/38-a	Mehmed Çelebi b. Kadri	2.612	98.940	%2,6
40/61-a	Osman Ağa b. Ahmed	2.034	375.520	%0,54
42/16-b	Mustafa Ağa b. Sinan	2.000	416.392	%0,48
42/28-b	Mehmed Efendi b. Abdullah	1.950	105.150	%1,8
40/71-a	Ali Efendi b. Abdurrhaman	1.492	18.597	%2
42/51-b	Mehmed Çelebi b. Katip	1.288	67.340	%0,13
40/81-a	Hacı Derviş Efendi b. Selim	1.160	883.348	%0,13
40/74-a	Hüseyin b. Ali	1.054	53.250	%2
42/21-a	Mustafa Efendi b. Mehmed	877	52.360	%1,6
42/5-b	Mehmed Ağa b. Mustafa Kethüda Sipahiyan	850	517.829	%0,16
40/45-a	Mustafa Efendi b. İbrahim	725	82.275	%0,88
42/40-a	Murad Ağa	715	31.106	%2,2
40/68-a	Abdurrahman Çelebi b. Hacı Mehmed	700	84.600	%0,8
42/17-b	Ali Efendi b. Veli	571	8.108	%7
42/34-b	Süleyman b. Abdullah	550	1.234	%44
41/4-b	Havva bt. Ahmed	400	46.590	%0,88
40/78-a	Abdurrahman Halife	398	26.854	%1,4
40/29-b	Zülfikar Efendi b. Menteş imam	364	18.007	%2
40/35-b	Ruh Hatun bt. Abdi	320	40.136	%0,8
40/43-a	Süleyman Çelebi b. Mehmed	315	22.871	%1,3
40/59-b	Aişe bt. Reis Halil	310	53.050	%0,58
41/15-b	Hadice bt. Abdullah	300	87.183	%0,34
42/51-a	Hacı Hasan b. Davut, racil	270	41.091	%065
41/45-a	Rahime bt. Ali	260	14.845	%1,7
41/8-b	Hacı Mehmed b. Hasan	200	11.000	%2
41/26-a	Sarrac Mehmed Çelebi b. Ali	200	36.303	%0,55
42/23-b	Abdurrahman Efendi b. Hacı Hamza	200	1.050.915	%0,01
42/59-b	Mehmed Ağa, cündi	200	9.745	%2
40/80-b	Numan Efendi b. Ahmed	200	48.890	%0,10
40/17-b	Hacı Ahmed Halife b. Fazlullah müezzin	182	8.297	%0,46
42/42-b	Ahmed Efendi b. Abdulbaki	144	131.965	%1
41/40-b	Lorgani Ahmed Çelebi b. İsa	135	28.952	%0,46
40/84-b	Osman b. Mehmed	108	8.383	%1
40/86-b	Hüseyin Beşe b. Hasan, racil	100	12.551	%0,79
42/53-a	Ümmühani bt. Abdullah	100	3.315	%3
42/7-b	Mehmed Beşe b. Hasan, racil	97	100.855	%0,09
40/45-b	Nurullah Hoca b. Derviş	25	500.00	%0,05

Konu itibarıyla kitapları değerlendirdiğimizde geneli İslami ilimlerle ilgilidir. Fıkıh, kelam, tefsir, tasavvuf gibi konulu kitapların yanı sıra tarih, mantık, tıp, edebiyat kitapları da bulunmaktadır.

d. Diğer Menkul Mallar

Ev Eşyaları: Sicillerde kayıtlı olan ev eşyaları Osmanlı insanın yaşam tarzının bir aynası ve refah düzeyinin göstergesidir. İncelediğimiz dönem içerisinde ne tür ev eşyaları bulunuyor, bunların renkleri, kaliteleri, yapımında kullanılan malzemeleri, eski veya yeni oluşları, üretildiği yerler gibi pek çok ayrıntıyı elimizdeki tereke kayıtlarından öğrenebiliyoruz. Ev eşyalarının toplam değeri 1.026.420 akçe olup %6,2 oranına tekabül etmektedir. Terekelerdeki ev eşyalarını birkaç başlık altında değerlendirebiliriz.

Döşemeler: Edirne halkının miras dökümlerine yansıyan ev döşemlerini kilimler, kaliçeler, hasırlar, keçeler, döşemeler, kebeler oluşturuyordu.

Kilim, Edirne'de yaygın kullanılan yer sergilerden biri olup neredeyse her tereke listesinde en az bir kilime rastlanmaktadır. Kilimler genellikle kırmızı, mavi, alaca ve nadiren kızıl renklerden dokunmuştur.

Listelerde yer alan diğer bir sergi kaliçelerdir. Kaliçe küçük halı, seccade yerine kullanılan bir tabirdir[121]. Kaliçeler daha çok küçük, büyük, orta, eski, yeni oluşlarına göre sınıflandırılmıştır. Ayrıca divan kaliçesi ve seccade kaliçesi olarak kullanım durumuna göre nitelendirilmiştir. Renk olarak ise sadece beyaz kaliçlerin olduğunu tespit ediyoruz.

Edirne evlerindeki sergilerden bir diğeri de hasırlardır. Hasır ince sazdan örülmüş yere sermeğe mahsus döşemedir. Hasırlar yapıldığı sazın incelik ve türüne göre Mısır hasırı, Trablus hasırı gibi adlar alırlar. İncelediğimiz terekelerde 29 adet hasır tespit edilmiştir. Hasırların sadece bir özelliği vardır o da Mısır hasırı olmalarıdır. Bunun yanı sıra bazıları eski oluşuna göre değerlendirilmiştir.

Terekelerde geçen sergiler arasında kebeler, keçeler ve döşemeler de vardır. Kebeler sarı, beyaz, mavi, alaca, siyah, nefti renklerden olup, tiftik kebesi, Yanbolu

[121] Z. Pakalın, *Aynı eser*, s. 151.

kebesi, orta kebesi, yan kebesi gibi çeşitleri vardır. Keçeler de serildikleri alana göre orta, yan, meydan, seccade sedir keçesi isimlerini almıştır. Keçeler siyah, mavi, sarı, beyaz, alaca renklidir. Bunların içlerinden bazıları Acem keçesi olarak nitelendirilmiştir. Döşemeler üretildiği malzemeye göre bez, havlu ve dokumadır. Renk olarak alaca döşemeler olduğu tespit edilmiştir. Bir tereke kaydında da leblebi döşemesi bulunmaktadır.

Yatak Takımları: Ölen kişilerin miras dökümlerinde yatak takımlarına sıklıkla rastlanmaktadır. Yatak takımları yastıklar, döşekler, yorganlar, kılıflar, çarşaflardan oluşmaktadır. Bu eşyalar yapıldığı malzemeye göre kumaş, çatma, basma, kemha, seraser, beledi, aba, çuka, tabi ve meşindir. Yatak takımları arasında dikkat çeken bazı terekelerde yastık, yorgan, döşeklerin altın kullanılarak işlenmiş olmalarıdır. Altınlı yatak takımları servet miktarı yüksek olan ve özellikle kadın terekelerde yer almaktadır. İncelediğimiz kayırlarda 16 kişinin muhallefat listesinde altınlı yorgan, döşek, yastık bulunmaktadır. Listelerde 25 adet altınlı yastık, 16 adet altınlı döşek, 12 adet altınlı yorgan bulunmaktadır. Bunlardan 1'i kırmızı altınlı döşek, 1'i kırmızı altınlı yorgan, 1'i altın Bursa yastığı, 1'i de sırmalı altın yastık olarak kayıtlıdır[122].

Diğer Ev Eşyaları: Edirne ev eşyaları arasında iskemleler, sandıklar, makatlar, sepetler, bohçalar, aynalar ve peştahtalar bulunuyor. Makatlar sarı atlas makat ve kırmızı olarak nitelenmiştir. Sandıkların çoğunluğu demir, tahta, ceviz, meşin, ağaç gibi yapıldığı malzemeden ismini almıştır. Ayrıca ayaklı sandık, sepet sandık, zarflı sandık, çekme sandık çeşitleri de vardır. Bazılar da Macarî, Frengi gibi üretildiği bölge ismini taşımaktadır.

Bohçalar yapıldığı kumaş, desen ve renklerle adlandırılmıştır. Şami bohça, kemha bohça, bez bohça, basma bohça, zincirli bohça, dikme bohça, kumaş bohça, dokuma bohça, sırmalı gülgüni atlas bohça, kırmızı tabi nakışlı bohça, sarı atlas bohça, alaca bohça, kılabdanlı bohça, mai atlas münakkaş bohça, işleme bohça, ela bohça, şami çember bohça, münakkaş kırmızı inayet bohça, yemeni bohça, beyaz bohça, gök bohça, Yanbolu bohça gibi isimlerle kaydedilmiştir.

---

[122] Bkz. EŞS, nr. 40, vrk. 7-a, 12-b, 44-a, 47-b, 50-a, 76-b, 87-a; EŞS, nr. 42, vrk. 5-a, 56-b, 58-b, 63-a, 67-a, 70-a, 71-b, 72-a, 73-a, 73-b.

İskemleler çini, kırmızı, münakkaş olarak geçmektedir. Sepetler kulplu sepet, sini sepet, sepet sandığı, bağ sepetidir. Kimi listeler de sepet örtüsü, sepet çubukları vardır. Bunların dışında peştahta ve aynalar bulunuyor. Kayıtlarda aynalar Macarî, sim ve çifte ayna adıyla geçiyor.

Hamam takımları arasında hamam gömlekleri, havluları, döşemeleri, tasları, leğenleri, peştamalları, futaları bulunmaktadır.

Ev kullanım eşyaları içinde silecekler, makramalar sehpalar, el leğen ve ibrikleri, kapı perdeleri, abdest ibrikleri ve saatler[123] mevcuttur. Saat çeşitleri şunlardır: Kum saat, akrep saat, sim saat, nim saat, şişe saat, sim akrep saat ve büyük, küçük, vasat oluşlarına göre saatler bulunmaktadır.

Ev eşyaları dâhilinde ibadet malzemelerini de sayarsak seccade ve tespihleri bu değerlendirmeye alabiliriz. Seccadeler üretildiği bölgenin adını, yapıldığı malzemeyi ve kullanım özelliğini alan isimlerle kaydedilmiştir. Bunlardan bazıları Uşak seccadesi, Mısır seccadesi, kilim seccadesi, keçe seccade, gümüşlü seccade, Acem seccadesi, İzladî seccadesi, kapu seccadesi, hamam seccadesidir. Tespihler inci, kalanbek, mercan, siyah, kehribar, kara olarak isimlendirilmiştir.

Kumaşlar: Türkler Anadolu'ya gelirken dokumacılık alanındaki bilgi ve kültürlerini de birlikte getirmişlerdi. Bunun sonuncunda Anadolu'da dokumacılık büyük bir gelişim göstermiş, Osmanlı döneminde ise sanayinin başta gelen sektörü dokumacılık olmuş ve bu durum XVIII. Yüzyıl sonlarına kadar sürmüştür[124].

Osmanlı İmparatorluğu'nda dokumacılık sektörünü üç kısımda değerlendirmek mümkündür; kendir, kenevir, pamuk gibi bitki liflerini hammadde olarak kullanan, yünleri kumaş haline getiren ve ham ipek ya da ibrişimleri lüks giyim-kuşam eşyası halinde işleyenler. Bunlardan keten-kenevir ve hele pamuk gibi pek geniş biçimde bitki liflerini iplik haline çeviren ve ikinci safha olarak da bunları

[123] İslamiyet'te zamanı tasarruf etme ve ibadet zamanlarının tespiti meseleleri Osmanlı toplumunda doğal olarak bir saat kültürü oluşturmuştu. Osmanlı halkının bu alana karşı ilgisi İngiliz ve İsviçreli saat yapımcılarını Osmanlı pazarları için saat üretmeye yöneltti. Daha sonra Osmanlı ülkesinde saat ustaları Avrupa'dan temin ettikleri mekanizma parçalarıyla el yapımı saatler üretmeğe başladılar. 1600–1700 yıllarında İstanbul'un Galata semtinde saatçiler loncası kuruldu. Osmanlı ustalarının ürettikleri saatler, onlara bu sanatı öğreten İngiliz ve İsviçreli ustalarınkiyle boy ölçüşecek nitelikteydi. Bkz. Erol Özbilgen, *Bütün Yönleriyle Osmanlı Adab-ı Osmaniye*, İstanbul 2003, s. 727-728.

[124] Emre Dölen, *Tekstil Tarihi*, İstanbul 1992, s. 373.

çok çeşitli bez ya da diğer giyim eşyaları yapan dokuma kolu[125] Osmanlı'da dokumacılığın çok önemli bir kolu haline gelmiştir. İstanbul, Bursa, Urfa, Tire, Tokat, Diyarbakır, Halep, Manisa, Mardin, Musul, Bağdat gibi şehirler, pamuklu dokumacılığının merkezleri olmuştur. Pamuklu dokumaların ve pamuk-ipek karışımı dokumaların Osmanlı toplumunda giyim-kuşam ve döşemelik olarak birçok alanda kullanımı yaygınlaşmıştır. Pamuklu sanayi, üretim ve ticaret boyutları ile Osmanlı ekonomisinin tahıldan sonra en önemli sektörü olmuştur. Bu dönemde Edirne, Rumeli ve kuzey bölgelerine ihraç yapan önemli bir pamuklu sanayi ve transit merkezi konumuna gelmiştir[126]. Nitekim incelediğimiz tereke kayıtlarında çok çeşitli kumaşlara rastlanmış olması Osmanlı dokumacılık sektörünün gelişimini ve Edirne'nin bu sektördeki mühim transit geçiş noktası oluşunun bir göstergesidir.

Osmanlı Devleti'nde dokuma sektörünün yanı sıra onunla birlikte gelişen diğer bir zanaat kolu da boyacılıktı. Kumaşları zevke göre çeşitli renklere boyamak Osmanlı'da dokumacılığın ileri gittiği yerlerde, boyacılık zanaatını da geliştirmişti[127]. Bursa, Edirne, İstanbul boya sanayinin en önde gelen yerleri konumuna gelmişti. Yabancı ülkelerden dahi, boyanmak üzere kervanlar dolusu kumaş ve ipeğin Bursa'ya gönderildiği kayıtlarda geçmektedir. Boyacılar kullandıkları rengin karışımını sır olarak korumuşlardır. Türk kumaşlarında en önemli renk kırmızı ve bunun tonlarıydı. Özellikle Edirne, kırmızı boya üretiminde büyük ün kazanmış ve Edirne'de üretilen kırmızı boya *Edirne kırmızısı* olarak tanınmıştır[128]. Edirne'deki boya üretimi ve kumaş boyamacılığına güzel bir örnek incelediğimiz defterlerde yer alan Boyacı Musa'dır. Boyacı Musa'nın 13.140 kıymetinde boyaları, mesleki araç-gereçleri ve ticari emtiası bulunmaktadır. Bunlar: Kara boya, ala cehri, mor boya, aspirin boya, bakkam, sarıağaç, tarçın, tetre? yaprağı, eşi? toprağı, boyanmış esvap, beyaz tarak, kalıp taşıdır[129]. Görüyoruz ki Boyacı Musa bitkilerden çeşitli renkte boyalar elde etmekte ve elde ettiği boyaları da esvap boyamada kullanmaktadır.

---

[125] Mustafa Akdağ, *Türkiye'nin İktisadi ve İçtimai Tarihi*, II, İstanbul 1995, s. 149.
[126] E. Dölen, *Aynı eser*, s. 373-75.
[127] M. Akdağ, *Aynı eser,* s. 150.
[128] Bkz, Nezihe Ufuk Baş, *Klasik Osmanlı Dönemi Geleneksel Türk Motiflerinin Dokuma ve Çini Tekniklerinde Etkilenme ve Gelişme Süreci*, Mimar Sinan Üni. Sosyal Bilimler Enst. Y. L. tezi, İstanbul 1997, s.64-65; E. Dölen, *Aynı eser*, s. 472.
[129] Bkz EŞS, nr. 41, vrk. 35-b Boyacı Musa b. Hasan.

Öte yandan incelediğimiz terekelerde yer alan kumaşlar, bu kumaşlardan imal edilen giysiler ve giysilerin renk ve çeşitleri Osmanlı'da dokumacılık sektörü ve Edirne'nin bu alandaki durumu hakkında bizlere ışık tutmaktadır. Terekelerdeki kumaşların ve bunlardan imal edilen ürünlerin çeşitli özellikleri, imal edildiği bölgeleri Edirne'nin Osmanlı ticari hayatındaki rolünü bizlere gösterecek ve Osmanlı Devleti'nin gerek iç ve gerek dış ticareti hakkında fikir sahibi olmamıza imkân verecektir.

Elimizdeki defterlerde kumaşların toplam servet içindeki değeri 114.189 akçedir. Terekelerde çuka, keten, ham keten, bogası, melez bezi, dimi, kemha, şirvani, şami, Edirne çukası, Londra çuka, inayet, serhaddi, seraser, bürüncek, atlas, derâî, yekta, muhayyer, kutni, sade, Tire alacası, beledi, , Bursa Kumaşı, Manisa alacası, Urfa bezi, Diyarbakır bezi, Tokat bezi, telli hare, çelebi, serenk gibi pek çok kumaş çeşidiyle karşılaşmaktayız. Kumaşlar isimlerini üretildiği malzemeden, teknik özelliklerinden, kişi adlarından veya dokunduğu memleketin adından almıştır.

Tereke listelerinde görülen yukarıda isimlerini belirttiğimiz kumaş çeşitleri giysilerden yatak, hamam takımlarına, döşemelere, örtülere, perdelere kadar pek çok çeşitli eşyada kullanılmıştır.

Kayıtlarımızda evlerde ferdi kullanım için bulunan kumaşların yanı sıra ticari emtia olarak zira', adet ve toplarla ifade edilen, yekûnu fazla olan kumaşlar da bulunmaktadır. Örneğin Mustafa Efendi b. İbrahim'in 49.320 akçe değerinde kırmızı bogası, çift renk bogası, beyaz bogası; Abdurrahman Efendi'nin 430.581 akçe değerinde beyaz Urfa bezi, kırmızı Diyarbakır bezi, Bursa kumaşı, Bursa çatma kumaşı, Bursa dolama kumaşı, sade seraser kumaşı, Çelebi kemhası, telli haresi, Halep atlası, rengamiz kutnisi, Acem çiti, Şam inayeti, taklidi, Bursa mukaddemi, kabulhane, mahlut, kayyım tülbentleri, takyelik pare kumaşları, penbeli seraser kumaşları, rengamiz derâîsi; Mahmud Ağa b. Sefer Çavuş'un 25.011 akçe değerinde keten bezleri, üstüpü bezleri, alaca kumaşları vardır[130]. Bu da bize gösteriyor bu kişiler kumaş alım satımıyla uğraşmakta ve dokumacılık sektöründe ileri olan bölgelerden kumaşlar getirerek Edirne'de belki farklı bölgelerde de pazarlamaktadır. Şunu da eklemek gerekir ki farklı üretim yerlerinden getirilen bu mamullerin

[130] Bkz. EŞS, nr. 40, vrk. 45-a; EŞS, nr. 42, vrk. 23-b, 24-a.

Edirne'de alıcısı olduğu anlaşılmakta ve farklı şehirlerle yapılan alım-satımlar Osmanlı Devleti'nin iç ticaretteki hareketliliği göstermesi adına önemlidir.

Edirne terekelerinde dikkati çeken diğer bir kumaş çeşidi de Londra çukasıdır. İngiliz üretimi olan bu çukalar Osmanlının iç pazarlarına girerek oradan da halkın kullanım eşyaları arasında yerini almıştır. Terekelerin sunduğu veriler ışığında Osmanlı'nın ihraç ettiği ürünleri tespit edebilmekteyiz ve hangi ülkelerle ticari ilişkiler içinde olduğu konusunda fikir sahibi olabilmekteyiz. Nitekim Edirne pazarlarında Londra çukalarının, bunun yanı sıra Acem, Hind, Macari, ve frengi yapımı eşyaların yer alması Osmanlı dış ticaretinin doğu ve batı yönlü olduğunu bizlere göstermektedir. Edirne terekelerinde bulunan Londra çuka çeşitleri şunlardır: nefti Londra çuka kaftan, mavi Londra kürdiye, mavi ferace Londra, al Londra yelek, al Londra çuka kürdiye, kahverengi Londra ferace kürk, mor Londra çakşır, al Londra çakşır, Londra çakşır, al Londra çuka serpuş, al çuka Londra kürk, mor Londra ferace, jengamiz Londra çuka pastav[131].

Giyecekler: Giyecekler 1.174.761 akçeyle defterdeki eşyaların %7'sini oluşturuyor. Terekelerde kayıtlı giysiler: ferace, kavuk, dolama, kontoş, kuşak, entari, zıbun, kürdiye, gömlek, don, yelek, çakşır, kapama, çintiyan, şal, arakıye, serpuş, çember, börk, ihram, kaftan, tülbent ve benzeridir. Bunların yanı sıra çizme, mest, çarık gibi ayağa giyilen eşyaları da saymak gerekir.

Terekelerde bulunan giysiler içinde kaftanlar emval çeşit desen, kumaş özellikleri ve renkleriyle dikkat çekmektedir. Kaftanlar ve diğer giysilerde kullanılan muhtelif kumaş ve renkler o dönem zarfında Osmanlı Devleti'nin gerek kumaş üretimi gerek kumaş boyamacılığı alanında ne kadar ileri bir konumda olduğunu yansıtmaktadır.

Kaftan dikiminde kullanılan kumaşlar şunlardır: kutni, tabi, atlas, muhattem, kemha, inayet, muhayyer, tel kumaş, bogası, seraser, hare, çuka, jengari, sandal, alaca, bağdadi, çelebi, celâyî, dimi, derâî, çatma gibi Osmanlı sınırlarında üretilen muhtelif türde kumaşlardır. Kumaşlar bölümünde değindiğimiz İngiliz üretimi olan Londra çukası da kaftan dikiminde kullanılmıştır. Diğer taraftan kaftanların

[131] Pastav: Türkçeye Macarcadan geçmiş ucu yaldızlı çuka topu anlamına gelen bir kelimedir. Bkz. Ünal Taşkın, *Osmanlı Devleti'nde Kullanılan Ölçü ve Tartı Birimleri*, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enst. Y. L. Tezi, Elazığ 2005, s. 161.

neredeyse her renkten dikildiği görülmektedir. İncelediğimiz dönemin teknik koşullarını düşünürsek kumaşlarda bütün renklerin kullanımı Osmanlının boyama sektöründe ne seviyede olduğunu bizlere gösterir. Siyah, mavi, kırmızı, sarı, beyaz, tarçını, gülgüni, yeşil, turuncu, erguvani, fıstıki, patlıcani, sür mavi gibi renklerden kaftanlar yapıldığı görülmektedir. Bunların yanı sıra sim düğmeli, incili, çiçek desenli, nakışlı, kürk kaplamalı kaftan çeşitleri de vardır.

Feraceler ağırlıkla muhayyer ve çuka kumaşlardan yapılmış, ayrıca benevş, siyah, nefti, kırmızı, kahverengi, mor, kızılcık, zencefili, yeşil, tarcını, zeytuni renklerde olup bazıları da çeşitli kürklerden imal edilmiştir.

Zıbun çeşitleri şunlardır: alaca zıbun, sandal zıbun, mor tabi zıbun, sarı bogası zıbun, kırmızı zıbun, sim düğmeli patlıcani atlas zıbun, anberi zenne zıbun, bez zıbun, alaca zıbun, jengari zıbun, sof zıbun, telli hare zıbun, inayet zıbun, kemha zıbun, yeşil zıbun, kumaş zıbun, gömlek zıbun, nefti zıbun, İmroz kebesi zıbun, dimi zıbun, tabi zıbun, don zıbun gibi.

İhramlar kırmızı ihram, beyaz ihram ve Mağrip ihram olarak geçiyor. Kontoş çeşitleri: benevş kontoş, mai çuka kontoş, yeşil kontoş ve kürklerden dikilmiş kontoşlardır. Dolamalar sim dolama, mai dolama, çuka dolama, dimi dolama, mor dolama, aba dolama, benevş dolama, nefti dolamadır.

Entariler şu çeşitleri barındırmaktadır: tabi entari, sade entari, kemha entari, beyaz entari, al atlas entari, yeşil kemha entari, beyaz bogası entari, mavi entari, entari kaftan, sarı entari, kumaş entari, beyaz basma entari, seraser entari, derâî entari kaftan, sarı atlas entari, zeytuni entari, dimi entari, bogası entari, köhne entari, alaca entari, sarı kutni entari, şami entari, yekta entari, mavi kemha entari, hare entari, sandal entari, alaca kumaş entari, kırmızı kumaş entari.

Listelerde yer alan muhtelif kürdiyeler: kırmızı kürdiye, yeşil kürdiye, al Londra çuka kürdiye, alaca kürdiye, yeşil çuka kürdiye, mavi kürdiye, siyah kürdiye, mavi Paris kürdiye, nefti çuka kürdiye, mavi Londra kürdiye, mor kürdiye, bogası kürdiye bâ-post-ı kurt, aba kürdiye, münakkaş kürdiye, has kürdiye, yeşil çuka kürdiye bâ-post-ı nafe nefti, tel kürklü kürdiye, tabi kürdiye, beyaz kuzu kürdiye.

Gömlek çeşitleri: kumaş zenne gömlek, bürüncek gömlek, münakkaş gömlek, havlu gömlek, fanus gömlek, kenarlı gömlek, tülbent gömlek, sırmalı tülbent gömlek, ipekli gömlek, deri gömlek, çatmalı gömlek, çuka gömlek.

Çintiyan, kadınların giydiği bir tür şalvardır. Terekelerde geçen çintiyanlar: bogasi çintiyan, köhne çintiyan, kırmızı çintiyan, tabi çintiyan, kemha çintiyan, bogası kırmızı çintiyan, kırmızı derâî sagir çintiyan, mavi çintiyan, köhne siyah çintiyan, al kumaş çintiyan, derâî çintiyan, Bağdadi çintiyan, kutni çintiyan, kumaş çintiyan, al atlas çintiyan.

Kapama, astarlı kaftan, pamuklu hırka manasına gelmektedir. Kapamalar: bogasi kapama, köhne jengari kapama, siyah kapama, tel kumaş kapama, tabi kapama, derâî kapama, zenne kapama, mai kutni kapama, al kutni kapama, darçini kapama, nefti kapama, kırmızı kapama, ala bogası kapama, beyaz kapama, mor muahyyer kapama, sarı kutni kapama, şarabi inayet kapama, al kapama, kumaş kapama, atlas kapama, al derai kapam, celâyî kapama, kara kapam, kebe kapama, yeşil kapama, cedîd kapama, basma kapama, siyah bogası kapama, dimi kapama, zeytuni kapama, yeşil kapama, zeytuni bogası kapama, ateşi kutni kapama.

Çakşır, şalvar pantolon; diz çakşır, kısa şalvar demektir. Elimizdeki dökümlerde geçen çakşırlar: Bağdadi çakşır, siyah aba çakşır, Londra çakşır, rengamiz atlas çakşır, nakışlı atlas diz çakşır, dimi çakşır, al Londra çakşır, mor Londra çakşır, diz çakşır, penbeli çakşır, kırmızı çakşır, mavi çakşır, köhne aba çakşır, kürk çakşır, mor çakşır, bogası çakşır, mavi bogası çakşır, kırmızı bogası çakşır, benefşe çakşır, aba diz çakşır, siyah aba çakşır, mor çuka çakşır, kırmızı çuka çakşır, çuka diz çakşır, kırmızı beledi çakşır, menevş çakşır, beyaz çakşır, mor diz çakşır, deri diz çakşır.

Tereke dökümlerinde kayıtlı olan yelekler: mavi yelek, kırmızı çuka yelek, yeşil çuka yelek, mavi çuka yelek, köhne çuka yelek, çuka yelek, yeşil aba yelek, kahverengi yelek, kırmızı yelek, tabi çuka yelek, mavi serhaddi yelek, mor yelek, incili yelek, mavi Londra yelek.

Şal esvaplık, omuz ve boyun için atkılı, kuşaklık, sarıklık yün kumaşın adıdır. Şallar: sarı şal, siyah şal, al şal inci çaprazı, alaca şal, yün şal, yeşil şal, tiftik şal, beyaz şal, kırmızı şal, zeytuni şal, jengari şal, mavi şal, turuncu şal.

Başa takılan giysiler içersinde çenberler, arakıyeler, kavuklar, serpuşlar, börkler bulunmaktadır. Çenber boyun ve alına bağlanan yemenidir. Çenberler: tülbent çenber, kılabdan çenber kenarı, sırmalı alın çenberi, kırmızı çuka çenber, işleme çenber, şami çenber, yemeni çenber, çine çenberi, tor çenber olmak üzere

mutelif özelliklerdedir. Arakıye tiftikten yapılmış, daha çok dervişlerin giydiği, üzerine şal sarılan hafif bir külahtır. Kayıtlarda bulunan arakıyeler: kumaş arakıye, zenne arakiye, altınlı arakıye, dokuma arakıye, çuka arakıye, beyaz arakıye, sırmalı arakıye, keçe arakıyedir. Kavuklar genellikle destar kavuk, dokuma kavuk, sof kavuk, şal kavuk, zarflı kavuk, penbeli kavuk, sâde kavuk, al kavuk, çuka kavuk, kadife kavuk, kırmızı kavuk çeşitleriyle tereke listelerinde yer alıyor. Kimi zamanda tülbent ve sarıkla birlikte geçiyor. Serpuş veya terpuş ufak fes, müzeyyen takye olarak tanımlanmaktadır. Serpuşlar: yeşil çuka serpuş, al çuka serpuş, kadife serpuş, dikme incili serpuş, al Londra çuka serpuş, sırmalı serpuş, mor serpuş, müstamel serpuştur. Börk, çukadan yapılan ve daha ziyade yeniçerilerin merasimlerde giydikleri, başa geçen kısmında işlemeli bir şerit bulunan, uzun ve uç kısmı omuzlara düşen bir serpuş çeşididir[132]. Börkler: kırmızı börk, altınlı börk, tülbent börk, keten börk, köhne börk, sim börktür.

Kuşak, sözlükte beli sıkı tutmak için kullanılan dar kumaş olarak tabir edilen bir tür giysi aksesuarıdır. Edirne terekelerinde geçen muhtelif kuşaklar: sim kuşak, sim kemer kuşak, sim çengal kuşak, köhne kuşak, sırmalı kolan kuşak, bez kuşak, köhne kolan kuşak, kırmızı tor kuşak, sırmalı kuşak, beyaz kuşak, sim raht kuşak, mukaddem kuşak, münakkaş kuşak, Tire kuşak, sarı mukaddem kuşak, önü çengel kuşak, kolan kuşak, nısf raht kuşak, teğbend kuşak, alaca bez kuşak, ibrişim kuşak, şal kuşak, sim ön kuşak, tor kuşak, bürüncek kuşak, pirinç kuşak, tülbent kuşak, mavi teğbend kuşak, altun çengel kuşak, kırmızı mukaddem kuşak, cevahir kuşak, al tabi kuşak, sim sof kuşak, serbend kuşak, kem ayar kuşak, lök kuşak, sim sopa kuşak, kayış kuşak, tiftik kuşak.

Terekelerde bulunan ve giysiler arasında değerlendirdiğimiz kürkler en kıymetli giyim eşyalarıdır. Kaftanları, feraceleri, kontoşları süsleyen kürkler dönemin en lüks tüketim maddesiydi. Ölen kişilerin eşya dökümlerinde geçen kürkler ve kürklerden yapılan giysiler şunlardı: Kırmızı çuka kürk, köhne çuka kürk, yeşil çuka kürk, nefti kürk, mor çuka kürk, mor kürk, yeşil ferace kürk, münakkaş ferace bâ-post-ı tilki, kahverengi ferace bâ-post-ı zerdeva, mavi çuka beden kürk, köhne kürk, yeşil kürk, sade kürk, tel kürklü kürdiye, kurt kürk, mavi çuka bâ-post-ı

[132] Mübahat Kütükoğlu, *Osmanlılarda Narh Müessesi ve 1940 Tarihli Narh Defteri*, İstanbul 1983, s. 344.

kurt, alaca kürk, yeşil kürk bâ-post-ı cilkafa, kürk bâ-post-ı sincap, kahverengi kürk bâ-post-ı nafe, yeşil kürk bâ-post-ı nafe, sof kürk bâ-post-ı sincab, münakkaş çuka kürk bâ-post-ı nafe, mor çuka kürk bâ-post-ı sincap, siyah kürk, siyah aba kürk, sansar bogası ve paçası kürk, mor çuka serhaddi kürk, benefşe çuka kürk, kırmızı çuka bâ-pot-ı sansar, yeşil hare kürk bâ-post-ı tilki nafe, mavi çuka kürk bâ-post-ı zerdeva, kahverengi çuka kürk, mavi kürklü kontoş, nefti kürk, benefşe çuka kırmızı bâ-post-ı samur parçası[133], kırmızı çuka ferace bâ-post-ı samur, al sof ferace bâ-post-ı samur, yeşil çuka ferace bâ-post-ı samur[134], aslı çuka ferace bâ-post-ı sincap, müstemal kırmızı çuka kontoş bâ-post-ı zerdeva, şarabi çuka bâ-post-ı sincap, kırmızı sof serhaddi bâ-post-ı sansar, turuncu çuka ferace bâ-post-ı nafe, nefti çuka bâ-post-ı tilki, nefti kontoş bâ-post-ı kuzu, jengari çuka kaplı samur paçası, kedi kürkü, al kutni kürk, kara kuzu kürk, gülguni çuka kürk, kürki zeytuni ferace, al çuka Londra kürk, beyaz kuzu kürk, sarı sincap kürk, Acem kürk, kırmızı sof kürk bâ-post-ı kakım, kırmızı saye çuka kürk bâ-post-ı paça-ı samur[135] ve benzeri kürk çeşitleri vardır. Ayrıca giysileri arasında kürkler bulunan kişiler dışında kürkçülük mesleğini icra eden bir kişinin kayıtlı olduğunu daha önceden de belirtmişti. Kürkçü Kostantin'in muhallefat listesinde bulunan 7.220 akçe değerindeki kürkleri şunlardır: cilkafa kürk, tilki nafesi, çakal paçası, kurt paçası, siyah kuzu kürkü, oğlak kürkü, beyaz kuzu deri sebilenmiş, beyaz kuzu kürkü, sebilenmemiş kuzu deri, köhne serhaddi kürk[136].

Mutfak Eşyası: Mutfak eşyaları servet kalemlerinin 566.816 akçe değerle %3,4'üne karşılık gelmektedir. Ölen kişilerin terekelerinde sahanlar, tabeler, kazganlar, kâseler, kefgirler, kepçeler, bardaklar, peşkirler, ocak yaşmakları, ocak perdeleri, ocak ibrikleri, kahve takımları, sofralar, sacayaklar, hoşaf tasları, siniler, tepsiler, bakraçlar, su kapları, tencereler, kebap şişleri, taslar, şerbet makramaları, kaşıklar gibi çok çeşitli mutfak malzemeleri bulunmaktadır.

---

[133] Bkz. EŞS, nr. 40, vrk. 51-a Mehmed Ağa'nın sahip olduğu kürkün değeri 8.000 akçedir.
[134] Bkz. EŞS, nr. 40, vrk. 61-a Osman Ağa'nın en değerli kürklü giysisi 13.000 akçe olan kırmızı çuka ferace ba-post-ı samur, diğer al sof ferace ba-post-ı samur 3.325 akçe, yeşil çuka ferace ba-post-ı samur paça 7.000 akçedir.
[135] Bkz. EŞS, nr. 42, vrk. 16-b Mustafa Ağa b. Şaban'ın kırmızı saye çuka kürk ba-post-ı paça-yı samuru 9.100 akçe değerindedir.
[136] Bkz. EŞS, nr. 41, vrk. 7-b.

İncelediğimiz muhallefat listelerinde mutfak eşyaları arasında gül güğüm ve gül kazanlarının bulunduğu görülmektedir. Gül güğüm ve kazanlarının terekelerde yer alması Edirne'de gül yağı ve gül suyu imal edildiğinin önemli bir işaretidir. Öyle ki 8 kişinin eşyaları içerisinde gül güğüm ve kazanları vardır. Bunlardan 1'nin 6.454 akçe değerinde gülab güğümleri, 1.210 akçe değerinde gülab kazan ve kapağı, 1'nin akçe değerinde gülab kazanları, 2.280 akçe değerinde gülab güğümü, 1'nin 420 akçe değerinde gülab kazanı, 1'nin 320 akçe kıymetinde gülab güğümü ve 840 akçelik gülab kazanı, 1 kişinin 475 akçe değerinde gülab kazganı, 1'nin 500 akçelik gülab kazganı, 1 kişinin de 1.100 akçe değerinde gülab kazganı ve 320 akçe değerinde gülab güğümü vardır[137]. Belirttiklerimizin dışında kadınlardan Ayşe bt. Reis Halil'in 2.760 akçe kıymetinde gülab güğümü ve 560 akçe kıymetinde gülab kazgan ve kapağı vardır[138]. Gülab güğüm ve kazanları dışında 51 kişinin terekesinde pekmez tabeleri vardır[139]. Pekmez tabesinin bulunması Edirne'de pekmez imal edildiğini gösterir.

Mutfak eşyaları içerisinde kahve takımlarının bulunması o dönemin içecek kültürünü yansıtması açısından önemlidir. Kahve takımları şunlardı: kahve ibrikleri, kahve kutuları, kahve makramaları, kahve tepsileri, kahve tabakları ve fincanları.

Ziynet ve Lüks Mallar: Ziynet eşyaları içinde her türlü altın ve gümüş takılar, pahalı süs eşyaları yer almaktadır. Örneğin altın yüzük, incili küpe, altın bilezik, gerdanlık, yüzük saat ve benzeridir. Toplam servet içerisinde oranı 684.912 akçedir (%4). 109 kişinin ziynet eşyaları ve lüks malları bulunmaktadır. Bunlardan 32'si erkektir. Erkeklerin değerli eşyaları arasında hatemler, tespihler olup, öte yandan erkek terekelerinde yer alan ziynet eşyaları ticari amaçlıdır. Kadın terekelerinde ziynet eşyaları erkeklere nazaran daha fazla yer tutmaktır. Kadınlardan en yüksek ziynet eşyasına sahip olan Aişe Hatun'unun 31.395 akçe değerindeki ziynet eşyası ve lüks malları şunlardır: Altın anberi, sim bıçak, sim hatem, sim mücmer, mücevheri istefan, sim anberi, altın burma, altın sorguç, sim ayna, altın cebe bilezik. İkinci olarak Ümmühani bt. Ahmed Çelebi'nin ziynet eşyaları

[137] Bkz. EŞS, nr. 40, vrk. 23-b, 32-a, 37-a,61-a, 68-a; EŞS, nr. 42, vrk. 5-b.
[138] Bkz. EŞS, nr. 40, vrk. 59-b.
[139] Bkz. EŞS, nr. 40, vrk. 2-b, 8-a, 12-b, 23-b, 28-a, 29-b, 32-b, 33-b, 41-b, 42-a, 51-b, 61-a, 64-a, 64-b, 66-b, 69-b, 72-b, 79-a, 81-a, 85-a; EŞS, nr. 41, vrk. 8-b, 17-b, 19-a, 19-b, 40-b, 42-a; EŞS, nr. 42, vrk. 5-b, 7-b, 8-a, 17-a, 24-a, 31-b, 38-a, 41-a, 41-b, 42-b, 47-b, 50-b, 51-a, 51-b, 58-b, 62-a, 65-a, 65-b, 72-a, 74-a, 75-b.

içerisinde 2 sorgucu, inci saçlığı, inci saç bağı, incili tespihi, gerdan ve enseliği, altın şişe anberi vardır. Gevher bt. Osman'ın 27.108 akçe değerindeki lüks malları ve ziynet eşyaları arasında altın istefanı, altın küpesi, incili terliği, 3 adet inci saçlığı, sim aynası, inci başlığı, inci saç bağı, altın sorgucu, incili tespihi, altınlı zar, altın anberisi bulunmaktadır.

Erkeklerden Hacı Şaban Beşe b. Bektaş'ın değerli malları 49.680 akçedir. Bunlar: 92 miskal 3 top büyük boy inci, 30 miskal inci, 1.105 miskal inci, 26 miskal inci. Terekeler içerisinde en yüksek lüks mallara sahip olan Mahmud Ağa'nın 57.600 akçe değerindeki ziynet ve lüks malları: 26 adet altın düğme, altın çengel kuşak, 2 adet altın sorguç, sim topuzluk, altın döşeme, altın küf üzengi, gümüş küf üzengi, sim mücmer, sim zincir, sim tepsi, 2 çift altın cebe bilezik, tespih incili, altın anberi, sim tas, altın çengel ön kuşak, 2 çift altın küpe, kalenbek tespih.

Binek Hayvanları ve At Takımları: Taşımacılık ve ulaşımda kullanılan hayvanlar deve, kısrak, yük taşımak ve araba çekmek için kullanılan bargir, yund, merkep, at, tay ve katırdır. 67 kişi binek hayvanı sahibidir. Binek hayvanlarının toplam değeri 401.225 akçe olup %2,4'tür. Bunlardan en fazla binek hayvanına sahip olan Mustafa Ağa'dır[140]. Mustafa Ağa'nın 144.800 akçe değerinde 6 atı, 5 bargiri, 4 katırı, 7 devesi mevcuttur. Ticaretle uğraşan Mustafa Ağa farklı memleketlere giderek oralardan mallar almakta ve mallarını develerine, atlarına yükleyerek Edirne'ye getirip satmaktadır.

Terekelerde binek ve nakliye hayvanlarının yanı sıra binek takımları da bulunmaktadır. Eğer, teğelti, çultar, yular, raht, at gömleği, reşme, sinebend, şaka bend, tabkur, semer, oyan, üzengi gibi malzemeler at takımları arasında zikredilmektedir.

Canlı Sermaye: Osmanlı'da önemli üretim kollarından biri olan hayvancılığın terekelerde dağılımı şu şekildeydi: Canlı sermaye içerisinde büyükbaş ve küçükbaş hayvanlar yer almaktadır. Toplam 64 kişi'nin hayvan beslemek suretiyle gelir elde ettiği ortaya çıkarılmıştır. Servetleri içerisinde canlı sermaye bulunan kişilerin 56'sı erkek, 7'si kadın, 4'ü gayrimüslim olup 1'i bayandır. Canlı

[140] Bkz. EŞS, nr. 42, vrk. 16-b.

sermayenin genel servet içindeki oranı 955.508 akçe olup servet kalemleri içerisindeki oranı %5,7'dir.

Ölen kişilerden canlı sermayesi en fazla değerde olan Hasan Ağa bostancıbaşıdır. Hasan Ağa bostancıbaşının 139.000 akçe değerinde hayvanları mevcuttur.

Ekteki genel listeler incelendiğinde görülüyor ki kırsal alanda faaliyet gösteren ve hayvancılık yapan kesimin çoğunluğunu askeri zümre mensupları oluşturuyor. Diğer taraftan şunu da söylemek gerekirse terekelerde kişilerin servet kaynakları tarım ve hayvancılık alanında yoğunlaşmaktadır. Bu durum Osmanlı ekonomisinin tarım ve hayvancılığa dayandığının bir kanıtıdır.

Ticari Emtia ve Sermaye: Tereke sahiplerinden 22 kişinin ticari emtiası olduğu belirlenmiştir. Ticari malların toplam değeri 318.931 akçedir. Servet kalemlerinin %2'sini oluşturmaktadır. Askerlik görevi olan kişilerin ticaret, sanat ve ziraat gibi sivil hayata ilişkin faaliyet alanlarına girmeleri yasaktı. XVI. asrın ikinci yarısından itibaren askerlerin bu alanlarda faaliyetleri görülmeye başlanmıştır[141]. İncelediğimiz terekelerde dükkânlarda ticari amaçlı bulunan malların yanı sıra kişilerin toplarla ve adetlerle ifade edilen yüklü miktarlarda ticari mallara sahip oldukları saptanmıştır. Örneğin mutaf esnafından olduğu anlaşılan İbrahim Çelebi b. Mustafa'nın 25.491 akçe değerinde yularları, urganları, semer kolanları, köstekleri, heybeleri, torbaları, çuvalları; Hacı Hasan Çelebi b. Ali'nin 30.000 akçe değerinde keresteden olan sermayesi; Mustafa Efendi b. İbrahim'in 48.960 akçe değerinde kumaşları bulunmaktadır[142].

Silah Takımları: Servet kalemleri içerisinde silah takımları toplam 235.334 akçe olup %1,4'lük bir orana tekabül etmektedir. Terekelerde yer alan kişilerin çoğunun askeri sınıfı mensubu olmaları ve askerlik hizmetinde bulunmaları dolayısıyla silah takımlarının olduğunu görüyoruz. Silah takımları arasında çakmaklı tüfenk, tabanca, kalkan, hançer, tirgeş, mızrak, kılıç, palaska, tir ve keman, gaddere gibi silah takımları yer almaktadır.

Hububat ve Gıda Maddeleri: Bu gurupta buğday, arpa, bulgur, pirinç, yağlar, pekmez, kahve, un, çavdar, yulaf gibi gıdalar bulunmaktadır. Servet kalemleri

---

[141] S. Öztürk, *Aynı eser*, s. 186.
[142] Bkz. EŞS, nr. 40, vrk. 37-a, 45-a, 64-b.

içinde 686.170 akçedir. Toplam servet miktarlarının %4'ünü teşkil etmektedir. Örneğin Mehmed Ağa'nın, anbarında 150 keyl buğdayı, 536 keyl çavdar, şaîr, alaf ve kaplıca, 4 keyl mezruʿ buğdayı, 40 keyl mezruʿ çavdarı, 40 keyl mezru kaplıcası bulunmaktadır.

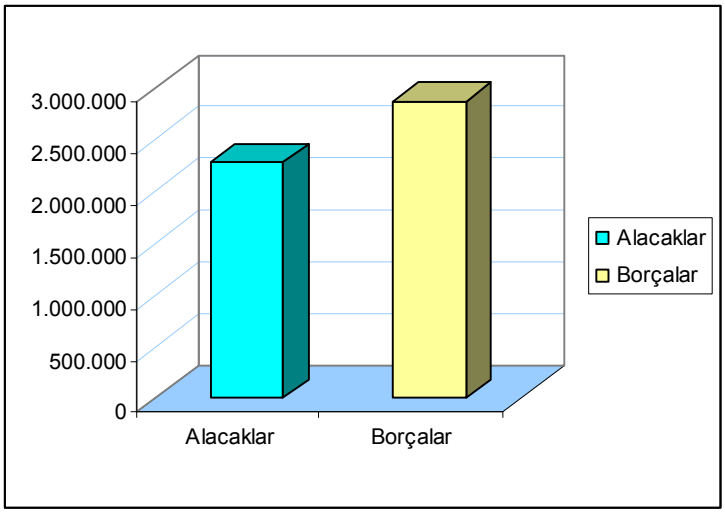
Alet ve Edevatlar: Tereke defterlerinde çeşitli amaçla kullanılan alet ve edevatlar bulunmaktadır. Bunlar içerisinde çapa, orak, saban, bel, pulluk, kürek, dirgen, bıçkı, dikel gibi tarım aletleri; şinik, kantar, vezne, mizan, halkoz, kilindir gibi ölçü ve tartı aletleri; kısaç, çekiç, keser, testere gibi tamirat aletleri, meslek alet ve edevatları yer almaktadır. Alet ve edevatların toplam değeri 623.641 akçedir. Alet ve edevatların değerini yükselten Hacı Derviş Efendi b. Selim ve Paroş veled-i Dimitri'nin alet ve edevatlarıdır.

Müteferrik: Herhangi bir sınıflanmaya tabi tutulmayan eşyalar ile defterde silik çıkması ve yazının bozuk olması nedeniyle okunamayan eşyalar bu gurupta toplanmıştır.

C. Alacak ve Borçların Analizi

Vefat eden kişilerin terekesi kaydedilirken menkul ve gayrimenkullerle birlikte varsa alacakları da yazılırdı. Borçları ise toplam tereke miktarı hesaplandıktan sonra kayıt altına alınırdı. Ölen kişilerden bazılarının hem borcu hem alacağı varken bazılarının ise sadece alacağı veya borcu bulunmaktadır.

Grafik 5: Alacak ve Borç Miktarları

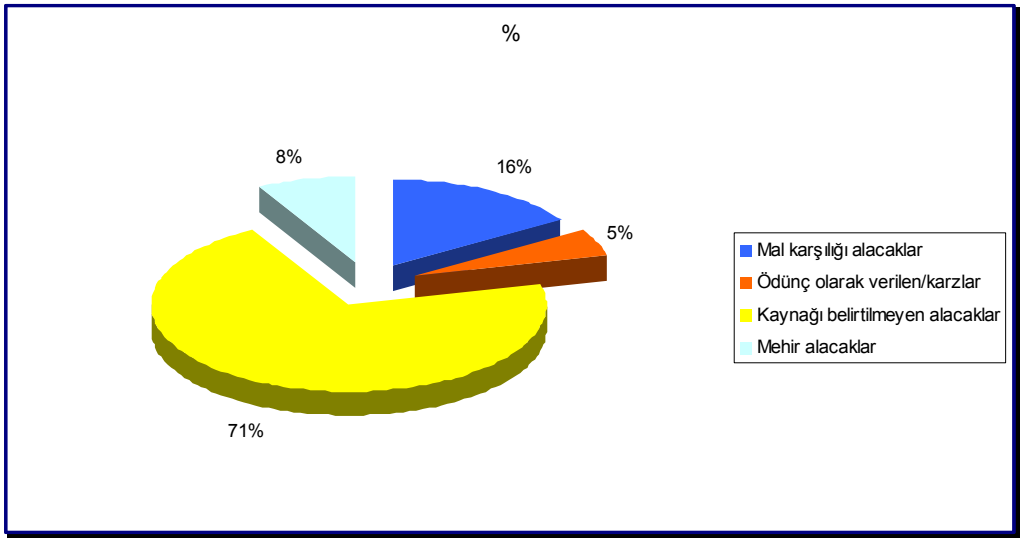

Tereke defterlerinde geçen toplam alacak miktarı 2.281.959 akçe olup toplam borç miktarı ise 2.867.927 akçedir.

1. Alacaklar

Alacak kaynaklarını: ödünç olarak verilen karzlar, mal karşılığı alacaklar ve kaynağı belirtilmeyen alacaklar olmak üzere 3 guruba ayırabiliriz. İncelediğimiz defterlerde alacakların hepsinin kaynağı belirtilmemiştir. Kadın terekelerde geçen alacaklar genellikle kocalarından alacakları mehirlerdir.

Grafik 6: Alacakların Yüzdelik Dağılımı

Alacakların kendi aralarında dağılımına baktığımızda en yüksek oranın kaynağı belirtilmeyenler olduğu görülmektedir. Karz ve emtia gurubu içerisinde mütalaa edilmeyen, kaynağı belirtilmeyen alacak miktarı 1.600.707 akçedir (%71). Alacaklar arasında kaynağı belirtilmeyenle karz karşılığı olabileceği gibi bir mal karşılığı veya farklı bir şekilde veya farklı bir şekilde borçlu kişinin zimmetinde geçen alacaklar olması da olasıdır.

Karz olarak verilen alacakların miktarı 115.400 akçedir (%5). Alacaklar içerisinde karz ve kaynağı belirtilmeyen alacakları kredi amacıyla verilen nakitler

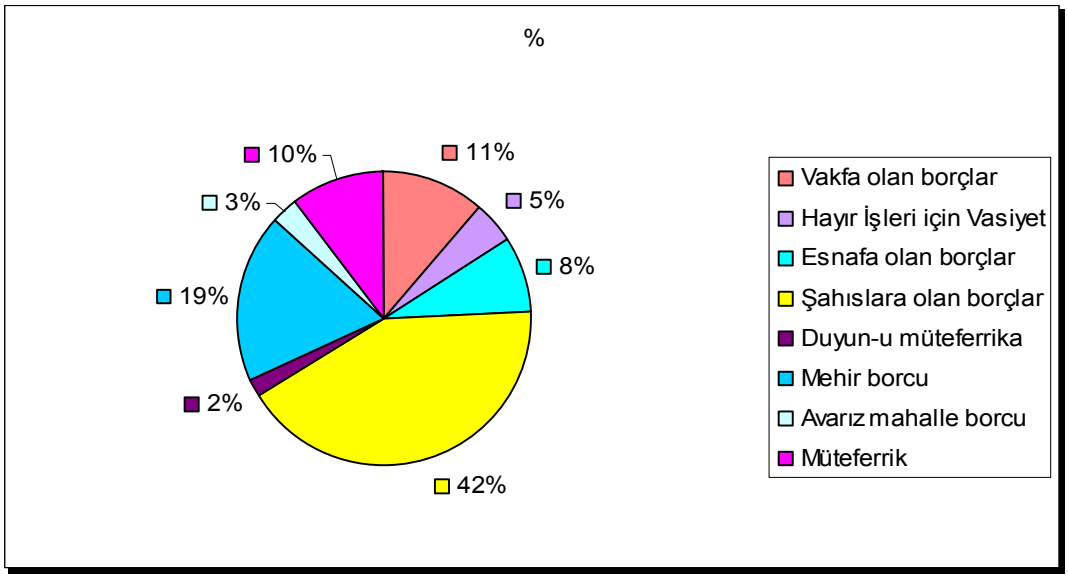
olarak kabul ettiğimizde alacakların 1.716.107 akçesi açılan kredi karşılıklarını teşkil etmektedir. Bu rakam bütün alacakların % 75'ni meydana getirmektedir.

Diğer bir alacak gurubunu oluşturan mehir alacağı ise kadınlara kocalarının ödemekle yükümlü olduğu alacaklardır. Mehir alacağı 197.252 akçedir (%8).

2. Borçlar

İncelediğimiz üç defterde 213 kişiye ait borç tespit edilmiştir. Bunların 26'sı kadın, 6'sı gayrimüslimdir. Kadınların toplam borcu 67.453 akçe olup borçlarının 47.621 akçesini şahıs borçları oluşturmaktadır. Bunun dışında kalanlar 7.840 akçeyle vakfa olan borçlar, 5.992 akçeyle duyun-ı müteferrika, 4.000 akçeyle avarız mahalle borcu, 2.000 akçeyle hayır işleri için vasiyetlerden meydana gelmektedir. Gayrimüslimlerin toplam borcu 79.871 akçedir. Gayrimüslim borçların 67.281 akçesini şahıs borçları, 10.000 akçesini mehir borçları, 2.590 akçesini müteferrik borçlar oluşturmaktadır.

Grafik 7: Borçların Yüzdelik Dağılımı

Borçları incelediğimizde şahıs borçları 1.271.426 akçelik meblağla toplam borçların %44'ünü oluşturmaktadır. Mehir borçları ise 595.890 akçeyle ikinci sıradadır. Diğer borçların miktarları tablo 14'te, yüzdelik oranları da grafik 7'de gösterilmiştir.

Tablo 14: Borçların Dağılımı

Borcun Kaynağı	**Miktarı**
Avarız mahalle borcu	77.443
Duyun-u müteferrika	66.654
Esnafa olan borçlar	53.979
Hayır işleri için vasiyet	143.720
Mehir borcu	595.890
Müteferrik masraf ücret	320.564
Şahıslara olan borçlar	1.271.426
Vakfa olan borçlar	338.251
Toplam	2.867.927

Defterlerdeki borçlu terekeler içinde 9'unun borçları bıraktığı malların değerini aşmıştır[143]. Bu terekelerde "an gurama" denilen nispi dağıtım yapılmış ve mirasçılara hiçbir şey kalmamıştır.

3. Mehir

Mehir, erkeğin evlenirken kadına verdiği veya vermeyi taahhüt ettiği para veya malı ifade eden bir İslam hukuk terimidir[144].

Tereke defterlerinde mehir iki şekilde bulunurdu. Ölen kişi kadın ise kadının terekesinde alacak olarak kaydedilmekte, erkek ise borç olarak "minha'l-ihracât" kısmına "deyn-i mehr-i …" şeklinde kaydedilirdi.

İncelediğimiz defterlerde toplam 133 kişinin terekesinde mehir borcu bulunmaktadır. İslam hukukunun mehrin en alt ve üst sınırına net bir sınırlama getirmemiştir. Bu durum terekelerde geçen mehir miktarlarına da yansımıştır. Ek-5'te görüldüğü gibi mehir 100 akçeden 80.000 akçeye kadar farklı miktarlarda bırakılmıştır. Ölen kişinin zenginliği mehir miktarına yansıdığı gibi borçlu olması da mehiri etkilemiştir. Vefat edenin malları borçları karşılamadığında nisbi dağıtım yapılıyorsa kadına kalan mehir de bu uygulamaya dâhil edilirdi.

[143] Bkz. EŞS, 40/4-a, 5-a,17-a; 41/8-b, 36-b; 42/20-a, 28-b, 34-b, 39-b.
[144] Hasan Güleç, "Mehir",*İslam'da İnanç, İbadet ve Günlük Yaşayış Ansiklopedisi*, III, s.1240.

D. Terekelerin Sosyal ve İktisadi Açıdan Tahlili

Ölen kişilerin geride bıraktığı her türlü menkul ve gayrimenkul malların kayıt altına alındığı tereke defterleri Osmanlı toplum hayatının kültürel, sosyal ve ekonomik yönlerini açıklığa kavuşturulmaktadır.

Terekelerde ölen kişilerin isimleri, dini durumları, varsa unvan ve meslekleri, baba adları, ikamet ettikleri adresleri, vefat ediş yer ve şekiller kaydedilmekte, mirasçıları arasında varsa eşi, çocukları ve mirastan pay alma hakkı olan diğer mirasçıları isimleriyle birlikte zikredilmektedir. Bu bilgiler ışığında vefat eden kişilerin sosyal statüleri, aile yapıları, çocuk ve eş sayıları tespit edilmektedir.

Ölen şahısların servet kalemleri incelendiğinde geride bıraktığı malların muhtelif özelliklerinden hareketle gelir düzeyleri, yatırım kaynakları, meslekleri hakkında bilgi sahibi olabilmekteyiz. Tereke sahiplerinin sahip oldukları eşyalar incelendiğinde dönemin giyim-kuşam tarzı, lüks malları, imal edilen ürünler, bu ürünlerin üretim yerleri ve fiyatları tespit edilebilmektedir.

Terekelerde gayrimüslim vatandaşların kayıtlı olması bu kişilerin sosyal ve ekonomik durumlarını öğrenmemize imkân tanımaktadır. Gayrimüslim ve Müslüman halk arasında benzerlikler ve farklılıklar öğrenilebilmektedir.

Osmanlı tarih araştırmalarında üzerinde durulması gereken bir konuda Osmanlı toplumunda kadının yeri ve rolüdür. Vefat eden kadınların tereke kayıtları incelendiğinde kadınların sosyal statüleri, refah düzeyleri, yatırım kaynakları, ekonomik alanda üretime katkıları, eğitim düzeyleri hakkında bilgiye ulaşmak mümkündür.

SONUÇ

H. 1065–1079/ M. 1655–1669 tarihleri arasında Edirne'nin 40, 41 ve 42 numaralı Şer'iyye Sicillerinde geçen tereke kayıtları esas alınarak ortaya konulan bu çalışmada Edirne'nin sosyo-ekonomik yapısı aydınlatılmaya çalışıldı.

Birinci bölümde Osmanlı'da kadılık kurumu, Şer'iyye mahkemeleri, mahkemelerde yer alan görevliler, mahkeme kayıtları ve kayıtlarda takip edilen usul hakkında bilgiler verilmiştir.

İkinci bölümde terekelerden elde edilen veriler tablolaştırılmış ve grafikler oluşturularak araştırma konusu olan dönem zarfında ölen kişilerin servet yapıları inceleneme altına alınmıştır.

Öncelikle terekelerde yer alan kişiler dini durumlarına göre sınıflandırılmış ve Müslüman ve gayrimüslim kişi sayısı belirlenmiştir. Sonrasında kişilerin ikamet adresleri vefat ediş şekilleri ve yerleri tespit edilmiştir. Tereke sahiplerinin unvan ve meslek durumları incelenerek sayısal oranları verilmiştir.

Tereke sahiplerinden 397'si Müslüman olup, 28'i ise gayrimüslimdir. Gayrimüslimlerin Müslümanlarla birlikte oturduğu mahalleler olduğu gibi ayrı mahallelerde de oturmuşlardır. Bu durum Edirne'de gayrimüslim ve Müslüman halkın iç içe yaşadığını göstermektedir. Tereke sahiplerini unvan ve meslekleri açısından değerlendirdiğimizde en çok "beğ", "beşe", "hacı" unvanına rastlanmış ve 12 meslek gurubu tespit edilmiştir. Tereke defterlerinde kayıtlı bulunan Müslümanlar saraç, boyacı, debbağ, berber, dolapçı, terzi gibi bir çeşitli sahalarda esnaf olarak faaliyet göstermişlerdir. Edirne'de bulunan esnaf gurupları içerisinde sadece Müslümanlar değil gayrimüslimlerde vardır. İncelediğimiz defterlerde gayrimüslimler kuyumcu, çerçi, kürkçü, aşçı mesleklerini icra etmektedirler.

Çalışmamızda ölen kişilerin medeni halleri saptanarak Osmanlı aile yapısının özellikleri ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Osmanlı ailesi çekirdek bir aile görünümüne sahip olup çok evliliğin yaygın olmadığı, %8'ler de kaldığı görülmüştür. İncelediğimiz kayıtlarda 2 eşle evlilik yapan 13 kişiden 3 tanesinin hiç çocukları olmadığından ve 5 tanesinin de erkek çocukları olmadığından dolayı ikinci bir evlilik yaptığını söyleyebiliriz.

Tereke sahiplerinin geride bıraktığı mallar, servet miktarları ve servetleri oluşturan kalemler teker teker incelenerek tablolar halinde sunulmuştur. Buna göre 10.000 akçe üzeri servet bırakanların sayısal olarak çoğunlukta olduğu ortaya çıkarılmıştır. Tereke sahiplerinin servet yapıları değerlendirilirken kadın-erkek, gayrimüslim, karyede ikamet edenler, unvan ve mesleklerine göre bir ayrım yapılmak suretiyle servet kalemleri ve miktarları değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Böylece kadının Osmanlı toplumundaki yeri ve rolü, gayrimüslimlerin sosyal ve ekonomik konumları, karyelerde ikamet eden kişilerin tarımsal üretimdeki faaliyetleri, unvan ve meslek sahiplerinin servet yapıları belirlenmeye çalışılmıştır.

Edirne'de halkın geçim kaynakları tarım, hayvancılık ve ticarettir. Tarımsal sahada buğday, arpa, çavdar gibi tahıl ürünleri yetiştirilmektedir. Edirne ekonomisinde bağlar da önemli bir yer tutmaktadır. Özelikle gayrimüslim terekelerine baktığımızda gayrimenkuller içerisinde ilk sırda bağların geldiği belirlenmiş olup bağcılıkla uğraşan gayrimüslimlerin üzümden alkollü içecek imal ettiği anlaşılmıştır. Tarımsal sahada tahıl ve üzüm üretimi dışında terekesinde gül güğüm ve kazanları bulunan 8 kişinin de gül yağı ve gül suyu imal ettiğini söyleyebiliriz. Edirne'de hayvancılığın da önemli gelir kaynaklarından biri olduğu aşikârdır. Büyük ve küçük baş hayvanların yetiştirildiğini görmekteyiz. Nitekim askeri zümrenin terekelerinde çok miktarda büyük ve küçük baş havyaların olduğu tespit edilmiştir. Askeri zümre ticari faaliyetlerde de hareketli bir görünüm arz etmektedir. Askeri zümre mensuplarının gayrimenkul ve menkul malları arasında dükkân, değirmen, çiftlik ve ticari emtialarının bulunması onların zirai ve ticari alanda aktif olduklarının bir göstergesidir.

Çalışmamızda menkul ve gayrimenkul mallar üzerinde durulmuştur. Gayrimenkuller servet kalemlerinin %26'sını oluşturmaktadır. 425 tereke sahibinden 189'nun gayrimenkulleri vardır. 189 kişiden 135'si Müslüman erkek, 44'ü Müslüman kadın, 10'u gayrimüslimdir. Gayrimenkullerin %43'ünü evler, %17'sini bağlar teşkil etmektedir. O dönemde ev önemli yatırım araçlarından birisidir. Terekelerde dikkat çeken menkul mallar içerisinde köleler vardır. 37 adet köle kaydı olup bunların 25'i cariye, 12'si gulamdır. Köle sahipleri toplum nazarında itibarlı ve varlıklı olan askeri zümreye mensup devlet adamlarıdır.

Araştırdığımız dönemde askeri zümrenin ticari ve tarımsal alanda aktif rol oynadığı, servet miktarı açısından en yüksek meblağlara bu zümre mensuplarının sahip olduğu anlaşılmıştır.

BİBLİYOGRAFYA

AKDAĞ, Mustafa, *Türkiye'nin İktisadi ve İçtimai Tarihi*, II, İstanbul 1995.

AKGÜNDÜZ, Ahmet, *Şeriyye Sicilleri*, I, İstanbul 1988.

AKTAN, Ali, "Kayseri kadı sicillerindeki tereke kayıtları üzerinde bazı değerlendirmeler (1738–1749)", *II. Kayseri ve Yöresi Tarih Sempozyumu(16-14 Nisan 1998)'na Sunulan Bildiriler* (Kayseri 1998), s. 47-57.

ATAR, Fahrettin, "Kadı", *DİA*, XXVI, s. 66-69.

AYDIN, Mehmet Akif, "Mahkeme", *DİA,* XXVII, s. 341-344.

AYDIN, Mehmet Akif, *Türk Hukuk Tarihi*, İstanbul 1995.

BAKIR, İbrahim, "Ailenin yaşama mekânı ev" *Türk Aile Ansiklopedisi*, II (Ankara 1991), s. 455-470.

BARDAKOĞLU, Ali, "Asabe", *İslam'da İnanç, İbadet ve Günlük Yaşayış Ansiklopedisi*, I (İstanbul 2006),159-160.

BARDAKOĞLU, Ali, "Ashâb-ı ferâiz", *İslam'da İnanç, İbadet ve Günlük Yaşayış Ansiklopedisi*, I (İstanbul 2006), s. 163.

BARDAKOĞLU, Ali, "Miras" *İslam'da İnanç, İbadet ve Günlük Yaşayış Ansiklopedisi*, III (İstanbul 2006), s. 1316-1318.

BARKAN, Ömer Lütfü, " Edirne kassamsına ait tereke defterleri (1545–1659)", *Belgeler, III/5-6* (Ankara 1966), s. 1-485.

BAŞ, Nezihe Ufuk, *Klasik Osmanlı Dönemi Geleneksel Türk Motiflerinin Dokuma ve Çini Tekniklerinde Etkilenme ve Gelişme Süreci*, Mimar Sinan Üni. Sosyal Bilimler Enst. Y. L. tezi, İstanbul 1997.

BAYINDIR, Abdulaziz "Osmanlı'da yargının işleyişi", *Osmanlı*, VI (Ankara 1999), s. 429-446.

BAYINDIR, Abdulaziz, *İslam Muhakeme Hukuku*, İstanbul 1986.

BOZKURT, Gülnihal, *Gayr-i Müslim Osmanlı Vatandaşlarının Hukuki Durumu,* Ankara 1989.

CİHAN, Ahmet*, Reform Çağında İlmiye Sınıfı*, İstanbul 2004.

CİN, Halil-AKYILMAZ, Gül, *Türk Hukuk Tarihi*, Konya 2003.

ÇELİK, Nazik Betül, Tereke *Defterlerine Göre II. Mahmut Döneminde Tokat'ın Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, Tokat 2008.

DEMİREL, Ömer, "Kuruluşundan günümüze çeşitli yönleriyle bir Osmanlı mahallesi: Sivas Küçük Minara mahallesi*", XIII. Türk Tarih Kongres*i (4-8 Ekim 1999)'ne Sunulan Bildiriler (Ankara 2002), s. 1947.

DEVELİOĞOLU, Ferit, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Ankara 1984.

DÖLEN, Emre, *Tekstil Tarihi*, İstanbul 1992.

DÖNDÜREN, Hamdi, *İnsanlığa Son Çağrı Kur'ân-ı Kerîm (Meâl, Tefsir, Ansiklopedik İndeks,* I, İstanbul 2003.

DÜZGÜN, Çiğdem, *Şer'iyye Sicillerine Göre Tarsus'ta Gayrimüslimler*, Cumhuriyet Üni. Sosyal Bilimler Enst. Y. L. tezi, Sivas 2007.

ERCAN, Yavuz, *Osmanlı Yönetiminde Gayr-i Müslimler Kuruluştan Tanzimat'a Kadar Sosyal, Ekonomik ve Hukuki Durumları*, Ankara 2001.

ERTUĞ, Nejdet, "18. asır İstanbul şer'iyye sicillerinde, miras ve satış hüccetlerindeki, sosyal nitelikli verilerin değerlendirilmesi", *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*, sayı 11 (İstanbul 2004), s. 1-30.

FAROQHI, Suraıya, "Eyüp kadı sicillerine yansıdığı şekliyle 18. yüzyıl büyük İstanbul'una göç" *18. Yüzyıl Kadı sicilleri Işığında Eyüp'te Sosyal Yaşam* (İstanbul 1998), s. 33-48

GEDİKLİ, Fethi, "Osmanlı hukuk tarihi kaynağı olarak şer'iyye sicilleri", *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, III/ 5 (İstanbul 2005), s. 187-212.

İNALCIK, Halil, "15. asır Türkiye iktisadi ve içtimai tarihi kaynakları", *Osmanlı İmparatorluğu Toplum ve Ekonomi Arşiv Çalışmaları, İncelemeleri* (İstanbul 1983), s. 187-199.

İNALCIK, Halil, Eyüp sicillerinde "Toprak köy ve köylü", *18. Yüzyıl Kadı Sicilleri 8Işığında Eyüp'te Sosyal Yaşam* (İstanbul 1998), s. 9-14.

İNALCIK, Halil, *Osmanlı İmparatorluğunun Ekonomik ve Sosyal Tarihi*, İstanbul 1994.

İPŞİRLİ, Mehmet, *XVII. Yüzyıl Başlarına Kadar Osmanlı İmparatorluğu'nda Kadıaskerlik Müessesi*, İstanbul Üni. Fen-Edebiyat Fakültesi, Doçentlik tezi, İstanbul 1980.

KARAMAN, Hayreddin*, Mukayeseli İslam Hukuku*, İstanbul 1996.

KARATAŞ, Ali ihsan, "Şer'iye sicillerine göre Tanzimat'a kadar Bursa'nın sosyo-ekonomik hayatında Ermeniler, *Hoşgörü Toplumunda Ermeniler*, I (Kayseri 2007), s. 367-383.

KAZAICI, Ziya, *Osmanlı'da Toplum Yapısı*, İstanbul 2003.

KAZANCIGİL, Ratip, *Edirne Mahalleleri Tarihçesi*, İstanbul 1992.

KURU, Levent, *29 Numaralı Edirne Şer'iye Sicili*, Trakya Üni. Sosyal Bilimler Enst. Y. L. tezi, Edirne 2003.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat*, Osmanlılarda Narh Müessesi ve 1940 Tarihli Narh Defteri*, İstanbul 1983.

ORTAYLI, İlber, "Kadı" *DİA*, .XXVI, s. 69-73.

ORTAYLI, İlber, *Osmanlı Toplumunda Aile*, İstanbul 2000.

ÖZBİLGEN, Erol, *Bütün Yönleriyle Osmanlı Adab-ı Osmaniye*, İstanbul 2003.

ÖZDEĞER, Hüseyin, *1463-1640 Yılları Arasında Bursa Şehri Tereke Defterleri*, İstanbul 1988.

ÖZDEMİR, Rıfat, "Şer'iyye sicillerinin sosyo-ekonomik tarihi ve halk kültürü açısından önemi", *Battalgazi ve Malatya Çevresi Halk Kültürü Sempozyumu'na Sunul*an *Bildiriler* (Malatya 1986), s. 179-187.

ÖZTÜRK, Said, "Kassam", *DİA*, XXIV, s. 579-586.

ÖZTÜRK, Said, *Askeri Kasamsa Ait 17. Asır İstanbul Tereke Defterleri (Sosyo-Ekonomik Tahlil*), İstanbul 1995.

PAKALIN, Mehmet Zeki. , *Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü,* I, II, III, İstanbul 1946.

SAK, İzzet, *Şer'iyye Sicillerine Göre Sosyal ve Ekonomik Hayatta Köleler (17. ve 18. Yüzyıllar),* Selçuk Üni. Sosyal Bilimler Enst., Doktora tezi, Konya 1992.

SÜMER, Faruk, "Ağa", *DİA*, I, s. 451-458.

Şemseddin Sami, *Kamus-i Türk*, İstanbul 1989.

TAŞKIN, Ünal, *Osmanlı Devleti'nde Kullanılan Ölçü ve Tartı Birimleri*, Fırat Üni, Sosyal Bilimler Enst. Y. L. Tezi, Elazığ 2005.

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, *Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilatı*, Ankara 1965.

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, *Saray Teşkilatı*, Ankara 1984.

YILMAZÇELİK, İbrahim, "Şeriyye sicillerinin bir merkezde toplanması üzerine bazı mülahazalar", *Osmanlı Arşivleri ve Osmanlı Araştırmaları Sempozyumu'na Sunulan Bildiriler* (İstanbul 1985), s. 155-160.

İNDEKS

A

Abbasiler: 3
Abdal: 28,29,45
Acem: 55
Ağa: 26,27,28,29,35,44,45,47,50,51,53,55,58,65
Allah: 28
Anadolu: 13,26,55,
Asabe: 16,17,18
Ashabü'l-feraiz: 16,17,18
Askerî sınıf: 25,28,44,45,51,66,73
Aşçı: 30,31

B

Bağdat: 56
Bargir: 44,65
Beğ: 25,26,27,29,35,44,45,51,72
Beledi Kassam: 13,14
Berat: 1,5,7,8
Berber: 26,30,31
Beşe: 26,29,44,45,47,50,51,53,54,65,72
Beytülmal: 12,14,19
Bostancıbaşı: 26
Bursa: 36,55,57,58

C

Cabizâde: 28,29
Cündi: 25,27,35,51,53

Ç

Çavuş: 27,29,35,45,51,53,58
Çelebi: 24,26,27,29,44,45,50,51,53,54,58,60,65

D

Dideban: 14
Diyarbakır: 23,28,57,58

E

Edirne: 2,11,14,15,20,21,22,23,24,37,46,54,55,57,58,59,62,64
Efendi: 18,26,27,29,35,44,45,46,50,51,52,53,54
Emeviler: 3
Esedi: 52

F

Ferman: 1,7,8
Fıkıh: 54
Frengi: 55,59

H

Hacı: 22,23,26,29,34,43,44,49,50,51,52,64,66,71,
Hafız: 29,45
Halife: 3,26,29,35,45,53
Hammaliyye: 14
Hoca: 23,24,26,27,29,45,53,54
Hüccet: 1,7,8,14
Hz. Hasan: 26
Hz. Hüseyin: 26
Hz. Peygamber: 3,26,56

İ

İhzariye: 14
İlam: 1
İstanbul: 23,24,57
İzladi: 55

K

Kadı: 3,4,5,6,7,8,9,10,11,12
Kalemiyye: 14
Kassam: 1,2

Kassamiye: 14
Katibiyye: 14
Kazasker: 4,5,13
Kethuda: 28,53

L

Londra: 43,58,59,60,61,62,63

M

Macari: 54,55
Manisa: 56
Mardin:56
Mehir: 8,34,68,69,70
Metrukat Defteri: 10,11
Mısır: 53,55
Muhallefat Defteri: 10
Musul: 56
Müjdegane: 14
Mütegarrika: 27

P

Pir: 27,45

R

Racil: 27,29,45
Reâyâ: 25
Resm-i Kısmet: 13,14
Riyal: 52

S

Seyyid: 26,27,29,45
Sikke-i Hasene: 52
Subaşı: 7

Ş

Şer'iyye Mahkemeleri: 6,13,20
Şer'iyye Sicilleri: 9,10,20,40,50
Şerife: 26,29,45

T

Tefsir: 54
Tereke Defterleri:10,13,14,15,20, 21,23,27,34
Tire: 57,58,62
Tokat: 56
Topçu: 26

U

Urfa: 57,58
Uşak: 55

Ü

Ücret-i Kadem: 14

V

Vakıf: 1,3,7,9,28,44

Y

Yanbolu: 55,56
Yeniçeri: 24,62

Z

Zolata: 52

EKLER

EK-1:TEREKE SAHİPLERİNİN İKAMET YERLERİ

40 numarılı defter

Varak No	Sıra No	Murisin İsmi	İkamet Yeri ile Öldüğü Mahalle, karye veya Kasaba Aynı Olanlar	İkamet Yeri Farklı Olanlar
3-a	1	Mustafa Beşe b. Abdullah	Timurtaş Köyü	
4-a	2	Fatıma bt. Mehmed	Murad Çelebi Köyü	
4-a	3	Mehmet Çelebi meşhur-şeyh-zade	Firuz Ağa Mahallesi	
4-b	4	Mehmed Beğ b. Mehmed, cabeci	Kasım Paşa Mahallesi	
5-a	5	Hacı Perviz b. Abdullah	Kasab Aziz Mahallesi	
5-b	6	Topcu İbrahim Beşe b. (baba ismi yok)	Çene Tatar Köyü	
6-a	7	Raziye Hatun bt. Şeyh Hasan	Firuz Ağa Mahallesi	
6-b	8	Mustafa Beşe b. Ahmed, racil	Daye Hatun Mahallesi	
7-a	9	Mehmed Çelebi b. Osman Beğ	Sultan Selim Mahallesi	
7-a	10	Rabia bt. Ramazan	Zehr-i Mar Mehmed Bey Mahallesi	
7-b	11	Mülayim bt. Abdullah	Emir Şah Mahallesi	
8-a	12	Mustafa Beşe b. Osman	Emir Şah Mahallesi	
8-a	13	Mustafa Hoca, İmam	Sofu İlyas Mahallesi	
8-b	14	Mehmed Beşe b. Hüseyin, cebeci	İbrahim Paşa Mahallesi	
10-b	15	Raziye Hatun	Kara İlyas Mahallesi	
11-b	16	Hacı Halil b. Hacı Sefer imam	Gülbahar Mahallesi	
11-b	17	Hacı Yusuf Beşe b. Maden, cebeci	Alemdaran Mahallesi	
11-b	18	Aişe bt. Maden (17/kardeş)	Alemdaran Mahallesi	
12-b	19	Ümmühani bt. Osman	Aişe Hatun Mahallesi	
14-a	20	Fatıma Hatun bt. İbrahim	Mirimiran Mahallesi	
14-a	21	Yahşi b. Avranos Çeribaşı	Melik Şah Mahallesi	
15-a	22	Pervane b. Abdullah	Kodduk Osman Mahallesi	
15-a	23	Seyyid Mehmed Çelebi b. Seyyid Ali	Eyneci? Mahallesi	
15-b	24	Şaban b. Abdullah	…	
16-b	25	Melek bt. Solak	Şah Melek Mahallesi	
16-b	26	Hacı Yusuf Beşe b. Maden, cebeci(ek)	Alemdaran Mahallesi	
16-b	27	Aişe bt. Maden (17/kardeş ek)	Alemdaran Mahallesi	
17-a	28	Dilaver b. Abdullah	Musa Bey Mahallesi	
17-b	29	Hacı Ahmed Halife b. Fazlullah, müezzin	Sultan Bayezıd Han Mahallesi	
18-a	30	Kerime Hatun bt. Ahmed	Molla Fahreddin Mahallesi	
18-a	31	Hüseyin Beğ b. Abdi	Şarapdar Mahallesi	
19-a	32	Saime bt. Halil	Tatar Köyü	
19-a	33	Aişe bt Arslan Beğ (33/kızı)	Tatar Köyü	
19-a	34	Ahmed Ağa (hadika-i hassada baş kethuda)	Şahabeddin Paşa Mahallesi	
20-a	35	Ahmed Ağa b. Hüseyin Çelebi	Zen-i Sarıca Paşa Mahallesi	
21-a	36	Mustafa Çelebi b. (baba ismi yok)	Hadım Timurtaş Mahallesi	
23-b	37	Hacı Mehmed Beğ b. Hacı Ahmed serraci sultani	Rakkas Ali Bey Mahallesi	
26-a	38	Osman b. Sinan, cebeci	Arabacı Ahmed Mahallesi	
26-a	39	Ahmed b. Davud	Maruf Hoca Mahallesi	
28-a	40	Hacı Fazlullah b. Abdulkerim, cebeci	Hac yolunda	Taftin Ağa Mahallesi
28-b	41	Aişe Hatun bt. Abdullah	Mezid Bey Mahallesi	
28-b	42	Hüseyin Beşe b. Ahmed, cebeci	Hafiz Ahmed Mahallesi	
29-b	43	Fatıma Hatun bt. Hacı Mehmed	Fındık Fakih Mahallesi	
29-b	44	Zülfikar Çelebi b. Menteş, cabi	İstanbul yolunda	Muradiye Mahallesi
30-b	45	Mülayim bt. Abdullah	Bazirgan Bali Mahallesi	
30-b	46	Rabia Hatun bt. Ramazan	Yıldırım Han Mahallesi	
32-a	47	Ferah-zade Ahmed Efendi b. Mustafa	Mahmud Ağa Mahallesi	
33-b	48	Belkıs bt. Abdullah	… Köyü	Gülbahar Mahallesi
34-b	49	Ali Beğ b. Abdullah	Gülbahar Mahallesi	

Varak No	Sıra No	Murisin İsmi	İkamet Yeri ile Öldüğü Mahalle, karye veya Kasaba Aynı Olanlar	İkamet Yeri Farklı Olanlar
35-a	50	Ahmed Beğ b. Mustafa, cündi	Ayıntablı Köyü	
35-b	51	Ruh Hatun bt. Abdi	Medrese-i Ali Bey Mahallesi	
37-a	52	Hacı Hasan Çelebi b. Ali Beşe	Kavaklı Mahallesi	
38-a	53	Ahmed Ağa b. Hüseyin Çavuş	İstanbul	Kıncı Firuz Mahallesi
38-b	54	Hac Abdi b. Hacı, racil	Sabunciyan Mahallesi	
38-b	55	Ümmühan bt. Hüseyin	Sabunciyan Mahallesi	
39-a	56	Hadice bt. Abdullah	Süle Çelebi Mahallesi	
39-a	57	Hacı Hüseyin b. Abdullah topcu	Hoca Siyah Mahallesi	
40-a	58	... Hatun bt. Musa beğ	Kayacık Köyü	
40-a	59	Seliman bt. Mustafa beğ (58/kızı)	Kayacık Köyü	
40-b	60	Mehmed b. Mustafa (58/oğlu)	Kayacık Köyü	
40-b	61	Hacı Şaban b. (baba ismi yok)	Sultan Selim Han Mahallesi	
40-b	62	Fatma bt. Hacı Şaban (61/kızı)	Sultan Selim Han odası	İkamet yeri belirtilmiyor
41-b	63	Fahrü'l-kuzat Ahmed Efendi b. Kemal	Kuşçu Ali Mahallesi	
42-a	64	Hacı Hüseyin b. Abdullah topcu (ek)	Hoca Siyah Mahallesi	
42-a	65	Ahmed Beğ b. Abdullah	Defterdar Odaları	
43-a	66	Süleyman Çelebi b. Mehmed	Çokalca Mahallesi	
43-b	67	Seğmen? bt. Mehmed	Şahabeddin Paşa Mahallesi	
43-b		Hüseyin Beğ b. Ali	Geçkinli Köyü	
43-b	69	Rahime bt. Hüsrev	Selçuk Mahallesi	
44-a	70	Aişe bt. Himmet Efendi	Sultan Selim Han odası	
44-b	71	Ahmed b. Hacı İsmail çelebi (70/oğlu)	İkamet ve vefat yeri belirtilmiyor	
44-b	72	Paroş veled-i Dimitri sayad	İvan Mitkos Mahallesi	
45-a	73	Mustafa Efendi b. İbrahim	Kösec Balaban Mahallesi	
45-a	74	Emine bt. Ahmed (73/eşi)	Kösec Balaban Mahallesi	
45-a	75	Ahmed b. İbrahim	Hacı Hoşkadem Mahallesi	
45-b	76	Nurullah Hoca b. Derviş	Koyun Pınarı Köyü	
46-a	77	Aişe bt. Abdullah	Hacı Hoşkadem Mahallesi	
46-a	78	Receb b. Pir Ali Beşe	Çirmen Kazası İçli Köyü	
46-a	79	Niyaz? bt. Pir Ali Beşe (78/kardeşi)	Çirmen Kazası İçli Köyü	
46-b	80	Pir Ali Beğ b. Hüseyin, cündi	Şahlı Köyü	
47-a	81	Dilaver Beşe b. Abdullah	Köseci Balaban Mahallesi	
47-b	82	Saadet bt. Ali	Zen-i Sarıca Paşa Mahallesi	
47-b	83	Ebubekir Beğ b. İbrahim Hacı	Muradiye Mahallesi	
48-b	84	Fatıma Hatun bt. Hacı Yusuf	Kumlu Mahallesi	
50-a	85	Ali Usta b.Abdullah, (hadika-i sultani ustası, ek)	Gülbahar Mahallesi	
51-a	86	Mehmed Ağa b. Ali Hoca	İstanbul'ldan gelirken Babaeski Kasabasın'da	Rum ilinde Çelebi Pazarı kazasına tabi Ösüve köyü
51-a	87	Pir Ali Beşe b. Zülfikar	Çirmen Kazası İçli Köyü	
52-a	88	Receb b. Pir Ali Beşe (ek)	Çirmen Kazası İçli Köyü	
52-b	89	Fatıma bt. Mehmed	Habiller Köyü	
53-a	90	Hafi bt. Abdullah	Umur Bey Mahallesi	
53-a	91	Divane Hasan Dede b. Mehmed Beşe	Bezzazistan-ı Atik Köyü	
53-a	92	Aişe bt. İvaz	Ahmed Paşa Mahallesi	
54-a	93	Hadice Hatun bt. Osman	Hacı Tufan Mahallesi	
54-b	94	Hüseyin Ağa b. Rüstem Beğ fırıncı	Daye Hatun Mahallesi	
55-a	95	Saime bt. Halil	Kilise Camii Mahallesi	
56-b	96	Musa Beşe, racil b. (baba ismi yok)	Umur Beğli Köyü	
56-b	97	İbrahim Ağa b. Balaban Çelebi	İlbeği Köyü	
57-a	98	Aişe bt. İbrahim	Sultan Selim Han odası	

Varak No	Sıra No	Murisin İsmi	İkamet Yeri ile Öldüğü Mahalle, karye veya Kasaba Aynı Olanlar	İkamet Yeri Farklı Olanlar
57-b	99	Süleyman Çavuş b. Karaca	Tarakçı Mahallesi	
59-b	100	Aişe bt. Reis Halil	Eskici Hacı Hamza Mahallesi	
60-a	101	Ali b. İbrahim, racil	Arab Saçı Mahallesi	
61-a	102	Osman Ağa b. Ahmed	Fındık Fakih Mahallesi	
62-b	103	Aişe bt. hacı Mustafa	Hasan Paşa Mahallesi	
63-a	104	Hüseyin Ağa b. Hacı Hasan cündi	Ahi Hasan Mahallesi	
63-b	105	Mustafa Beğ b. Mehmed	İstanbul yolunda	Yanıcıkcı Mahallesi
63-b	106	Yusuf Efendi b. Mehmed	Derviş Abi Mahallesi	
64-a	107	Piyale Beğ b. Abdullah	Berkuk Ağa Mahallesi	
64-a	108	Pir Mehmed b. Mehmed	Şahabeddin Paşa Mahallesi	
64-b	109	Fatıma bt. Hasan	Medrese Ali Bey Mahallesi	
64-b	110	İbrahim Çelebi b. Mustafa	Hacı Hamza Mahallesi	
65-a	111	İsmihan Hatun bt. Musa	Mezid Bey Mahallesi	
66-a	112	Emine bt. Abdullah	Daye Hatun Mahallesi	
66-b	113	Mehmed Beşe b. Sinan	Kürd Hoca Mahallesi	
66-b	114	Fatıma bt. Abdullah	Timur Boğa Mahallesi	
67-a	115	Sadullah b. merhum Kadri Ağa	Kıncı Firuz Mahallesi	
67-a	116	Mehmed Beşe, racil	Sultan Selim Han	İkamet yeri belirtilmiyor
67-b	117	Ebubekir Beşe b. Abdullah, racil	Filibe yolunda	İkamet yeri belirtilmiyor
68-a	118	Abdurrahman Çelebi b. Hacı Mehmed	Mahmud Ağa Mahallesi	
68-b	119	Beyhan bt. Osman	Hallaç Hacı Mahallesi	
69-b	120	Ömer Beşe b. Mahmud, raci	Mustafa Paşa Hanı	Hamid Sancağı Ispanta Kasabası
69-b	121	Mustafa b. Veli	Süleyman Danişmend Köyü	
70-a	122	Kaptan b. Abdullah	Hoca Balaban Mahallesi	
70-b	123	Ali Beğ b. Abdullah	Darüssiyade Mahallesi	
70-a	124	Üftade Hatun bt. Abdullah	Hızır Ağa Mahallesi	
71-a	125	Yusuf Beşe b. Abdullah	Koyun Hanı	
71-a	126	Ali Efendi b. Abdurrhaman	Kürd Hoca Mahallesi	
72-a	127	Mustafa Beğ b. Hacı Mehmed	Sultan Murad Han Mahallesi	Gelibolu
72-a	128	Aişe bt. Abdulkerim	Sabunciyan Mahallesi	
72-b	129	Aişe Hatun bt. Mahmud Beğ	Kahtalı Mahallesi	
74-a	130	Hüseyin b. Ali	İkamet ve vefat yeri belirtilmiyor	
74-b	131	Mehmed b. Sefer, cündi	Firuz Ağa Mahallesi	
74-b	132	Ali Beğ b. Abdullah	Kilise Camii Mahallesi	
75-b	133	Altmışüç müteferrika …	Yehudiler? Mahallesi	
75-b	134	Yakub Beşe b. Abdullah	Daye Hatun Mahallesi	
75-b	135	Mehmed b. Mustafa	… Çelebi Mahallesi	
76-a	136	Salih Çelebi b. Musa	Müteveffa Piyale Paşa Mahallesi	
76-a	137	Üveys Beşe b. Abdullah	Maruf Hoca Mahallesi	
76-b	138	Gevher bt. Osman Beğ	Sultan Bayezıd Mahallesi	
77-a	139	Peymend bt. Abdullah	Mihalkoç Mahallesi	
77-b	140	Aişe bt. Mehmed (76/a, Üveys'in eşi)	Maruf Hoca Mahallesi	
77-b	141	Hüseyin beşe b. Arslan	Abdurrahman Efendi Mahallesi	
78-a	142	Abdurrahman Halife	Selçuk Hatun Mahallesi	
78-b	143	Kaşif Hüseyin Beğ b. cündi	Kum Ağa Mahallesi	
79-a	144	Dolabcı Mustafa Beşe b. Abdullah	Yıldırım Bayezd Han Mahallesi	
79-a	145	Fazlullah Beğ, cündi	Koyun Hanı (misafiren fevt)	İkamet yeri belirtilmiyor
79-b	146	Ahmed Beşe b. (baba ismi yok) racil	İkamet ve vefat yeri belirtilmiyor	
79-b	147	Abdal Hasan b. Abdulkasım	Kara Bulut Mahallesi	
80-b	148	Rabia Hatun bt. Osman	Dürek'e tabi Manstır Köyü	

Varak No	Sıra No	Murisin İsmi	İkamet Yeri ile Öldüğü Mahalle, karye veya Kasaba Aynı Olanlar	İkamet Yeri Farklı Olanlar
80-b	149	Numan Efendi b. Ahmed	Sarıca Paşa Mahallesi	
81-a	150	Halife-zade Mustafa	Hazinedar Sinan Bey Mahallesi (misafiren fevt)	İstanbul
81-a	151	Hacı Derviş Efendi b. Selim	El-hac Safa Mahallesi	
81-b	152	Mehmet Ağa b. Ali	Kuçaş Köyü	
82-a	153	Musa Çelebi b. Süleyman	Sarı Danişmend Köyü	
82-b	154	Zülfigar Efendi b. Mehmed imam	Kahtalu Mahallesi	
83-a	155	Aişe bt. Salih	Kara Bulut Mahallesi	
83-b	156	Ali b. (baba simi yok)	Maruf Ahur Köyü	
83-b	157	Meryem bt. Ali	Ahur Köyü	
84-a	158	Berber Ali Beşe b. Abdullah	Sofu Bayezıd Mahallesi	
84-a	159	Osman Beğ b. Abdullah, cündi	İbn Arab Mahallesi	
84-b	160	Osman b. Mehmed	Daye Hatun Mahallesi	
85-a	161	Musli Beğ b. Abdullah	Tekir Dağ Kasabası	
86-b	162	Hüseyin Beşe b. Hasan racil	Mahmud Paşa havası	
86-a	163	Mustafa Çelebi b. Hüseyin	Gendüm Gup Mahallesi	
87-a	164	Aişe Hatun bt. Hacı Ahmed	Zen-i Sarıca Paşa Mahallesi	

41 numaralı defter

Varak No	Sıra No	Murisin İsmi	İkamet Yeri ile Öldüğü Mahalle, karyeveya Kasaba Aynı Olanlar	İkamet Adresi Farklı Olanlar
1	1	… bt. …	… Mahallesi	
1	2	Yorgo veled-i Kosta	Şah Melek Mahallesi	
1	3	… b. Turan	Taftin Ağa Mahallesi	
2-a	4	Hacı Ahmed b. Abdullah	Hacı Mercimek Mahallesi	
3-a	5	Hacı Galib b. Sefer	Hazinedar Sinan Mahallesi	
3-b	6	Braşkova veled-i Dimo Beğ	Akçe Mescid Mahallesi	
3-b	7	Beyhan Hatun bt. Kasım	Çuka nahiyesine tabi Akpınar Köyü	
3-b	8	Fatıma bt. Kadri (4/kızı)	Çuka nahiyesine tabi Akpınar Köyü	
4-a	9	Arnavud Mehmed Beğ	Kiremid Köyü	
4-a	10	Hüseyin b. Abdullah	Hayrabolu Kasabası (misafiren fevt)	Fındık Fakih Mahallesi
4-b	11	Havva bt. Ahmed	Taftin Ağa Mahallesi	
5-a	12	Emine bt. Abdullah	Mezid Beğ Mahallesi	
5-a	13	Hacı Ahmed b. (baba ismi yok)	Muhzırbaşı Hanı (misafiren fetv)	Üç Şerefli Köyü
5-b	14	Yusuf b. Abdullah	Zen-i Sarıca Paşa Mahallesi	
5-b	15	Sergin? veled-i Mikail melik	Sıkça Murad Mahallesi	
5-b	16	Rahime bt. Abdullah	Mezid Beğ Mahallesi	
6-b	17	Fatıma bt. Hacı Mustafa	Kazasker Mahallesi	
7-a	18	… bt. İstibaş?	Kuru Çeşme Mahallesi	
7-b	19	Kürkçü Kostantin	Baba Koşnor Mahallesi	
8-a	20	Hafiz Hüseyin Ağa	Cezire-i Girid	İkamet yeri belirtilmiyor
8-b	21	Hatice bt. Abdullah	Darüssiyade Mahallesi	
8-b	22	Saime bt. (baba ismi yok)	Medrese-i Ali Beğ Mahallesi	
8-b	23	Hacı Mehmed b. Hasan	Arif Ağa Mahallesi	
9-a	24	Melasu? bt. Dimitri	Orta Kapısı Mahallesi	
10-a	25	Remi Vandarya? veled-i (baba ismi yok)	Lari Camii kurbu yakınında terzi odaları	
10-a	26	Bayezıd b. Şaban	Emir Mescidi Mahallesi	
10-b	27	Kaya Hatun bt. Hüsrev	İbrahim Paşa Mahallesi	
11-a	28	Avram veled-i Harhan?	Sıkça Murad Mahallesi	
11-a	29	Fatıma bt. Abdullah	Şahabeddin Paşa Atik Mahallesi	
11-b	30	Arslan veled-i (baba ismi yok)	Niş Doğan Mahallesi	
12-a	31	Hatice bt. Veli	Maruf Hoca Mahallesi	
12-a	32	Firuz b. Abdullah	Kara Bevvab Mahallesi	
13-a	33	Osman b. Abdullah	Ada nahiyesine tabi Saltıklı Köyü	
13-a	34	Ceşki bt. (baba ismi yok)	Zincirli Kuyu mahallesi	
13-b	35	Kuyumcu Aleksandır veled-i Yani	Ayapostol Mahallesi	
13-b	36	Aişe bt. Yusuf	Emir Şah Mahallesi	
14-a	37	İsmihan Hatun bt. (baba simi yok)	Muradiye Mahallesi	
14-b	38	Fatıma bt. Yusuf	Rakkas Ali Mahallesi	
14-b	39	Osman b. (baba ismi yok)	Sultan Bayezıd Han Mahallesi	
15-a	40	Hacı Şaban	Halil Paşa Hanı (ticaret ederken)	İkamet yeri belirtilmiyor
15-b	41	Hadice bt. Abdullah	Süle Çelebi Mahallesi	
15-b	42	Halil b. Ali	Yıldırım Han Mahallesi	
15-b	43	Salih b. Mustafa	Hazinedar Sinan Beğ Mahallesi	
17-a	44	Ahmet b. Derviş	… (misafiren fevt)	Ada nahiyesine tabi Ahur köyü
17-b	45	Yorgi veled-i Argo	Arabacı Ahmed Mahallesi	
17-b	46	Aişe Hatun bt. Mustafa Beğ	Kızıl Minare Mahallesi	
18-a	47	Mehmed b. Abdullah	Niş Doğan Mahallesi	
19-a	48	Debbağ Ahmed b. (baba ismi yok)	Ahi Hasan Mahallesi	
19-a	49	Süleyman b. (baba ismi yok)	Çöke nahiyesine tabi Eymesi köyü	
19-a	50	Beyhan bt. Abdullah Beğ	Kürd Hoca Mahallesi	

Varak No	Sıra No	Murisin İsmi	İkamet Yeri ile Öldüğü Mahalle, karye veya Kasaba Aynı Olanlar	İkamet Adresi Farklı Olanlar
20-b	51	… Yani veled-i Niko	Zincirli Kuyu mahallesi	
21-a	52	Saliha bt. Mehmed	Vize Çelebi Mahallesi	
21-b	53	Fatıma bt. Abdullah	Hacı Mercimek Mahallesi	
21-b	54	Fatıma bt. Ömer	Emir Şah Mahallesi	
22-a	55	Safiye bt. Abdullah	İbrahim Paşa Mahallesi	
22-a	56	Hüdaverdi b. (baba ismi yok)	Fazlullah Paşa Mahallesi	Rum ili Timaşvar
22-b	57	Salih b. Osman	Kara İsmail Köyü	
22-b	58	Canfeda bt. Abdullah	Şahabeddin Paşa Mahallesi	
23-a	59	İsmihan bt. Abdullah	Şeyh Çelebi Mahallesi	
23-a	60	Hasan b. Osman	Hazinedar Sinan Mahallesi	
23-b	61	Halil b. Abdullah	Hoşkadem Mahallesi	
24-a	62	İvaz b. Emir	Emir Şah Mahallesi	
24-b	63	Mustafa b. Abdullah	Gazi Mihal Beğ Mahallesi	
24-b	64	Mustafa b. Abdullah (ek)	Gazi Mihal Beğ Mahallesi	
25-b	65	Dilaver b. Abdullah	Sultan Bayezıd bimarhanesi	İkamet yeri belirtilmiyor
26-a	66	Sarrac Mehmed Çelebi b. Ali	Gendüm Gub Mahallesi	
27-a	67	Hacı Ali b. Abdullah	Kıncı Firuz mahallesi	
27-b	68	Yani veled-i Polo	Sitti Hatun Mahallesi	
27-b	69	Mehmed b. (baba ismi yok)	Mamur Mahallesi	
28-a	70	Hecaver? veled-i Mihal	Hacı Hamza Mahallesi	
28-a	71	Mustafa b. Kanber	Çöke nahiyesine tabi Ton Köyü	
28-b	72	Fatıma Hatun bt. Mehmed	İbrahim Paşa Mahallesi	
28-b	73	Aişe Hatun bt. Kasım	Hacı Mercimek Mahallesi	
29-a	74	Hacı Mustafa b. (baba ismi yok)	Cami-i Atik Mahallesi (misafir)	İkamet yeri belirtilmiyor
29-b	75	Mehmed b. …	Balaban Paşa Mahallesi	
29-b	76	Ümmihani bt. Abdullah	Selçuk Hatun Mahallesi	
30-a	77	Diyarbekirli Beis?	Gayb-ı münkati	İkamet yeri belirtilmiyor
30-b	78	Ali b. Mehmed	Bezirci Hatun mahallesi	
31-b	79	Ümmihani bt. Hüseyin	Ayas Beğ mahallesi	
31-b	80	Abdullah b. Abdullah	Külahduz Mahallesi	
32-a	81	Abdulaziz b. Ahmed	Edirne'de misafiren fevt	bi-mahalle-i Hasan Paşa
32-b	82	Mahmud Hoca b. Hamza	Nalbentci dükkanı (misafir)	Rum ilinde HersekSancağına tabi Tuluh? nam karye
33-a	83	Kolodi Veled-i Peraşken	Ak Mescid Mahallesi	
33-b	84	Hacı Osman (baba ismi yok)	Nişancı Çelebi Mahallesi (misafir)	İkamet yeri belirtilmiyor
33-b	85	Mahmud b. Muharrem	Ali Paşa-yı Atik Mahallesi	
33-b	86	Hadice bt. Mahmud (kızı)	Ali Paşa-yı Atik Mahallesi	
33-b	87	Mustafa b. Mahmud (oğlu)	Ali Paşa-yı Atik Mahallesi	
34-a	88	İbrahim b. Ömer	Mehmed Paşa Hanı (misafir)	İkamet yeri belirtilmiyor
34-a	89	İsmail b. Mustafa	Mihal Beğ Mahallesi (misafir)	İkamet yeri belirtilmiyor
34-a	90	Ahmed b. Abdullah	Turgud Bazirgan Mahallesi (misafir)	İkamet yeri belirtilmiyor
34-a	91	Yıvan veled-i Bargo	Fındık Fakih Mahallesi	
34-a	92	Berber Ali b. Abdulhaki	Sarıca Paşa Mahallesi (misafir)	İkamet yeri belirtilmiyor
34-b	93	Yorgo veled-i Petro	belirtilmiyor (misafir)	İkamet yeri belirtilmiyor
35-a	94	Niço veled-i (baba ismi yok)	Sarraçhane başında (aşçı iken fevt)	İkamet yeri belirtilmiyor
35-b	95	Boyacı Musa b. Hasan	Hacı Alameddin Mahallesi	
35-b	96	Kıyas b. Abdulhaki	Berkuk Ağa Mahallesi (gaib)	
36-a	97	Aişe bt. Abdullah	Maruf Hoca Mahallesi	
36-a	98	... b. Abdullah	Eymeoğlu Köyü	
36-b	99	Hacı Ali? b. (baba ismi yok)	Hacı Mercimek Mahallesi	
37-b	100	Mehmed b. Sultan	Çokalca Mahallesi	
37-b	101	Mehmed b. Abdullah	Vizeli Çelebi Mahallesi	

Varak No	Sıra No	Murisin İsmi	İkamet Yeri ile Öldüğü Mahalle, karye veya Kasaba Aynı Olanlar	İkamet Adresi Farklı Olanlar
37-b	102	Havva Hatun bt. Mustafa	Kürd Hoca Mahallesi	
38-a	103	Ali b. Abdullah	Çokalca Mahallesi	
38-b	104	Sultan bt. Simo	Lefke Köyü	
38-b	105	Ümmühani bt. Mehmed	Kadı Bedrettin Mahallesi	
38-b	106	İsmihan bt. Mustafa	İkamet ve vefat yeri belirtilmiyor	
39-b	107	Fatma bt. Yusuf	Mümin Hoca Mahallesi	
39-b	108	Ahmed b. Mehmed	Abdurrahman Efendi Mahallesi	
39-b	109	Mülayim bt. Abdulhaki	Timur Boğa Mahallesi	
40-a	110	Yorgo veled-i (baba ismi yok)	Kara Ağaç Köyü	
40-a	111	Ali b. Veli	Timur Boğa Mahallesi	
40-b	112	Lorganıı Ahmed Çelebi b. İsa	Karaca Bevvab Mahallesi	
41-a	113	Saadet bt. Sefer	Fahreddin Mahallesi	
41-a	114	Raziye bt. Abdullah	Arif Ağa Mahallesi	
42-a	115	Rabia bt. Hacı Hasır?	Medrese-i Ali Beğ Mahallesi	
42-b	116	Şirmend? b. Ali	Çokalca Mahallesi	
42-b	117	Simon veled-i Mihail	Ayanikola Mahallesi	
43-a	118	Tarmende? bt. Hacever?	Hacı Sinan Mahallesi	
43-a	119	Üsyoban Veled-i	Vefat yeri belirtilmiyor	Kule kuyusu yakınında Çören dükkanı
43-b	120	Fatıma bt. Ali Çelebi	Mezid Beğ Mahallesi	
44-a	121	Todorgan veled-i Madvizga?	Gazalova Köyü	
44-a	122	Fatıma Hatun bt. İbrahim	Kuşçu Doğan mahallesi	
44-b	123	Nihane bt. Abdullah	Hacı Mercimek Mahallesi	
45-a	124	Kalaycı Receb	Dimetoka Kasabası	Çingene hanı
45-a	125	Çerçici nam zımmi	Çuka nahiyesine tabi Ortakçı Köyü	
45-a	126	Rahime bt. Ali	Maruf Hoca Mahallesi	

42 numaralı defter

Varak No	Sıra No	Murisin İsmi	İkamet Yeri ile Öldüğü Mahalle, karye veya Kasaba Aynı Olanlar	İkamet Adresi Farklı Olanlar
3-b	1	Yusuf Beğ b. Mehmed	Eski Kapan Mahallesi	
4-a	2	Mustafa Beşe b. Yusuf, racil	Veliyüddin mahallesi	
4-a	3	Hacı Şaban Beşe b. Bektaş zümre-i cebeciyan	Hac yolunda	Çakır Ağa Mahellesi
5-a	4	İbrahim Beşe b. Abdullah	Mahalle (belirtilmemiş)	
5-b	5	Pir Budak b. Hüdaverdi Beğ	Nişancı Paşa Mahallesi	
5-b	6	Mehmed Ağa b. Mustafa Kethüda Sipahiyan	Mihalkoç Mahallesi	
6-a	7	Gevher bt. Mehmed Ağa(kızı)	Mihalkoç Mahallesi	
6-b	8	Mustafa b. Himmet	Kitsali? Köyü	
7-a	9	Ahmed b. Abdullah	Fındık Fakih Mahallesi	
7-a	10	Hadice bt. Yahya	… Köyü	
7-b	11	Mehmed Beşe b. Hasan, racil	Korucu Doğan Mahallesi	
8-a	12	Kenan Beğ b. Abdullah, cündi	Mahalle (belirtilmemiş)	
8-a	13	Mehmed Beşe b. Kurdbali	Hacı Danişmed Köyü	
8-a	14	Şerife Hatun bt. Abdullah	Kızıl Minare Mahallesi	
9-a	15	Mehmed Beğ b. (baba ismi yok) cündi	Timurtaş Mahallesi	Diyarbakır
10-a	16	Mustafa Beğ b. Hasan, cündi	Halil Paşa Hanı	…
12-b	17	Seyyid Mehmed	Darülhadis Mahallesi	
13-a	18	Yasemin Hatun bt. Abdullah	Çokalca Mahallesi	
13-a	19	Mustafa Efendi b. Hacı Mehmed, kadı	Muradiye Mahallesi (misafir)	Siroz
13-b	20	Kerime Hatun bt. Ali	Mahallesi Noktacı	
14-a	21	Mustafa Beğ b. (baba ismi yok)	Kurd Beğ Mahallesi	
15-a	22	Fatıma bt. Selim	Abdrurrahman Efendi Mahallesi	
15-b	23	Ahmed Usta b. Hüseyin	Firuz Ağa Mahallesi	
15-b	24	Hızır Beşe b. Ali	Eymirli Köyü	
16-a	25	Mahmud Ağa b. Sefer Çavuş	Sevindik Fakih Mahallesi	
16-b	26	Mustafa Ağa b. Sinan	Edirne sahrası	İkamet yeri belirtilmiyor
17-a	27	Seyyid Receb b. Seyyid Mehmed	Ahi Hasan Mahallesi	
17-b	28	Ali Efendi b. Veli	Çavuş Mahallesi	
18-b	29	Ali Beşe b. Hacı Bayram	Taşlık Sekbanı Köyü	
18-b	30	Hacı Nuh Çelebi b. Hacı Ravzan	Hac yolunda	Sultan Selim Han Mahallesi
19-b	31	Mustafa …	İkamet ve vefat yeri belirtilmiyor	
20-a	32	Fatıma bt. Sinan	Ali Paşa-yı Atik Mahallesi	
20-a	33	Mehmed Ağa b. Mehmed	Mehmed Ağa Mahallesi	
21-a	34	Mustafa Efendi b. Mehmed	Mihal Bey Mahallesi	
22-a	35	Mehmed Ağa b. Ahmed	Sultan Bayezıd Mahallesi	
23-a	36	Neslihan Hatun bt. Şeyh Mehmed Efendi	Sultan Selim Han odaları	İkamet yeri belirtilmiyor
23-b	37	Abdurrahman Efendi b. Hacı Hamza	Mustafa Paşa Hanı	İkamet yeri belirtilmiyor
23-b	38	Fatıma Hatun bt. Ramazan	Muradiye Mahallesi	
24-a	39	Mahmud Ağa b. Sefer Çavuş (ek)	Sevindik Fakih Mahallesi	
27-a	40	Saliha bt. Ali	Muradiye Mahallesi	
28-a	41	Kamile Hatun bt. Abdullah	Hacı Hoşkadem Mahallesi	
28-b	42	Mehmed Efendi b. Abdullah	Baba Timur Mahallesi	İstanbul'un Hoca Paşa Mahallesi
29-a	43	Mustafa Beşe b. Yusuf	Çöke nahiyesi Süle köyü	
29-b	44	Sömek Beğ, cündi	Üsküdar nahiyesine tabi Salihler Köyü	
30-a	45	Şeyh Mehmed Efendi b. Ahmed Efendi	Fazlullah Paşa Mahallesi	

Varak No	Sıra No	Murisin İsmi	İkamet Yeri ile Öldüğü Mahalle, karye veya Kasaba Aynı Olanlar	İkamet Adresi Farklı Olanlar
30-b	46	Cabi-zade Abdurrahman Efendi b.Şeyh Mehmed Efendi	Mihalkoç Mahallesi	
31-b	47	Fatıma bt. Abdullah	Pazarlı Bey Mahallesi	
33-a	48	Fatıma Hatun bt. Memi	Şahabeddin Paşa Mahallesi	
33-b	49	Belkıs Hatun bt. Abdullah	Ali Paşa Mahallesi	
33-b	50	Ümmühani Hatun bt. Memi	Fazlullah Paşa Mahallesi	
34-b	51	Mehmed b. Abidin, racil	Timurtaş Mahallesi	
34-b	52	Süleyman Beğ b. Abdullah, cündi	Zen-i Firuz mahallesi	
35-a	53	Seyyid Ali Efendi b. (baba ismi yok) imam	Ece Sultan Köyü	
35-a	54	Fatıma Hatun bt. Hızır	Korucu Doğan Mahallesi	
35-b	55	Hasan Beşe b. Abdullah, racil	Zen-i Firuz mahallesi	
36-a	56	Ömer Beşe b. Abdullah zümre-i cebeciyan-ı ali	Merhum Ahi Çelebi Odaları	İkamet yeri belirtilmiyor
37-a	57	Safiye bt. Mehmed	Şahabeddin Paşa Mahallesi	
37-a	58	Fatıma bt. Mehmed Çelebi (57/ kızı)	Şahabeddin Paşa Mahallesi	
38-a	59	Mehmed Çelebi b. Kadri	Sıkça Murad Mahallesi	
39-b	60	Ahmed Çelebi b. Rüstem	Mirimiran Mahallesi	
39-b	61	Hasan Beğ b. Türabi	Zincirli Kuyu Mahallesi	
40-a	62	Murad Ağa b. (baba ismi yok)	Nalbend Hanı	İkamet yeri belirtilmiyor
40-a	63	Hasan Çavuş b. Abdullah	Akçe İbrahim Köyü	
41-a	64	Mehmed Beğ b. Hasan, cündi	Sofu Bayezıd Mahallesi	
41-a	65	Yusuf b. Abdullah	Sarıca Paşa Mahallesi	
41/b	66	Hüseyin Çavuş b. Hasan	Mederese-i Ali Beğ Mahallesi	
41-b	67	Yusuf b. Abdullah Hacı	Hazinedar Sinan Beğ Mahallesi	
42-a	68	Mehmed Beğ, cündi b. (baba ismi yok)	Şeyh Çelebi Mahallesi	
42-a	69	Ali b. Kasım, cündi	Arapoğlu Mahallesi	
42-a	70	Hüseyin b. Abdullah	Sofu Bayezıd Mahallesi	
42-b	71	Mustafa b. Cabi-zade Abdurrahman Efendi	Hadım Firuz Ağa Mahallesi	
42-b	72	Ahmed Efendi b. Abdulbaki	Molla Fahreddin Mahallesi	
44-a	73	Yusuf Beşe b. Abdullah zümre-i topçuyan arabacı	Tatar Köyü	
44-a	74	Ümmühan bt. Osman	Zen-i Firuz Mahallesi	
45-a	75	Ali Beğ b. Kasım, cündi	İstanbul	Niş Doğan Mahallesi
45-b	76	Hacı Musa b. Memi topcı	Abalar Köyü	
46-a	77	Aişe bt. Mustafa	Kavuk? Osman Mahallesi	
46-b	78	Hadice bt. Süleyman	Çokalca Mahallesi	
47-a	79	Ahmed Hoca,mü'eezin b. (baba ismi yok)	Hızır Ağa Mahallesi	
47-b	80	Abdi Çelebi b. Mehmed	Arabacı Ahmed Mahallesi	
48-a	81	Ali Beğ b. Kasım (ek)	İstanbul	Niş Doğan Mahallesi
49-a	82	Hadice bt. Hasan	Abdrurrahman Efendi Mahallesi	
49-a	83	Mahdevran bt. Abdullah (82/Hadice'nin anası)	Abdrurrahman Efendi Mahallesi	
49-a	84	Mustafa b. Mehmed Çelebi (82/Hadice'nin oğlu)	Abdurrahman Efendi Mahallesi	
50-a	85	Rabia bt. Hacı Nurullah	Hazinedar Sinan Beğ Mahallesi	
50-a	86	Mustafa Çelebi b. Ali ser-bölük	Emir Şah Mahallesi	
50-b	87	Musa Beşe b. Bayram	Yıldırım Bayezıd Han Mahallesi	
50-b	88	Bayram (87/musa Beşenin babası)	Yıldırım Bayezıd Han Mahallesi	
51-a	89	Ahmed Beğ b. Ali	Kazasker mahallesi	
51-a	90	Hacı Hasan b. Davut, racil	Hac yolunda	Karaca Bevvab Mahallesi

Varak No	Sıra No	Murisin İsmi	İkamet Yeri ile Öldüğü Mahalle, karye veya Kasaba Aynı Olanlar	İkamet Adresi Farklı Olanlar
51-b	91	Mehmed Çelebi b. Katip	Hoca Siyah Mahallesi	
52-b	92	Turgud b. Ali	Yundburgası Köyü	
53-a	93	Ümmühan bt. Abdullah	Şarapdar Mahallesi	
53-a	94	Ahmed b. Mehmed	Emir Şah Mahallesi	
53-b	95	Mustafa b. Osman Halife	Uzgaç Köyü	Sultan Bayezıd Han
54-a	96	Bekir Çelebi b. Ali	Rakkas Ali Bey Mahallesi	
54-b	97	Rahime bt. Hüseyin	Oğul Paşa Köyü	
55-a	98	Cennet bt. Abdülmümin	Taftin Ağa Mahallesi	
56-a	99	Ümmülgülsüm bt. Musa Beğ	Hoca Siyah Mahallesi	
56-b	100	Ümtmühani bt. Abdurrazzak	Çokalca Mahallesi	
57-b	101	Hasan Beşe b. Şaban, racil	Darüssiyade Mahallesi	
58-b	102	Saliha bt. Piyale	Cisr-i Mustafa Paşa Kasabası	
59-a	103	Üftade bt. Abdullah	Kazzaz Salih Mahallesi	
59-b	104	Hacı Hasan b. Davut, racil (ek)	Hac yolunda	Karaca Bevvab Mahallesi
59-b	105	Mehmed Ağa,cündi (baba ismi yok)	Şeyh Şecaeddin Mahallesi	
60-a	106	Kerime bt. Hüseyin	Hac yolunda	Şah Melek Mahallesi
60-a	107	Hamza Beğ b. Durali	Şahabeddin Paşa Mahallesi	
60-a	108	Ahmed b. Hasan	Emir Şah Mahallesi	
60-b	109	Hacı Hüseyin Beğ b. Mehmed Beğ	Sultan Bayezıd Mahallesi	
61-a	110	Ahmed Efendi (dergah-ı ali katibi)	Lahne Paşa Köyü	
62-a	111	Musa Efendi b. Davud Efendi	Kilise Camii Mahallesi	
62-b	112	Rabia bt. Mustafa	Küçük Şah Melik Mahallesi	
63-a	113	Ümmühani bt. Ahmet	Salırlı Köyü	
63-a	114	Şerife Rabia bt. Seyyid Ahmed	Kuru Çeşme mahallesi	
63-b	115	Mehmed Halife b. Ali	İbn Arab mahallesi	
63-b	116	Ali Beğ b. Abdullah	Tarakçı Hanı (misafir)	İkamet yeri belirtilmiyor
65-a	117	Fatıma bt. Hüseyin	Arif Ağa Mahallesi	
65-b	118	Ümmühani bt. Abdullah	Muradiye Mahallesi	
65-b	119	Hasan Ağa Bostancıbaşı	Hadım Timurtaş Mahallesi	
66-a	120	Hırısto veled-i Dimi	İstefan Mahallesi	
66-b	121	Fatıma bt. Abdullah	Bayezıd Mahallesi	
67-a	122	Selime bt. Mustafa	Mahmud Ağa Mahallesi	
67-b	123	Fatıma bt. Ömer	Noktacı Mahallesi	
67-b	124	Abdurrahman Efendi b. Hasan Efendi, müderris	Firuz Ağa Mahallesi	
68-b	125	Rahime bt. Mustafa	Hasan Paşa Mahallesi	
69-a	126	Emine bt. Abdullah	İbrahim Paşa Mahallesi	
69-b	127	Derviş, racil b. (baba ismi yok)	Darüssiyah Mahallesi	
69-b	128	Mehmed Beğ b. Abdullah	Tahta Kale Mahallesi	
70-a	129	Ümmetullah bt. Kasım Beğ, cündi	Mihalkoç Mahallesi	
70-b	130	Ümmühani bt. Yusuf	İbrahim Paşa Mahallesi	
70-b	131	Hacı Murtaza b. Hasan	Şarapdar Hamza Bey Mahallesi	
71-b	132	İsmihan bt. Hasan	Hafiz Ahmed Mahallesi	
71-b	133	Hadice bt. Ali	Darüssiyade Mahallesi	
72-a	134	Fatıma Hatun bt. İbrahim Efendi	Şahabeddin Paşa Mahallesi	
72-a	134	Mehmed Çelebi b. Mustafa müezzin	Hadım Balaban Mahallesi	
73-a	136	Osman Çelebi b. Ahmed Beğ	Rusçuk Kasabasında ticaret yaparken	Arif Ağa Mahallesi
73-a	137	Belkıs bt. Abdullah	Küçük Şah Melik Mahallesi	
73-b	138	Lehime? Hatun bt.Mustafa Ağa	Mustafa Ağa Mahallesi	
74-a	139	Beşir Çelebi b. Mehmed Ağa	Mihalkoç Mahallesi	
74-b	140	Ümmühani bt. Ahmed Çelebi	Rakkas Ali Mahallesi	
75-a	141	Süleyman b. Abdullah	Saray odaları	İkamet yeri belirtilmiyor
75-b	142	Fatıma bt. Hacı Mehmed	Mahmud Paşa Kasabası	Arif Ağa Mahallesi
75-b	143	Muhrisima bt. Abdullah	Hıdır Ağa Mahallesi	
76/a	144	Ahmed Beğ el-cündi	İbrahim Paşa Mahallesi (misafir)	İkamet yeri belirtilmiyor
76/b	145	Osman Çelebi b. Ahmed Beğ (ek)	Rusçuk Kasabasında ticaret yaparken	Arif Ağa Mahallesi

40 numaralı defter

Sıra No	Murisin İsmi	Evli	Dul	Bekar	Eş Erkek	Eş Kadın	Oğul	Kız	Baba	Ana	Erkek Kardeş	Kız Kardeş	Diğer Mirasçılar	Yekun	Haml	Beytülmal
1	Mustafa Beşe b. Abdullah	*				1					1			2		
2	Fatıma bt. Mehmed	*			*		1	2						4		
3	Mehmet Çelebi, meşhur şeyh-	*				1						1		2		
4	Mehmed Beğ b. Mehmed, cabeci	*				1					1	2		4		
5	Hacı Perviz b. Abdullah	*				1								1		*
6	Topcu İbrahim Beşe	*				1	2							3		
7	Raziye Hatun bt. Şeyh Hasan			*									1	1		
8	Mustafa Beşe b. Ahmed, racil	*				1			*					2		
9	Mehmed Çelebi b. Osman Beğ		*					1						1		
10	Rabia bt. Ramazan	*			*		1			1				3		
11	Mülayim bt. Abdullah			*									1	1		
12	Mustafa Beşe b. Osman	*				1	2							3		
13	Mustafa Hoca, İmam	*				1		2						3		
14	Mehmed Beşe b. Hüseyin, cebeci	*				1							1	2		
15	Raziye Hatun		*					2								
16	Hacı Halil b. Hacı Sefer, imam			*								1		1		
17	Hacı Yusuf Beşe b. Maden, cebeci	*				1						2	1	4		
18	Aişe bt. Maden (17/kardeş)		*					1				1		2		
19	Ümmühani bt. Osman	*			*		1	1						3		
20	Fatıma Hatun bt. İbrahim	*			*		1	1	*					4		
21	Yahşi b. Avranos Çeribaşı	*				1							1	2		
22	Pervane b. Abdullah	*				1								1		*
23	Es-Seyyid Mehmed Çelebi b. Seyyid Ali	*				1	1	2						4		
24	Şaban b. Abdullah (sayfa silik olduğu için okunmuyor)															
25	Melek bt. Solak			*												*
28	Dilaver b. Abdullah	*				1								1		*
29	Hacı Ahmed Halife b. Fazlullah müezzin	*				1		1						2		
30	Kerime Hatun bt. Ahmed	*			*		1	1		1				4		
31	Hüseyin Beğ b. Abdi	*				1				1	1	1		4		
32	Saime bt. Halil	*			*		1		*	1				4		
33	Aişe bt Arslan Beğ (33/kızı)			*					*				1	2		
34	Ahmed Ağa		*				2	2						4		
35	Ahmed Ağa b. Hüseyin Çelebi		*					2	*	1				4		
36	Mustafa Çelebi	*				1		2						3		
37	Hacı Mehmed Beğ b. Hacı Ahmed serraci's-sultani	*				1	3	1						5		
38	Osman b. Sinan, cebeci	*				1								1		*
39	Ahmed b. Davud		*					1						1		
40	Hacı Fazlullah b. Abdulkerim, cebeci	*				1							2	3		
41	Aişe Hatub bt. Abdullah	*			*									1		*
42	Hüseyin Beşe b. Ahmed, cebeci		*				2	1						3		
43	Fatıma Hatun bt.Hacı Mehmed		*				2							2		
44	Zülfikar Çelebi b. Menteş, cabi	*				1	3							4		
45	Mülayim bt. Abdullah			*												*
46	Rabia Hatun bt. Ramazan	*			*		1			1				3		
47	Ferah-zade Ahmed Efendi b. Mustafa	*				1	1							2		
48	Belkıs bt. Abdullah	*			*		1	1						3		
49	Ali Beğ b. Abdullah	*					1	1						2		
50	Ahmed Beğ b. Mustafa, cündi	*				1	2	1						4		
51	Ruh Hatun bt. Abdi	*			*								2	3		
52	Hacı Hasan Çelebi b. Ali Beşe	*				1	1			1				3	*	

Sıra No	Murisin İsmi	Evli	Dul	Bekar	Eş Erkek	Eş Kadın	Oğul	Kız	Baba	Ana	Erkek Kardeş	Kız Kardeş	Diğer Mirasçılar	Yekun	Haml	Beytülmal
53	Ahmed Ağa b. Hüseyin Çavuş			*									1	1		
54	Hacı Abdi b. Hacı, racil			*						1	1	2		4		
55	Ümmühan bt. Hüseyin	*			*			1		1	1	1		5		
56	Hadice bt. Abdullah	*			*			1						2		
57	Hacı Hüseyin b. Abdullah topcu	*				1								1		*
58	... Hatun bt. Musa Beğ	*			*		2	2						5		
59	Seliman bt. Mustafa Beğ (58/kızı)			*							2	1	1	4		
60	Mehmed b. Mustafa (58/oğlu)			*							1	1	1	3		
61	Hacı Şaban	*				1	2	1						4		
62	Fatma bt. Hacı Şaban (61/kızı)			*						1	1			2		
62	Fahrü'l-kuzat Ahmed Efendi b. Kemal	*				2	3							5		
64	Hacı Hüseyin b. Abdullah, topcu (ek)					1								1		*
65	Ahmed Beğ b. Abdullah			*												*
66	Süleyman Çelebi b. Mehmed	*				1	1							2		
67	Seğmen? bt. Mehmed	*			*		2		*	1				5		
68	Hüseyin Beğ b. Ali	*				1					1			2		
69	Rahime bt. Hüsrev		*				1	1						2		
70	Aişe bt. Himmet Efendi	*			*		2			1				4		
71	Ahmed b. Hacı İsmail Çelebi (70/oğlu)			*					*				1	2		
72	Paroş veled-i Dimitri, sayad		*					1						1		
73	Mustafa Efendi b. İbrahim	*				1		1	*	1				4		
74	Emine bt. Ahmed (73/eşi)		*					1	*					2		
75	Ahmed b. İbrahim	*				2	1							3		
76	Nurullah Hoca b. Derviş	*				1	1	3						5		
77	Aişe bt. Abdullah			*									1	1		
78	Receb b. Pir Ali Beşe			*								2		2		
79	Niyaz? bt. Pir Ali Beşe (78/kardeşi)			*								2		2		
80	Pir Ali Beğ b. Hüseyin, cündi	*				2	2	2						6		
81	Dilaver Beşe b. Abdullah			*												*
82	Saadet bt. Ali	*			*		2			1				4		
83	Ebubekir Beğ b. İbrahim Hacı	*				1		2						3		
84	Fatıma Hatun bt. Hacı Yusuf	*			*			1				1		3		
85	Ali Usta b. Abdullah (ek)						1	1						2		
86	Mehmed Ağa b. Ali Hoca			*									1	1		
87	Pir Ali Beşe b. Zülfikar		*				1	3						4		
88	Receb b. Pir Ali Beşe (ek)											2		2		
89	Fatıma bt. Mehmed	*			*			1		1		1		4		
90	Hafi bt. Abdullah	*			*			1				1		3		
91	Divane Hasan Dede b. Mehmed Beşe			*												*
92	Aişe bt. İvaz	*			*		1			1				3		
93	Hadice Hatun bt. Osman	*			*			2		1				4		
94	Hüseyin Ağa b. Rüstem Beğ, fırıncı	*				1	1	1						3		
95	Saime bt. Halil	*			*		1			1				3		
96	Musa Beşe, racil	*				1	1							2	*	
97	İbrahim Ağa b. Balaban Çelebi	*				1							1	2		
98	Aişe bt. İbrahim	*			*		1						1	3		
99	Süleyman Çavuş b. Karaca	*				1	1							2		
100	Aişe bt. Reis Halil	*			*								1	2		
101	Ali b. İbrahim, racil	*				1	1	1						3		
102	Osman Ağa b. Ahmed	*				1		1			1			3		
103	Aişe bt. Hacı Mustafa	*			*									1		*
104	Hüseyin Ağa b. Hacı Hasan, cündi		*				1	1						2		

Sıra No	Murisin İsmi	Evli	Dul	Bekar	Eş Erkek	Eş kadın	Oğul	Kız	Baba	Ana	Erkek Kardeş	Kız Kardeş	Diğer Mirasçılar	Yekun	haml	Beytülmal
105	Mustafa Beğ b. Mehmed	*				1				1	1		2	5		
106	Yusuf Efendi b. Mehmed			*												*
107	Piyale Beğ b. Abdullah	*				2		3						5		
108	Pir Mehmed b. Mehmed	*				1	1	1		1				4		
109	Fatıma bt. Hasan	*			*							1		2		
110	İbrahim Çelebi b. Mustafa	*				1	1	2						3		
111	İsmihan Hatun bt. Musa	*			*		1	1						3		
112	Emine bt. Abdullah	*			*									1		*
113	Mehmed Beşe b. Sinan	*				1	2							3		
114	Fatıma bt. Abdullah	*			*									1		*
115	Sadullah b. Kadri Ağa	*				1				1	2			4		
116	Mehmed Beşe, racil			*												*
117	Ebubekir Beşe b. Abdullah, racil			*												*
118	Abdurrahman Çelebi b. HacıMehmed	*				1	1							2		
119	Beyhan bt. Osman	*			*		1							2		
120	Ömer Beşe b. Mahmud nam raci	*				1	2	2						5		
121	Mustafa b. Veli	*				1	1							2	*	
122	Kaptan b. Abdullah	*				2		1					1	4		
123	Üftade Hatun bt. Abdullah			*												*
124	Ali Beğ b. Abdullah	*				1		1					4	6		
125	Yusuf Beşe b. Abdullah			*												*
126	Ali Efendi b. Abdurrhaman	*				1								1		*
127	Mustafa Beğ b. Hacı Mehmed	*				1	1		*					3	*	
128	Aişe bt. Abdulkerim	*			*			2		1				4		
129	Aişe Hatun bt. Mahmud Beğ	*			*									1		*
130	Hüseyin b. Ali			*												*
131	Mehmed b. Sefer, cündi	*				2								2	*	
132	Ali Beğ b. Abdullah	*				1		1			1			3		
133	Altmışüç müteferrika …			*												*
134	Yakub Beşe b. Abdullah			*												*
135	Mehmed b. Mustafa			*						1	1	1	1	4		
136	Salih Çelebi b. Musa	*				1				1				2		
137	Üveys Beşe b. Abdullah	*				1	2							3		
138	Gevher bt. Osman Beğ	*			*			1	*					3		
139	Peymend bt. Abdullah	*			*									1		*
140	Aişe bt. Mehmed		*		*		2			1				3		
141	Hüseyin beşe b. Arslan	*				1				1	2			4		
142	Abdurrahman Halife	*				2	1	6						9		
143	Kaşif Hüseyin Beğ b. cündi			*												*
144	Dolabcı Mustafa Beşe b. Abdullah	*				1	1	1						3		
145	Fazlullah Beğ, cündi			*												*
146	Ahmed Beşe b. racil			*												*
147	Abdal Hasan b. Abdulkasım	*				1	1							2		
148	Rabia Hatun bt. Osman	*			*		1			1				3		
149	Numan Efendi b. Ahmed	*				1	1	1						3		
150	Halife-zade Mustafa b.			*									1	1		
151	Hacı Derviş Efendi b. Selim	*				1	2	2						4		
152	Mehmet Ağa b. Ali	*				1	1							2		
153	Musa Çelebi b. Süleyman	*				1	5							6	*	
154	Zülfigar Efendi b. Mehmed	*				1	1							2		
155	Aişe bt. Salih	*				1					5			6		
156	Ali	*				1	1	2						4		
157	Meryem bt. Ali	*			*			2						3		

Sıra No	Murisin İsmi	Evli	Dul	Bekar	Eş Erkek	Eş kadın	Oğul	Kız	Baba	Ana	Erkek Kardeş	Kız Kardeş	Diğer Miras çılar	Yekun	haml	Beytülmal
158	Berber Ali Beşe b. Abdullah			*												*
159	Osman Beğ b. Abdullah	*				1	1	1						3		
160	Osman b. Mehmed	*				1		1				1		3		
161	Musli Beğ b. Abdullah	*				1	1							2		
162	Hüseyin Beşe b. Hasan, racil	*				1							2	3		
163	Mustafa Çelebi b. Hüseyin	*				1	2		*	1				5		
164	Aişe Hatun bt. Hacı Ahmed	*			*		1	1	*	1				5		

41 numaralı defter

Sıra No	Murisin İsmi	Evli	Dul	Bekar	Eş Erkek	Eş Kadın	Oğul	Kız	Baba	Ana	Erkek Kardeş	Kız Kardeş	Diğer Mirasçılar	Yekun	Haml	Beytülmal
1	… bt. …	*			*			1						1		
2	Yorgo veled-i Kosta			*												*
3	… b. Turan	*				1					1	1		3		
4	Hacı Ahmed b. Abdullah	*				1		1						2		
5	Hacı Galib b. Sefer	*				2	3	3						8		
6	Braşkova veled-i Dimo Beğ	*				1							2	3		
7	Beyhan Hatun bt. Kasım	*			*			1		1				3		
8	Fatıma bt. Kadri (4/kızı)			*					*				2	3		
9	Arnavud Mehmed Beğ			*												*
10	Hüseyin b. Abdullah	*				1								1	*	
11	Havva bt. Ahmed	*			*		1			1				3		
12	Emine bt. Abdullah	*			*									1		*
13	Hacı Ahmed			*									1	2		
14	Yusuf b. Abdullah	*				1								1	*	
15	Sergin? veled-i Mikail	*				1		2						3		
16	Rahime bt. Abdullah	*			*									1		*
17	Fatıma bt. Hacı Mustafa	*			*		2	2		1				6		
18	… bt. İstibaş?	*			*		1			1				3		
19	Kürkçü Kostantin	*				1		2						3		
20	Hafız Hüseyin Ağa	*				1										
21	Hatice bt. Abdullah	*			*									1		*
22	Saime	*			*							1		2		
23	Hacı Mehmed b. Hasan	*				1								1		*
24	Melasu? bt. Dimitri	*			*		1	1		1				4		
25	Remi Vandarya?			*												*
26	Bayezıd b. Şaban	*				1		1		1				3		
27	Kaya Hatun bt. Hüsrev	*			*							2		3		
28	Avram veled-i Harhan?	*				1		1			2			4		
29	Fatıma bt. Abdullah	*			*			1			1			3		
30	Arslan			*									1	1		
31	Hatice bt. Veli	*			*			1	*					3		
32	Firuz b. Abdullah	*				1								1		*
33	Osman b. Abdullah	*				1	1							2		
34	Ceşki	*			*			1						2		
35	Kuyumcu Aleksandır veled-i Yani		*				1							1		
36	Aişe bt. Yusuf	*			*								1	2		
37	İsmihan Hatun			*												*
38	Fatıma bt. Yusuf	*			*			1			1			3		
39	Osman	*				1		2						3		
40	Hacı Şaban			*									1	1		
41	Hadice bt. Abdullah			*												*
42	Halil b. Ali			*							1	1		2		
43	Salih b. Mustafa	*			*		1	1		1				4		
44	Ahmet b. Derviş			*												*
45	Yorgi veled-i Argo	*				1	3	2						6		
46	Aişe Hatun bt. Mustafa Beğ			*												*
47	Mehmed b. Abdullah	*				1								1		*
48	Debbağ Ahmed			*												*
49	Süleyman	*				2	1	1						4		
50	Beyhan bt. Abdullah Beğ	*			*									1		*
51	… Yani veled-i Niko	*				1								1		*
52	Saliha bt. Mehmed	*			*						2	1		4		
53	Fatıma bt. Abdullah	*			*			1					1	3		
54	Fatıma bt. Ömer			*				1		1	1			3		
55	Safiye bt. Abdullah			*												*

Sıra No	Murisin İsmi	Evli	Dul	Bekar	Eş Erkek	Eş Kadın	Oğul	Kız	Baba	Ana	Erkek Kardeş	Kız Kardeş	Diğer Mirasçılar	Yekun	Haml	Beytülmal
56	Hüdaverdi			*									1	1		
57	Salih b. Osman		*					1			1			2		
58	Canfeda bt. Abdullah	*			*		2							3		
59	İsmihan bt. Abdullah	*			*									1		*
60	Hasan b. Osman	*				1	1	1						3		
61	Halil b. Abdullah	*				1								1		*
62	İvaz b. Emir	*				1							1	2		
63	Mustafa b. Abdullah	*				1								1		*
64	Mustafa b. Abdullah (ek)	*				1								1		*
65	Dilaver b. Abdullah			*												*
66	Sarrac Mehmed Çelebi b. Ali		*				1	1						2		
67	Hacı Ali b. Abdullah	*				1								1		*
68	Yani veled-i Polo	*				1					1			2		
69	Mehmed			*												*
70	Hecaver? veled-i Mihal	*				1	2	1						4		
71	Mustafa b. Kanber	*				1	1	2						4		
72	Fatıma Hatun bt. Mehmed	*			*			1		1			1	4		
73	Aişe Hatun bt. Kasım	*			*					1	2			4		
74	Hacı Mustafa			*												*
75	Mehmed b. …	*				1								1		*
76	Ümmihani bt. Abdullah			*												*
77	Diyarbekirli Beis?			*												*
78	Ali b. Mehmed	*				1				1	2			4		
79	Ümmihani bt. Hüseyin		*					1				1		2		
80	Abdullah b. Abdullah			*												*
81	Abdulaziz b. Ahmed			*												*
82	Mahmud Hoca b. Hamza	*				1	1	1						3		
83	Kolodi Veled-i Peraşken	*				1	1							2		
84	Hacı Osman			*												*
85	Mahmud b. Muharrem	*				1	2	2						5		
86	Hadice bt. Mahmud (kızı)			*						1	2	1		4		
87	Mustafa b. Mahmud (oğlu)			*						1	1	1		3		
88	İbrahim b. Ömer			*												*
89	İsmail b. Mustafa			*												*
90	Ahmed b. Abdullah			*												*
91	Yıvan veled-i Bargo			*									1	1		
92	Berber Ali b. Abdulhaki			*												*
93	Yorgo veled-i Petro			*												*
94	Niço			*												*
95	Boyacı Musa b. Hasan			*								1		1		
96	Kıyas b. Abdulhaki			*												*
97	Aişe bt. Abdullah	*			*									1		*
98	... b. Abdullah	*				1	1	2						4		
99	Hacı Ali?	*				1								1		*
100	Mehmed b. Sultan	*				1	1							2		
101	Mehmed b. Abdullah			*							1			1		
102	Havva Hatun bt. Mustafa	*			*							1	1	3		
103	Ali b. Abdullah			*												*
104	Sultan bt. Simo	*			*			1		1	2			5		
105	Ümmühani bt. Mehmed	*			*		2	1						4		
106	İsmihan bt. Mustafa	*			*						1	1		3		
107	Fatma bt. Yusuf			*									1	1		
108	Ahmed b. Mehmed	*				1								1		*
109	Mülayim bt. Abdulhaki	*			*									1		*
110	Yorgo	*				1	1				1			3		

Sıra No	Murisin İsmi	Evli	Dul	Bekar	Eş Erkek	Eş Kadın	Oğul	Kız	Baba	Ana	Erkek Kardeş	Kız Kardeş	Diğer Mirasçılar	Yekun	Haml	Beytülmal
111	Ali b. Veli		*					1				1		2		
112	Lorganıı Ahmed Çelebi b. İsa			*												*
113	Saadet bt. Sefer	*			*				*	1				3		
114	Raziye bt. Abdullah	*			*									1		*
115	Rabia bt. Hacı Hasır?	*			*								1	2		
116	Şirmend? b. Ali			*												*
117	Simon veled-i Mihail	*				1		1						2		
118	Tarmende? bt. Hacever?			*						1	3			4		
119	Üsyoban			*												*
120	Fatıma bt. Ali Çelebi	*			*		1	1	*					4		
121	Todorgan veled-i Madvizga?	*				1	3	5						9		
122	Fatıma Hatun bt. İbrahim	*			*					2				3		
123	Nihane bt. Abdullah	*			*									1		*
124	Kalaycı Receb			*												*
125	Çerçici nam zımmi			*												*
126	Rahime bt. Ali		*					1		1				2		

42 numaralı defter

Sıra No	Murisin İsmi	Evli	Dul	Bekar	Eş Erkek	Eş Kadın	Oğul	Kız	Baba	Ana	Erkek Kardeş	Kız Kardeş	Diğer Mirasçılar	Yekun	haml	Beytülmal
1	Yusuf Beğ b. Mehmed			*												*
2	Mustafa Beşe b. Yusuf, racil	*				1		1			1	1		4		
3	Hacı Şaban Beşe b. Bektaş zümre-i cebeciyan	*				1	2							3		
4	İbrahim Beşe b. Abdullah			*												*
5	Pir Budak b. Hüdaverdi Beğ	*				1	4	1						6	*	
6	Mehmed Ağa b. Mustafa Kethüda Sipahiyan	*				2	1	7						10		
7	Gevher bt. Mehmed Ağa			*						1	1	5		7		
8	Mustafa b. Himmet	*				1	1							2		
9	Ahmed b. Abdullah			*									4	4		
10	Hadice bt. Yahya	*			*			2		1				4		
11	Mehmed Beşe b. Hasan, racil	*				1	1	3						5		
12	Kenan Beğ b. Abdullah, cündi	*				1	1	2						4		
13	Mehmed Beşe b. Kurdbali	*				1	1	1						3		
14	Şerife Hatun bt. Abdullah			*												*
15	Mehmed Beğ b. cündi			*												*
16	Mustafa Beğ b. Hasan, cündi			*												*
17	Seyyid Mehmed			*												*
18	Yasemin Hatun bt. Abdullah	*			*								1	2		
19	Mustafa Efendi b.hacı Mehmed, kadı	*				1	1							2		
20	Kerime Hatun bt. Ali	*			*		2	1						4		
21	Mustafa Beğ			*												*
22	Fatıma bt. Selim			*						1			3	4		
23	Ahmed Usta b. Hüseyin	*				1	2							2		
24	Hızır Beşe b. Ali	*				1		4					1	6		
25	Mahmud Ağa b. Sefer Çavuş	*				2							2	4		
26	Mustafa Ağa b. Sinan	*				1	2							3		
27	Seyyid Receb b. Seyyid Mehmed	*				1	1	1						3		
28	Ali Efendi b. Veli	*				1	1							2		
29	Ali Beşe b. Hacı Bayram	*				1	2	1						4		
30	Hacı Nuh Çelebi b. Hacı Ravzan	*				1								1		
31	Mustafa Efendi			*					*					2		
32	Fatıma bt. Sinan	*			*		1	1	*					4		
33	Mehmed Ağa b. Mehmed	*				2								2		*
34	Mustafa Efendi b. Mehmed	*				1	2							3		
35	Mehmed Ağa b. Ahmed	*				1		1		1	2			5		
36	Neslihan Hatun bt. Şeyh Mehmed Efendi	*			*		2	1		1				5		
37	Abdurrahman Efendi b. Hacı Hamza		*				2	2						4		
38	Fatıma Hatun bt. Ramazan	*			*		1							2		
39	Mahmud Ağa b. Sefer Çavuş (ek)	*				2							2	4		
40	Saliha bt. Ali	*			*							1		3		
41	Kamile Hatun bt. Abdullah	*			*									1		*
42	Mehmed Efendi b. Abdullah	*				1	1							2		
43	Mustafa Beşe b. Yusuf	*				1	5	1						7	*	
44	Sömek Beğ, cündi			*												*
45	Şeyh Mehmed Efendi b. Ahmed Efendi			*												*
46	Cabi-zade Abdurrahman Efendi b. Şeyh Mehmed Efendi	*				1	1	1						3		
47	Fatıma bt. Abdullah	*			*									1		*
48	Fatıma Hatun bt. Memi	*			*		1	1	*	1				5		
49	Belkıs Hatun bt. Abdullah	*			*									1		*

Sıra No	Murisin İsmi	Evli	Dul	Bekar	Eş Erkek	Eş Kadın	Oğul	Kız	Baba	Ana	Erkek Kardeş	Kız Kardeş	Diğer Mirasçılar	Yekun	haml	Beytülmal
50	Ümmühani Hatun bt. Memi	*			*									1		*
51	Mehmed b. Abidin, racil	*				1							1	2		
52	Süleyman Beğ b. Abdullah,cündi			*												*
53	Seyyid Ali Efendi b. imam	*				1	1	1						3		
54	Fatıma Hatun bt. Hızır	*			*					1		1		3		
55	Hasan Beşe b. Abdullah, raci	*				1	1							2		
56	Ömer Beşe b. Abdullah zümre-i cebeciyan-ı ali			*												*
57	Safiye bt. Mehmed	*			*		1	1						3		
58	Fatıma bt. Mehmed Çelebi			*					*					1		
59	Mehmed Çelebi b. Kadri	*				1	1							2	*	
60	Ahmed Çelebi b. Rüstem	*				1		2						3		
61	Hasan Beğ b. Türabi	*				1		1						2	*	
62	Murad Ağa			*												*
63	Hasan Çavuş b. Abdullah			*												*
64	Mehmed Beğ b. Hasan, cündi	*				1		4				1		6		
65	Yusuf b. Abdullah	*				1								1		*
66	Hüseyin Çavuş b. Hasan	*				1		2					1	4		
67	Yusuf b. Abdullah Hacı	*				1		1					1	3		
68	Mehmed Beğ, cündi			*												*
69	Ali b. Kasım, cündi			*												*
70	Hüseyin b. Abdullah	*				1							1	2		
71	Mustafa b. Cabi-zade Abdurrahman Efendi			*						1	1	1		3		
72	Ahmed Efendi b. Abdulbaki	*				1		2		1	1			6		
73	Yusuf Beşe b. Abdullah zümre-i topçuyan arabacı	*				1								1		*
74	Ümmühan bt. Osman		*					1						1		
75	Ali Beğ b. Kasım, cündi	*				1	3							4		
76	El-hac Musa b. Memi, topcı	*				1		2						3	*	
77	Aişe bt. Mustafa	*			*		2			1				4		
78	Hadice bt. Süleyman	*			*								1	2		
79	Ahmed Hoca, mü'eezin	*				1							1	2		
80	Abdi Çelebi b. Mehmed	*				1	1	2		1				5		
81	Ali Beğ b. Kasım (ek)	*				1	3							4		
82	Hadice bt. Hasan	*				1	3							4		
83	Mahdevran bt. Abdullah	*			*		2	2		1				6		
84	Mustafa b. Mehmed Çelebi	*				1	1							2	*	
85	Rabia bt.Hacı Nurullah	*			*		1			1				3		
86	Mustafa Çelebi b. Ali ser-böl	*				1	2			1				4		
87	Musa Beşe b. Bayram	*				1	1							2		
88	Bayram b.		*				1	1						2		
89	Ahmed Beğ b. Ali			*									1	1		
90	Hacı Hasan b. Davut, racil	*				1		1				1		3		
91	Mehmed Çelebi b. Katip	*				1		2						3		
92	Turgud b. Ali			*						1		1	1	3		
93	Ümmühan bt. Abdullah	*			*									1		*
94	Ahmed b. Mehmed			*						1		1		2		
95	Mustafa b. Osman Halife	*				1	1	1						3		
96	Bekir Çelebi b. Ali	*				1	2						2	5		
97	Rahime bt. Hüseyin			*					*				1	2		
98	Cennet bt. Abdülmümin	*			*		1			1				3		
99	Ümmülgülsüm bt. Musa Beğ	*			*				*	1				3		
100	Ümtmühani bt. Abdurrazzak			*						1			1	2		
101	Hasan Beşe b. Şaban, racil	*				1	1	1						3		
102	Saliha bt. Piyale	*			*					1		2		4		

Sıra No	Murisin İsmi	Evli	Dul	Bekar	Eş Erkek	Eş Kadın	Oğul	Kız	Baba	Ana	Erkek Kardeş	Kız Kardeş	Diğer Mirasçılar	Yekun	haml	Beytülmal
103	Üftade bt. Abdullah	*			*									1		
104	Hacı Hasan b. Davut, racil (ek)	*				1		1				1		3		*
105	Mehmed Ağa el-cündi	*				1	2							2		
106	Kerime bt. Hüseyin	*			*		1			1				3		
107	Hamza Beğ b. Durali	*				1							1	2		
108	Ahmed b. Hasan			*						1		1		2		
109	Hacı Hüseyin Beğ b. Mehmed Beğ	*				1		2				1		4		
110	Ahmed Efendi	*				2		2						4		
111	Musa Efendi b. Davud Efendi	*				1				1				2		
112	Rabia bt. Mustafa												1	2		
113	Ümmühani bt. Ahmet	*			*			1		1				3		
114	Şerife Rabia bt. Seyyid Ahmed	*			*			1		1				3		
115	Mehmed Halife b. Ali	*				1	2	4						7		
116	Ali Beğ b. Abdullah			*												*
117	Fatıma bt. Hüseyin	*			*			1		1	1			4		*
118	Ümmühani bt. Abdullah	*			*							1		2		
119	Hasan Ağa Bostancıbaşı	*				1	1							2		
120	Hırısto veled-i Dimi	*				1		1						2		
121	Fatıma bt. Abdullah	*			*									1		
122	Selime bt. Mustafa	*			*		1			1				3		*
123	Fatıma bt. Ömer	*			*		1							2		
124	Abdurrahman Efendi b. Hasan Efendi, müderris	*				1	1	1						3		
125	Rahime bt. Mustafa	*			*		2			1		1		5		
126	Emine bt. Abdullah	*			*									1		
127	Derviş, racil	*				1								1		*
128	Mehmed Beğ b. Abdullah	*				1	1							2		*
129	Ümmetullah bt. Kasım Beğ, cündi	*			*					1	1			3		
130	Ümmühani bt. Yusuf	*			*		4							5		
131	Hacı Murtaza b. Hasan	*				1						1	1	3		
132	İsmihan bt. Hasan	*			*		1	1			1			4		
133	Hadice bt. Ali	*			*								1	2		
134	Fatıma Hatun bt. İbrahim Efen	*			*		1	1	*					4		
135	Mehmed Çelebi b Mustafa müezzin	*				1								1		
136	Osman Çelebi b. Ahmed Beğ	*				1	1			1		1		4		*
137	Belkıs bt. Abdullah	*			*								1	2		
138	Lehime? Hatun bt. Merhum Mustafa Ağa	*			*		2			1				4		
139	Beşir Çelebi b. Mehmed Ağa			*							1	3		4		
140	Ümmühani bt. Ahmed Çelebi	*			*		1	1		1				4		
141	Süleyman b. Abdullah			*												*
142	Fatıma bt. Hacı Mehmed		*				1	3						4		
143	Muhrisima bt. Abdullah	*			*		1							2		
144	Ahmed Beğ, cündi			*												*
145	Osman Çelebi b. Ahmed Beğ(ek)	*				1		2		1				4		*

40 Numaralı Defter

Varak No	İsim	Hane	Bağ	Çiftlik	Dükkan	Kahve hane	Yağ hane	Boza hane	Fırın	Değirmen	Hamam	Bahçe	Diğerleri	Yekun
3-a	Mustafa Beşe b. Abdullah		400										3.000	3.400
4-a	Fatıma bt. Mehmed												200	200
4-a	Mehmed Çelebi meşhur-şeyh-zade		900											900
4-b	Mehmed Beğ b. Mehmed, cabeci	5.000	200											5.200
5-b	Topçu İbrahim Beşe												500	500
6-a	Raziye Hatun bt. Şeyh Hasan	10.000												10.000
6-b	Mustafa Beşe b. Ahmed, racil		600											600
7-b	Mülayim bt. Abdullah	400											120	520
8-a	Mustafa Beşe b. Osman	1.500											31	1.531
8-a	Mustafa Hoca, imam		350										40	390
8-b	Mehmed Beşe b. Hüseyin, cebeci	2.000											250	2.250
11-b	Hacı Halil b. Hacı Sefer, imam	12.000												12.000
14-a	Yahşi b. Avranos Çeribaşı	3.000												3.000
15-a	Pervane b. Abdullah	3.000												3.000
17-b	Hacı Ahmed Halife b. Fazıllah, mü'ezzin		1.600										130	1.730
20-a	Ahmed Ağa b. Hüseyin Çelebi, cündi	15.000	3.500											18.500
21-b	Mustafa Çelebi		1.000		4.790								690	6.480
23-b	Hacı Mehmed Beğ b. Hacı Ahmed sarraci sultani	45.500	36.100	20.000	9.000	12.000	16.000							138.600
26-a	Osman b. Sinan, cebeci	1.500	1.570										60	3.130
26-a	Ahmed b. Davud	1.500												1.500
28-a	Hacı Fazllullah b. Abdulkerim, cebeci	11.500											75	11.575
28-b	Hüseyin Beşe b. Ahmed, cebeci	2.800	400		4.000									7.200
29-b	Fatıma Hatun bt. Hacı Mehmed	20.000												20.000
29-b	Zülfikar Çelebi b. Menteş, cabi	2.000	10.000											12.000
32-a	Kara Fahik-zade Ahmed Efendi b. Mustafa, müderris	25.000	2.000										1.000	28.000
34-b	Ali Beğ b. Abdullah	80.000		80.000			*	*					150	280.150
35-a	Ahmed Beğ b. Mustafa, cündi		15.000											15.000
35-b	Ruh Hatun bt. Abdi						11.000						300	11.300
37-a	Hacı Hasan Çelebi b. Ali Beşe	8.000	*		7.000				18.000				*	34.000
38-a	Ahmed Ağa b. Hüseyin Çavuş	10.000												10.000
39-a	Hacı Hüseyin b. Abdullah topçu		13.000											13.000

Varak No	İsim	Hane	Bağ	Çiftlik	Dükkan	Kahve hane	Yağ hane	Boza hane	Fırın	Değirmen	Hamam	Bahçe	Diğerleri	Yekun
40-a	… Hatun bt. Musa Beğ	200											2.500	2.700
41-b	Fahrü'l-kuzat Ahmed Efendi b. Kemal	4.000												4.000
43-a	Süleyman Çelebi b. Mehmed	1.000	7.000				4.250							12.250
43-b	Seğmen? bt. Mehmet	3.500												3.500
43-b	Hüseyin Beğ b. Ali	1.200											800	2.000
43/b	Rahime bt Hüsrev	3.200												3.200
44/b	Paroş veled-i Dimitri, sayad		288.000										4.000	292.000
45-a	Emine bt. Ahmed												2.630	2.630
45-a	Ahmed b. İbrahim	1.000	1.200											2.200
45-b	Nurullah Hoca b. Derviş	1.500											5.300	6.800
46-a	Aişe bt. Abdullah		600											600
47-b	Ebubekir Beğ b. Hacı İbrahim	15.000	1.000											16.000
50-a	Ali Usta b. Abdullah (ek)	80.000		80.000			*	*	*					400.000
51-b	Pir Ali Beşe b. Zülfikar		700										9.700	10.400
54-b	Hadice Hatun bt. Osman	13.000												13.000
55-a	Saime bt. Halil	5.200	60										300	5.560
56-b	Musa Beşe, racil												2.500	2.500
56-b	İbrahim Ağa b. Balaban Çelebi		5.000	150.000										155.000
57-a	Süleyman Çavuş b. Karaca	4.000	1.000											5.000
59-b	Aişe bt. Reis Halil	10.000	1.200									14.800	1.100	27.100
60-a	Ali b. İbrahim, racil	9.100	250											9.350
61-a	Hacı Osman Ağa b. Ahmed	63.000	6.600	15.000	4.000								2.000	78.600
62-b	Ayşe bt. Hacı Mustafa	27.300												27.300
63-a	Hüseyin Ağa b. Hacı Hasan	8.000												8.000
63-b	Mustafa Beğ b. Mehmed	6.200	120											6.320
63-b	Yusuf Efendi b. Mehmed	3.000												3.000
64-a	Piyale Beğ b. Abdullah	6.000	1.200		5.000									12.200
64-a	Pir Mehmed b. Mehmed	7.000												7.000
64-b	İbrahim Çelebi b. Mustafa	10.000												10.000
66-b	Mehmed Beşe b. Sinan	10.000	1.000	2.000	1.000		20.000						3.200	37.200
67-a	Sadullah b. Kadri Ağa												7.600	8.600
68-a	Abdurrahman Çelebi b. Hacı Mehmed	16.000	800										200	17.000
68-b	Beyhan bt. Osman	4.700												4.700
69-b	Mustafa b. Veli	2.000	6.800										1.300	10.100

Varak No	İsim	Hane	Bağ	Çiftlik	Dükkan	Kahve hane	Yağ hane	Boza hane	Fırın	Değirmen	Hamam	Bahçe	Diğerleri	Yekun
70-a	Kaptan b. Abdullah	1.500												1.500
70-b	Ali Beğ b. Abdullah	10.000			12.000								1.500	23.500
72-b	Aişe Hatun bt. Mahmud Beğ	20.250												20.250
74-b	Mehmed b. Sefer, cündi	11.400											3.550	14.950
74-b	Ali Beğ b. Abdullah	36.000	1.000	20.000						3.500				60.500
76-a	Üveys Beşe b. Abdullah	1.500												1.500
77-b	Aişe bt. Mehmed		800											800
79-a	Dolabcı Mustafa Beşe b. Abdullah	2.000	8.000										80	10.080
80-b	Rabia Hatun bt. Osman	7.000												7.000
81-a	Hacı Derviş Efendi b. Selim	50.000	2.000				10.000		40.000	10.000	92.500			204.500
81-b	Mehmet Ağa b. Ali	5.000	500							37.000			2.500	45.000
82-a	Musa Çelebi b. Süleyman	2.500	4.000										7.100	13.600
82-b	Zülfigar Efendi b. Mehmed, imam		2.910										430	3.340
83-b	Meryem bt. Ali	7.000												7.000
84-a	Osman Beğ b. Abdullah	10.200												10.200
84-b	Osman b. Mehmed	6.500												6.500
85-a	Musli Beğ b. Abdullah	800	800										1.220	2.820
85-b	Hüseyin Beşe b. Hasan, racil	6.000	500											6.500
86-a	Mustafa Çelebi b. Hüseyin	1.500												1.500

41 numaralı defter

Varak No	İsim	Hane	Bağ	Çiftlik	Dükkan	Kahve hane	Yağ hane	Boza hane	Fırın	Değirmen	Hamam	Bahçe	Diğerleri	Yekun
3-a	Hacı Abbas b. Sefer	32.000												32.000
3-b	Braşkova veled-i Dimo Beğ	10.000												10.000
3-b	Beyhan Hatun bt. Kasım		1.000											1.000
4-b	Hüseyin b. Abdullah	15.000											5.000	20.000
4-b	Havva bt Ahmed	20.000												20.000
5-b	Yusuf b. Abdullah												200	200
10-a	Bayezıd b. Şaban	7.000												7.000
10-b	Kaya Hatun bt Hüsrev	6.850												6.850
11-a	Avram veled-i Harhan?	14.500												14.500
13-a	Osman b. Abdullah												800	800
14-b	Osman	1.600	1.000											2.600
15-b	Halil b. Ali	6.000												6.000
15-b	Salih b. Mustafa	500	1.600										140	2.240
17-b	Yorgi veled-i Argo	4.000												4.000
17-b	Aişe Hatun bt. Mustafa	10.500											1.005	11.505
21-a	Saliha bt. Mehmed	800											620	1.420
23-a	Hasan b. Osman		1.000											1.000
23-b	Halil b. Abdi	6.000												6.000
24-b	Mustafa b. Abdullah												35	35
28-a	Mustafa b. Kanber	1.000	700										400	2.100
28-b	Aişe Hatun bt. Kasım	12.000												12.000
31-b	Abdullah b. Abdullah	2.500												2.500
33-a	Kolodi Veled-i Peraşken	12.000	40.000											52.000
33-b	Mahmud b. Muharrem	4.000	3.000										350	7.350
34-a	Yivan veled-i Bargo												9.900	9.900
35-b	Kıyas b. Abdulhaki	1.500												1.500
36-a	… b. Abdullah	3.000												3.000
37-b	Mehmed b. Sultan	7.000												7.000
38-b	Sultan bt. Simo		700											700
38-b	Ümmühani bt. Mehmed	7.000												7.000
39-b	Fatıma bt. Yusuf	3.500											100	3.600
39-b	Ahmed b. Mehmed	2.500												2.500
39-b	Mülayim bt. Abdulhaki	8.700												8.700
40-a	Yorgo	16.000	12.000											28.000
40-b	Lorgani Ahmed çelebi b. İsa	19.400	500											19.900
44-a	Todorgan veled-i Madvizga?	1.000	800										1.700	3.500
45-a	Rahime bt. Ali	4.000	1.000											5.000

42 numaralı defter

Varak No	İsim	Hane	Bağ	Çiftlik	Dükkan	Kahve hane	Yağ hane	Boza hane	Fırın	Değirmen	Hamam	Bahçe	Diğerleri	Yekun
4-a	Mustafa Beşe b. Yusuf, racil		600											600
5-b	Pir Budak b. Hüdaverdi Beğ	5.100	800										131	6.031
5-b	Mehmed Ağa b. Mustafa Kethuda Sipahiyan	74.000	2.000	8.000	5.500	2.500		11.000	22.000	59.500		3.500	3.200	191.200
6-b	Mustafa b. Himmet	4.000	1.000										5.050	10.050
7-b	Mehmed Beşe b. Hasan, racil	10.000	30.390		6.000								2.000	48.390
8-a	Kenan Beğ b. Abdullah, cündi		300											300
8-a	Mehmed Beşe b. Kurdbali	1.200	3.500										2.800	7.500
13-b	Kerime Hatun bt. Ali	3.500												3.500
15-b	Ahmed Usta b. Hüseyin	66.000	2.000											68.000
15-b	Hızır Beşe b. Ali	4.000											200	4.200
16-a	Mahmud Ağa b. Sefer Çavuş	90.000	55.000							47.000			200	192.200
17-a	Seyyid Receb b. Seyyid Mehmed	3.500												3.500
18-b	Ali Beşe b. Hacı İbrahim	5.000	1.600							300			9.300	16.200
18-b	Hacı Nuh Çelebi b. Hacı Ravzan		50.000											50.000
21-a	Mustafa b. Mehmed	10.000	1.000											11.000
22-a	Mehmed Ağa b. Ahmed	16.500		56.000					22.000					94.500
27-a	Saliha bt. Ali	4.000												4.000
29-a	Mustafa Beşe b. Yusuf	1.200	8.000										1.901	11.101
30-a	Şeyh Mehmed Efendi b. Ahmed Efendi	15.800												15.800
30-b	Cabi-zade Abdurrahman Efendi b. Şeyh Mehmed Efendi	5.000											500	5.500
31-b	Fatıma bt. Abdullah	22.000	16.000											38.000
35-a	Seyyid Ali Efendi, imam		500											500
35-b	Hasan Beşe b. Abdullah, racil	6.000												6.000
38-a	Mehmed Çelebi b. Kadri	20.000	1.600											21.600
39-b	Ahmed Çelebi b. Rasim												1.110	1.110
39-b	Hasan Beğ b. Türabi	8.500												8.500
41-a	Mehmed Beğ b. Hasan, cündi	17.000	1.000										1.500	19.500
41-a	Yusuf b. Abdullah												300	300
41-b	Hüseyin Çavuş b. Hasan	30.000	300		14.100					16.000			1.120	61.520
41-b	Yusuf b. Abdullah Hacı		2.000											2.000

Varak No	İsim	Hane	Bağ	Çiftlik	Dükkan	Kahve hane	Yağ hane	Boza hane	Fırın	Değirmen	Hamam	Bahçe	Diğerleri	Yekun
42-b	Mustafa b. Cabi-zade Abrurrahman Efendi	2.500												2.500
42-b	Ahmed Efendi b. Abdulbaki	20.000	900											20.900
44-a	Yusuf Beşe b. Abdullah	1.500												1.500
44-a	Ümmühani bt. Osman	2.500												2.500
45-a	Ali Beğ b. Kasım												30	30
45-b	Hacı Musa b. Memi topçu	2.000	900										4.050	6.950
45-b	Aişe bt. Mustafa	3.100												3.100
46-a	Hadice bt. Süleyman	13.500												13.500
47-a	Ahmed Hoca, mü'ezzin		1.000										160	1.160
47-b	Abdi Çelebi b. Mehmed	7.000	3.000											10.000
48-a	Ali Beğ b. Kasım (ek)	12.000	150										80	12.180
50-a	Rabia bt. Hacı Nurullah	5.000												5.000
50-a	Mustafa Çelebi b. Ali ser-bölük	3.000												3.000
50-b	Musa Beşe b. İbrahim	3.000	2.300		800								300	6.400
51-a	Hacı Hüseyin b. Davut, racil	13.500	1.000											14.500
51-b	Mehmed Çelebi b. Katib		3.000	40.600										43.600
52-b	Turgud b. Ali	10.670												10.670
53-a	Ahmed b. Mehmed	300	300										33	633
53-b	Mustafa b. Osman	1.500											1.500	3.000
54-a	Bekir Çelebi b. Ali	5.000	10.000										200	15.200
57-b	Hasan Beşe b. Şaban, racil	8.000											50	8.050
59-a	Üftade bt. Abdullah	2.460	100										70	2.400
60-a	Kerime bt. Hüseyin	2.500												2.500
60-b	Hacı Hüseyin Beğ b. Mehmed Beğ	18.000	2.500		1.400									21.900
61-a	Ahmed Efendi	1.900	550	16.000						11.000				29.450
62-b	Musa Efendi b. Davud Efendi		1.500											1.500
63-b	Mehmed Halife b. Ali		8.000											8.000
65-b	Hasan Ağa Bostancıbaşı	100.000	72.000							18.000			8.000	198.000
66-a	Hiristo veled-i Dimi	8.000			12.300									20.300
67-b	Abdurahman Efendi b. Hasan Efendi, müderris	25.000												25.000
69-b	Derviş, racil	3.000												3.000
70-a	Ümmetullah bt. Kasım Beğ	8.200												8.200
70-b	Hacı Murtaza b. Hasan	12.000	2.100										50	14.150

Varak No	İsim	Hane	Bağ	Çiftlik	Dükkan	Kahve hane	Yağ hane	Boza hane	Fırın	Değirmen	Hamam	Bahçe	Diğerleri	Yekun
71-b	İsmihan bt. Hasan	5.000												5.000
71-b	Hadice bt. Ali	4.000												4.000
73-a	Osman Çelebi b. Ahmed	40.000										40.000		80.000
73-a	Belkıs bt. Abdullah	5.000	200											5.200
74-a	Beşir Çelebi b. Mehmed	4.000		45.000										49.000
74-b	Ümmühani bt. Ahmed	30.000												30.000
75-b	Fatma bt. Hacı Mehmed	20.500	1.000											21.500
76-b	Osman Çelebi b. Ahmed Beğ (ek)	56.000										45.000		101.000

Ek-4: GENEL LİSTELER

40 numaralı defter

Sıra No	Tereke Sahibinin Adı	Gayrı Menkul	Köleler	Ticari Emtia Sermaye	Canlı Sermaye	Binek ve Nakliye Hayvanları	At Takımları	Silah ve Silah Takımları	Zinet ve Lüks Mallar	Kumaş	Giyecek	Ev Eşyası
1	Mustafa Beşe b. Abdullah	3.400			4.800	1.000	150	220		50	485	
2	Fatıma bt. Mehmed	200			1.500				500		5.580	980
3	Mehmet Çelebi meşhur-şeyh-zade	900						55		100	1.385	100
4	Mehmed Beğ b. Mehmed, cabeci	5.200								354	740	538
5	Hac Perviz b. Abdullah										333	290
6	Topcu İbrahim Beşe	500			14.000						500	
7	Raziye Hatun bt. Şeyh Hasan	10.000								210	198	1.606
8	Mustafa Beşe b. Ahmed, racil	600						570		2.015	1.437	80
9	Mehmed Çelebi b. Osman Beğ									410	1.941	1.341
10	Rabia bt. Ramazan								5.091	169	4.031	6.059
11	Mülayim bt. Abdullah	520								84	10	76
12	Mustafa Beşe b. Osman	1.531					39	33		68	231	325
13	Mustafa Hoca, imam	390									555	435
14	Mehmed Beşe b. Hüseyin, cebeci	2.250								410	799	74
15	Raziye Hatun											
16	Hacı Halil b. Hacı Sefer, imam	12.000									2.300	100
17	Hacı Yusuf Beşe b. Maden, cebeci							180			6.790	
18	Aişe bt. Maden (17/kardeş)											
19	Ümmühani bt. Osman								5.390	50	2.212	13.384
20	Fatıma Hatun bt. İbrahim (sayfa silik olduğu için okunmuyor)											
21	Yahşi b. Avranos Çeribaşı	3.000				1.060				154	77	731
22	Pervane b. Abdullah	3.000									3.207	375
23	Seyyid Mehmed Çelebi b. Seyyid Ali							1.034			194	3.236
24	Şaban b. Abdullah (sayfa silik olduğu için okunmuyor)											
25	Melek bt. Solak								1.450		1.871	98
26	Hacı Yusuf Beşe b. Maden, cebeci (ek)											
27	Aişe bt. Maden (17/kardeş, ek)											
28	Dilaver b. Abdullah				750						87	92
29	Hacı Ahmed Halife b. Fazlullah, müezzin	1.730					169	228		327	4.585	464
30	Kerime Hatun bt. Ahmed								882	537	2.738	3.111
31	Hüseyin Beğ b. Abdi						260			80	1.514	747
32	Saime bt. Halil								420	450	2.781	2.640
33	Aişe bt Arslan Beğ (33/kızı)											
34	Ahmed Ağa (hadika-i hassada baş kethuda)											
35	Ahmed Ağa b. Hüseyin Çelebi	18.500		2.581		2.700	50	3.320			4.170	2.111
36	Mustafa Çelebi	6.480		2.157	600			505	34	90	2.446	2.302
37	Hacı Mehmed Beğ b. Hacı Ahmed serraci sultani	138.600	7.600				1.269			2.575	3.782	4.790
38	Osman b. Sinan, cebeci	3.130									15	276
39	Ahmed b. Davud	1.500						183		110	1.040	79
40	Hacı Fazlullah b. Abdulkerim, cebeci	11.575								84	1.128	471
41	Aişe Hatub bt. Abdullah								6	503	643	1.571
42	Hüseyin Beşe b. Ahmed, cebeci	7.200						297		225	2.360	1.609
43	Fatıma Hatun bt.Hacı Mehmed	20.000										7.470
44	Zülfikar Çelebi b. Menteş, cabi	12.000	25.000				50	1.015		80	3.667	110
45	Mülayim bt. Abdullah									596	2.363	760
46	Rabia Hatun bt. Ramazan									83	804	3.207
47	Ferah-zade Ahmed Efendi b. Mustafa	28.000					3.752	1.246	61	354	5.706	7.201
48	Belkıs bt. Abdullah		10.000		13.200				18.058	1.396	12.883	15.503
49	Ali Beğ b. Abdullah	280.150			39.500							1.375
50	Ahmed Beğ b. Mustafa, cündi	15.000			3.000		766	516		507	1.887	1.078
51	Ruh Hatun bt. Abdi	11.300							1.799	1.045	6.118	9.305
52	Hacı Hasan Çelebi b. Ali beşe	34.000		30.000		2.520	476	156	140	563	3.570	1.131
53	Ahmed Ağa b. Hüseyin Çavuş	10.000										230
54	Hacı Abdi b. Hacı, racil		7.500								500	
55	Ümmühan bt. Hüseyin									213	2.252	2.102
56	Hadice bt. Abdullah										1.369	2.436
57	Hacı Hüseyin b. Abdullah, topcu	13.000			14.155	200						
58	... Hatun bt. Musa Beğ	2.700			7.100				2.910	140	2.750	2.510
59	Seliman bt. Mustafa Beğ (58/kızı)											
60	Mehmed b. Mustafa (58/oğlu)											
61	Hacı Şaban			1.010							260	4.820

Sıra No	Mutfak Eşyası	Gıda Maddesi	Alet Edevat	Yazı Malzemesi	Kitap	Nakit	Alacak	Müteferrik	Yekun	Defterde Yazılı Yekun	Borç	Diğer Harcamalar	Defterde Yazılı Yekun
1		3.220	350				2.920	500	17.095	18.895	1.700	1.900	3.700
2	1.375						4.000		14.135	14.000		730	730
3									2.540	1.500	4.000	650	650
4	232	340	39					381	7.824	7.986	4.675	1.839	6.514
5	2.586							20	3.229	3.140	1.000	1.036	2.036
6		12.000							27.000	30.000		1.700	1.700
7	277		200					65	12.556	11.800	1.300	5.370	6.670
8			160			2.000			6.862	6.930	1.500	2.240	3.650
9	2.427							14	6.133	6.000	1.080	1.030	2.100
10	1002						2.000	36	18.388	20.185		4.389	4.389
11	30		15					15	750	740		305	305
12	11		305					33	2.576	2.576	1.445	804	2.249
13	1.085	80	140			1.100		20	3.805	3.816	300	710	1.015
14	119		40					23	3.965	3.644	600	918	1.520
15													
16						95.400		2.000	111.800	111.800	24.000	15.000	40.500
17	280					27.200	6.000		405.450	40.450	6.000	2.700	8.700
18										10.580			
19	2.408						200		23.644	19.000		3.000	3.000
20										54.967?			
21	677		379			3.500	1.094	462	11.134	11.110	700	1.000	1.700
22	44		142						6.768	4.060	600	1.765	2.365
23	1.647					6.000			12.111	12.137	2.090	2.167	4.257
24										90.476?			
25	43						3.052		6.514	6.487		1.402	1.402
26										12.000	200	1.000	1.200
27										3.600			
28		3.600	184					100	4.813	4.813	1.000	513	1.513
29			120		182	608		1.600	10.013	8.297	7.000	1.297	8.297
30	778						1.200	279	9.525	10.304		3.043	3.043
31	488		10						3.099	3.098	1.600	1.488	3.088
32							4.000		10.291	10.281		1.900	2.000
33										33.822			
34											20.579		20.579
35	609	1.465	20				18.820	930	55.578	61.735	19.098	7.230	26.328
36	2.443		6.838			2.000		170	26.065	27.000	2.000	5.090	9.310
37	27.870		1.038				364.711	1.225	201.756	204.099	32.025	16.151	50.717
38	608		147					35	4.211	4.480	2800	885	3.685
39			181			510		140	3.743	3.763	800	767	1.567
40	520		115					73	14.316	14.245	500	3.225	3.405?
41	1.078		150				400	26	4.377	4.617		927	927
42	1.938		263					2.831	16.460	15.941		2.804	2.804
43	2.880		100					100	30.550	28.551		1.300	1.300
44	1.900		30						43.852	33.945	15.500	1.550	17.200
45									3.729	3.725		1.219	919
46	670		12				2.000	168	6.944	6.684		2.550	2.545
47	16.278		16		4513			32	67.159	66.098			
48	6.570							249	77.859	77.859	3.573	10.545	14.118
49	2.000	1.500	2.713				58.655	9.090	394.943	394.863			
50	676		28			300	4.584	20	28.412	28.504	18.714	3.144	21.798
51	3.457		706		320		4.000	747	38.797	40.136		3.460	3.460
52	1.976		216			660		208	75.616	78.964	35.460	6.780	42.490
53									10.230	10.230		1.220	1.220
54							4.000		12.000	12.000		500	500
55	618		26				1.000		6.211	5.785		1.445	1.445
56	492						1.400		5.697	5.757		895	895
57		6.891	300					500	35.046	35.046	15.896	10.910	27.966
58	1.035		240				4.000	110	23.495	26.090		3.100	3.200
59										2.861		400	400
60										6.542		500	500
61	170								6.260	6.260		445	445

Sıra No	Tereke Sahibinin Adı	Gayri Menkul	Köleler	Ticari Emtia Sermaye	Canlı Sermaye	Binek ve Nakliye Hayvanları	At Takımları	Silah ve Silah Takımları	Zinet ve Lüks Mallar	Kumaş	Giyecek	Ev Eşyası
62	Fatıma bt. Hacı Şaban (61/kızı)											
63	Fahrü'l-kuzat Ahmed Efendi b. Kemal	4.000					557	1.217		50	10.223	4.749
64	Hacı Hüseyin b. Abdullah, topcu							172		40	1.626	333
65	Ahmed Beğ b. Abdullah						380	190	6	81	1.478	185
66	Süleyman Çelebi b. Mehmed	12.250		6.142			11	61		134	962	333
67	Seğmen? bt. Mehmed	3.500							2.301	50	3.353	5.227
68	Hüseyin Beğ b. Ali	2.000			3.750						350	
69	Rahime bt. Hüsrev	3.200							835		1.244	1.225
70	Aişe bt. Himmet Efendi								16.437		7.164	11.589
71	Ahmed b. Hacı İsmail Çelebi (70/oğlu)											
72	Paroş veled-i Dimitri, sayad	292.000				1.000					1.300	1.230
73	Mustafa Efendi b. İbrahim		12.000	48.960			220	2.050	300		9.620	5.960
74	Emine bt. Ahmed (73/eşi)	2.630							280	350	6.650	5.120
75	Ahmed b. İbrahim	2.200		1.623		300				159	640	53
76	Nurullah Hoca b. Derviş	6.800			26.400	3.540	385	25			530	1.350
77	Aişe bt. Abdullah	600							112	334	1.013	1.258
78	Receb b. Pir Ali Beşe											
79	Niyaz? bt. Pir Ali Beşe (78/kardeşi)											
80	Pir Ali Beğ b. Hüseyin, cündi											
81	Dilaver Beşe b. Abdullah									50	316	183
82	Saadet bt. Ali								2.380	50	4.970	7.890
83	Ebubekir Beğ b. İbrahim Hacı	16.000				2.100	1549	2.108		70	3.549	747
84	Fatıma Hatun bt. Hacı Yusuf								350	330	4.480	3.960
85	Ali Usta b. Abdullah (hadika-i sultani ustası, ek)	400.000	15.000		75.280			900	21.149	1.372	2.400	16.410
86	Mehmed Ağa b. Ali Hoca zaim					9.900	290	1.350			16.210	835
87	Pir Ali Beşe b. Zülfikar	10.400			64.586	2.000		150			590	70
88	Receb b. Pir Ali Beşe (ek)											
89	Fatıma bt. Mehmed								160	134	1.128	1.416
90	Hafi bt. Abdullah								200	50	1.786	1.964
91	Divane Hasan Dede b. Mehmed Beşe							376			145	525
92	Aişe bt. İvaz									41	562	1.167
93	Hadice Hatun bt. Osman	13.000							12.487		6.399	11.119
94	Hüseyin Ağa b. Rüstem Beğ, fırıncı					7.300	12.178	5.274		420	12.087	2.795
95	Saime bt. Halil	5.560							505	137	780	2.278
96	Musa Beşe, racil	2.500			600	4.500						
97	İbrahim Ağa b. Balaban Çelebi	155.000	45.000		99.850	12.500	5.500	2.000	150	300	18.600	5.720
98	Aişe bt. İbrahim		7.000							81	1.579	3.837
99	Süleyman Çavuş b. Karaca	5.000			58.000	19.050	5.061	5.104		345	9.571	9.784
100	Aişe bt. Reis Halil	27.100							5.080	2.109	2.370	4.782
101	Ali b. İbrahim, racil	9.350			1.400						60	260
102	Osman Ağa b. Ahmed	88.800	17.000		27.600	11.300	19.767	20.551	1.645	510	35.661	15.407
103	Aişe bt. Hacı Mustafa	27.300								90	377	4.361
104	Hüseyin Ağa b. Hacı Hasan, cündi	8.000	7.000					500			2.750	
105	Mustafa Beğ b. Mehmed	6.320					865	34			765	1.476
106	Yusuf Efendi b. Mehmed	3.000									35	227
107	Piyale Beğ b. Abdullah	12.200		6.000						100	3.230	190
108	Pir Mehmed b. Mehmed	7.000			6.000		253			12	402	814
109	Fatıma bt. Hasan								518	108	2.593	1.532
110	İbrahim Çelebi b. Mustafa	10.000		25.491						200	1.000	350
111	İsmihan Hatun bt. Musa								215	340	1.765	758
112	Emine bt. Abdullah									188	719	101
113	Mehmed Beşe b. Sinan	37.200				1.000	180	2.300			1.465	1.050
114	Fatıma bt. Abdullah									30	1.043	1.492
115	Sadullah b. Kadri Ağa	8.600			7.300	100	28					1.139
116	Mehmed Beşe, racil		12.000					180			573	285
117	Ebubekir Beşe b. Abdullah, racil						341	1.150	220	56	1.141	427
118	Abdurrahman Çelebi b. Mehmed	17.000					1.342	2.333	200	1.621	6.335	6.744
119	Beyhan bt. Osman	4.700							688	566	1.445	1.970
120	Ömer Beşe b. Mahmud nam raci						360	100		30	1.095	185

Sıra No	Mutfak Eşyası	Gıda Maddesi	Alet Edevat	Yazı Malzemesi	Kitap	Nakit	Alacak	Müteferrik	Yekun	Defterde Yazılı Yekun	Borç	Diğer Harcamalar	Defterde Yazılı Yekun
62										9.956		3.020	3.020
63	1.459		158	134	7.492		900	40	30.979	30.800	4.277	3.990	8.267
64	677							35	2.883	2.850		545	545
65	82		218			125		406	3.151	2.970	1.360	921	2.281
66	1.493		263		315		10.000	83	32.047	22.871	1.970	3.311	5.281
67	1.539		17				1.900		17.887	18.403	6.820	2.986	9.806
68	170	860	415					160	7.705	7.755	750	1.075	1.825
69	320								6.824	6.800	500	1.237	1.737
70	2.252						1.000		38.442	49.994		6.395	6.395
71										12.717		1.307	1.307
72	550		148.810						444.890	102.065		9.980	9.980
73	360		150		725	585	585	765	82.640	82.275	17.800	3.000	20.800
74	1.100						8.000	8.009	32.139	31.899		2.000	2.000
75	11		180					111	5.352	5.162	2.240	1.099	3.089
76	1.090	8.520	555		25			1.050	50.270	50.000	4.000	3.675	8.135
77	1.824		84					110	5.335	6.920		2.268	2.430
78										42.242		2.950	2.950
79										40.767		2.950	2.950
80										28.304?			
81		114	137			3.675		258	4.733	4.690		1.045	1.315
82	1.201						2.000		18.491	18.470		2.600	2.600
83	469							18	26.610	26.608	7.920	2.689	10.608
84	1.250						2.000	250	12.620	12.720		1.400	1.400
85	9.919	3.827	2.983					75.853	614.693	522.912	2.500	3.000	5.500
86	745		260	10		4.000		2.245	35.845	34.805		12.200	13.900
87	1.240	27.170	775			27.967			134.948	148.118	6.955	10.850	27.705
88										48.164		9.260	9.260
89	301						2.000		5.139	5.100		894	880
90	878						600		5.478	5.478		971	1.034
91	351		50			4.713			6.160	6.160		1.297	1.297
92	563						600		2.933	2.933		576	576
93	1.760		100				1.000	140	46.005	44.845		4.995	4.995
94	736							14.644	55.434	55.193	41.350	7.000	50.478
95	1.961		19				1.600	4	12.844	13.169	5.390	2.157	7.547
96		5.800							13.400	13.400	4.300	1.900	6.200
97	4.400	14.550	11.300		6.000	990	22.000	1.000	404.860	416.060		12.500	10.000
98	725						2.000		15.222	16.303		1.127	1.327
99	3.127		205					2.891	118.138	154.505	11.473	19.634	31.107
100	8.988		331		310	240	2.000	269	53.579	53.050	3.651	8.660	12.311
101	120		285			30		56	11.561	11.561	200	1.405	1.605
102	12.583		2.350	735	3.552	66.020	45.260	7.904	376.645	424.339	135.207	27.346	186.074
103	1.506		43				6.000	165	39.842	40.358		5.548	7.168
104		5.000	1.000			3.000			27.250	28.350	715	3.700	4.415
105	380								9.840	9.858	4.274	770	5.044
106			19					17	3.298	3.318	170	1.208	1.398
107	1.500					11.000			34.220	28.220	2.400	2.730	5.130
108	1.185		12			300		73	16.051	16.999	6.543	2.296	8.839
109	734						2.000	189	7.674	7.655		1.805	1.856
110			1.330					709	39.190	43.453	5.000	3.500	8.500
111	205						1.000		4.394	4.342		500	500
112						100	400		1.508	1.509	560	519	1.069
113	1.500	8.740	30					25	53.490	54590	11.700	4.180	15.880
114	378		2			40		11	2.996	3151		1.426	1.021
115	137	2.870							20.174	20244	3.534	3.406	6.940
116	256		20			1.500			14.930	15278	200	5.610	15.780
117	163					1.800		37	5.335	5334		1.525	1.530
118	7.937	360	515	91	700	36.100		1.013	82.291	84.600	7.800	7.684	15.921
119	909		200				5.100	130	15.708	15.944		1.900	2.100
120	680	20	130			31.170	9.000		42.770	42.870	3.010	2.620	5.630

Sıra No	Tereke Sahibinin Adı	Gayri Menkul	Köleler	Ticari Emtia Sermaye	Canlı Sermaye	Binek ve Nakliye Hayvanları	At Takımları	Silah ve Silah Takımları	Zinet ve Lüks Mallar	Kumaş	Giyecek	Ev Eşyası
121	Mustafa b. Veli	10.100			4.300			50		800	200	
122	Kaptan b. Abdullah	1.500					114	908	230	183	5.456	497
123	Üftade Hatun bt. Abdullah								3.388	217	10	900
124	Ali Beğ b. Abdullah	23.500		3.100			24				1.784	35
125	Yusuf Beşe b. Abdullah							45		121	469	
126	Ali Efendi b. Abdurrhaman									230	2.578	241
127	Mustafa Beğ b. Hacı Mehmed										1.980	500
128	Aişe bt. Abdulkerim								300	320	1.855	1.820
129	Aişe Hatun bt. Mahmud Beğ	20.250							30.148	1.616	7.823	9.858
130	Hüseyin b. Ali								33	1.113	5.170	496
131	Mehmed b. Sefer, cündi	14.950			5.130	850						
132	Ali Beğ b. Abdullah	60.500	11.500		8.900	11.930	3.916	7.364	120	158	6.459	6.937
133	Altmışüç müteferrika ...							285			632	198
134	Yakub Beşe b. Abdullah									464	901	28
135	Mehmed b. Mustafa										1.149	277
136	Salih Çelebi b. Musa				2.620		483	216	1.520	631	3.443	25
137	Üveys Beşe b. Abdullah	1.500					499	15		90	628	
138	Gevher bt. Osman Beğ		8.250						27.108	420	8.735	21.566
139	Peymend bt. Abdullah										703	554
140	Aişe bt. Mehmed	800								40	520	1.475
141	Hüseyin Beşe b. Arslan						50	350			130	70
142	Abdurrahman Halife					4.800	2.941	2.684	651		2.374	3.365
143	Kaşif Hüseyin Beğ b. cündi					1.000	695	894			2.517	1.020
144	Dolabcı Mustafa Beşe b. Abdullah	10.080				600	10				455	
145	Fazlullah Beğ, cündi						120				428	198
146	Ahmed Beşe b. racil						200	1.500			3.350	400
147	Abdal Hasan b. Abdulkasım						73	510		80	1.305	593
148	Rabia Hatun bt. Osman	7.000									637	1.544
149	Numan Efendi b. Ahmed					9.220	4.300	2.000			8.340	1.620
150	Halife-zade Mustafa						260				1.980	393
151	Hacı Derviş Efendi b. Selim	204.500	12.000	22.500	500						7.900	
152	Mehmet Ağa b. Ali	45.000	2.000		21.470	6.050	3.010	1.980		400	2.570	3.417
153	Musa Çelebi b. Süleyman	13.600			5.600	3.000	155	4.246		460	155	
154	Zülfigar Efendi b. Mehmed, imam	3.340			3.480	800	377	317		90	1.879	1.410
155	Aişe bt. Salih										210	2.011
156	Ali				13.895			100				
157	Meryem bt. Ali	7.000									50	
158	Berber Ali Beşe b. Abdullah				50					358	461	1.160
159	Osman Beğ b. Abdullah	10.200					800	300			3.960	1.955
160	Osman b. Mehmed	6.500					37				1.465	80
161	Musli Beğ b. Abdullah	2.820						300			800	390
162	Hüseyin Beşe b. Hasan, racil	6.500						60			1.530	3.385
163	Mustafa Çelebi b. Hüseyin	1.500		18.786			100				1.050	280
164	Aişe Hatun bt. Hacı Ahmed		8.200						7.380	580	6.082	13.869

Sıra No	Mutfak Eşyası	Gıda Maddesi	Alet Edevat	Yazı Malzemesi	Kitap	Nakit	Alacak	Müteferrik	Yekun	Defterde Yazılı Yekun	Borç	Diğer Harcamalar	Defterde Yazılı Yekun
121	980	2.070	340					100	18.940	19.685	5.000	2.040	7.040
122	586		525			1.170		226	11.395	11.555	4.144	2163	6.307
123	512							337	5.364	5.388	1.150	2.365	3.515
124			52			10.255	1.500		40.250	38.915	9.200	3.000	12.200
125			30			1.338		20	2.108	2.093		870	870
126					1.492		14.000	45	18.586	18.597	18.175	1060	19.265
127	290					6.786			9.556	9.676		400	400
128	270						1.600		6.165	6.165		1.350	1.350
129	11.065		55				4.000	1.372	86.187	91.000		17.250	19.000
130	798		93	31	1.054	44.155		134	53.077	53.250	23.000	7.000	30.000
131	100	1.925	377			5.000		100	28.432	28.432	9.025	2.107	11.127
132	799	7.610	5.192			99.122	29.704	7.820	274.631	210.970	139.929	22.317	167.362
133			442			310			1.867	2.149		735	735
134									1.393	1.410		715	715
135	68					56	9.500	1.161	12.211	11.119		2.311	2.311
136						2.670		267	11.875	12.223	6.030	2.450	8.330
137						1.000			3.732	3.732	600	720	1.320
138	3.289						10.000		79.368	83.368	12.450	8.105	10.505
139	289		22						1.568	1.646		350	350
140	842							892	4.569	4.680		815	815
141						12.000			12.600	13.195	7.055	4.850	11.605
142	839		2.164	1.860	398	525		878	23.479	26.854	2.500	2.045	4.551
143	170		85			3.860		130	10.371	10.495	800	3.150	3.950
144	985		3.252				7.000	1231	23.613	26.382	8.500	2.800	12.275
145			29					74	849	969		614	614
146	550					51		2.711	8.762	9.311		1.985	1.885
147	183		368					421	3.533	3.631	2.350	548	2.943
148	462								9.643	9.809		703	699
149		480	800	1.800	200	19.820		280	48.860	48.890	270	8.005	8.275
150	12		130					276	3.051	3.037		1.815	1.436
151	2.166	41.320	298.177		1.160	7.910	228.915		883.348	883.348			
152	1.800	28.800	250					6.670	123.417	140.000	4.000	19.500	23.500
153	410	21.350	11.090			100.120	3.000	220	163.406	76.566	8.260	1.050	18.910
154	645		134	27	364	460	1.932	500	16.755	18.007	7.450	2.418	9.868
155	510		14				1.000	259	4.004	8.957		1.470	1.570
156	150	2.200	490					2.000	18.835	20.135	1.000	1.890	2.990
157									7.050	7.000		500	500
158	224		30					208	2.491	2.636	20	1.145	1.165
159	800							1.080	19.145	24.885	600	450	1.450
160	173		10		108				8.373	8.383	2.300	555	3.150
161	1.000	2.590							7.900	15.000	9.500	900	10.400
162	695	511	240		100				13.021	12.551	5.000	1.600	6.600
163									21.716	25.186	27.000	2.600	29.800
164	2.635						4.000		42.746	45.939		7.510	7.510

Sıra No	Tereke Sahibinin Adı	Gayri Menkul	Köleler	Ticari Emtia Sermaye	Canlı Sermaye	Binek ve Nakliye Hayvanları	At Takımları	Silah ve Silah Takımları	Zinet ve Lüks Mallar	Kumaş	Giyecek	Ev Eşyası
1	… bt. …											
2	Yorgo veled-i Kosta										22	114
3	… b. Turan	…			1.000	1.500						
4	Hacı Ahmed b. Abdullah							844		1.442	4.224	9.567
5	Hacı Galib b. Sefer	32.000		18.975							27.226	4.403
6	Braşkova veled-i Dimo Beğ	10.000				430					431	183
7	Beyhan Hatun bt. Kasım	1.000			500				400	1.805	3.660	3.750
8	Fatıma bt. Kadri (4/kızı)											
9	Arnavud Mehmed Beğ											
10	Hüseyin b. Abdullah	20.000										
11	Havva bt. Ahmed	20.000							3.400	100	8.780	5.520
12	Emine bt. Abdullah									285	984	1.778
13	Hacı Ahmed						2.095	1.367		1.453	735	175
14	Yusuf b. Abdullah	300					380	3.440	5.613	289	1.366	2.415
15	Sergin? veled-i Mikail			14.390							180	530
16	Rahime bt. Abdullah										590	541
17	Fatıma bt. Hacı Mustafa										964	7.350
18	… bt. İstibaş?								7.620	1.110	3.200	2.020
19	Kürkçü Kostantin			13.728							2.300	200
20	Hafız Hüseyin Ağa											
21	Hatice bt. Abdullah									60	293	982
22	Saime									605	3.517	2.792
23	Hacı Mehmed b. Hasan							381		120	75	6.085
24	Melasu? bt. Dimitri								2.985	155	4.860	2.565
25	Remi Vandarya?										79	428
26	Bayezıd b. Şaban	7.000								1.400	210	842
27	Kaya Hatun bt. Hüsrev	6.850							80	219	2.001	1.175
28	Avram veled-i Harhan?	14.500		45.075							699	810
29	Fatıma bt. Abdullah									400	384	1.132
30	Arslan											
31	Hatice bt. Veli								250	155	3.525	3.403
32	Firuz b. Abdullah										540	
33	Osman b. Abdullah	800			5.600							
34	Ceşki bt. (baba ismi yok)								200	355	622	1.657
35	Kuyumcu Aleksandır veled-i Yani							3.015			11.846	1.063
36	Aişe bt. Yusuf										1.656	1.158
37	İsmihan Hatun									145	528	653
38	Fatıma bt. Yusuf									325	5.284	5.250
39	Osman	2.600				300					370	40
40	Hacı Şaban										30.880	250
41	Hadice bt. Abdullah										11	97
42	Halil b. Ali	6.000				800						440
43	Salih b. Mustafa	2.240			1.500							150
44	Ahmet b. Derviş					3.710		102			190	269
45	Yorgi veled-i Argo	4.000			1.500			150	700		150	
46	Aişe Hatun bt. Mustafa Beğ	11.505							1.051	3.685	6.041	5.543
47	Mehmed b. Abdullah											
48	Debbağ Ahmed										151	230
49	Süleyman				3.200	800						
50	Beyhan bt. Abdullah Beğ								15.600	195	4.003	2.405
51	… Yani veled-i Niko									3.139	137	241
52	Saliha bt. Mehmed	1.420								149	3.128	3.154
53	Fatıma bt. Abdullah								405	677	3.644	6.858
54	Fatıma bt. Ömer									60	820	1.217
55	Safiye bt. Abdullah										383	69
56	Hüdaverdi							290			651	200
57	Salih b. Osman				3.800							
58	Canfeda bt. Abdullah										383	69
59	İsmihan bt. Abdullah										90	61
60	Hasan b. Osman	1.000						300		210	4.320	
61	Halil b. Abdullah	6.000									50	
62	İvaz b. Emir							415			1.755	

Sıra No	Mutfak Eşyası	Gıda Maddesi	Alet Edevat	Yazı Malzemesi	Kitap	Nakit	Alacak	Müteferrik	Yekun	Defterde Yazılı Yekun	Borç	Diğer Harcamalar	Defterde Yazılı Yekun
1			60			1.200	400	118	1.778	1.968			
2		210	120					60	526	774			
3						10.300		5.500	18.300	46.800			
4		400	976			5.055		6.268	28.776	33.475	9.300	4.744	14.389
5	185		3.364		300			730	87.183	87.183			
6	1.138	1.800	588				4.500	2.650	21.720	21.770		1.525	1.525
7	1.400						4.000	400	16.915	16.988		988	988
8										9.000			
9						4.700			4.700	4.700		2.030	2.030
10						40.000			60.000	60.000	10.000	3.400	13.400
11	910				400		9.000	100	48.210	46.590	2.900	2.040	4.880
12	475						400	160	4.087	4.097		945	945
13	200		260			2.000		630	8.942	8.615	9.650	215	
14	2.253		200					1.131	17.387	17.793	6.265	893	7.101
15	295							100	15.495	15.535	12.366	1.000	13.560
16	321						800		2.252	2.277		473	473
17	1.376						2.000		11.690	12.348		725	725
18	1.050								15.000	11.770		675	675
19	250		300					650	17.428	17.408		1.150	1.150
20													
21	70						200		1.605	1.605		230	460
22	1.681								8.595	8.794	30	320	350
23	5.063		69		200			320	12.313	11.000	16.030	5.772	
24	2.200		100						12.860	12.770		750	750
25	3.249		60					715	4.531	4.600		2.061	1.861
26	578		70					148	10.248	10.235	1.400	1.475	2.875
27	502		554				1.170	462	13.013	13.130		1.638	1.638
28	599		448					555	62.686	60.455	57.605	1.000	58.575
29	482						400	73	2.871	2.950		225	225
30										1.775		775	775
31	1.046		60					884	9.323	10.241		817	817
32									540	603		603	603
33	200	1.450	500					1.850	10.400	10.000	2.700	2.075	4.275
34	1.186						300	145	4.465	4.636			
35	753		436					4.197	21.310	17.957		996	996
36	490		92				400	29	3.825	3.844		1.020	1.092
37	122							30	1.478	1.478		836	836
38	993		160				1.000		13.012	12.947		2.830	2.830
39	340								3.650	3.650	600	229	830
40	215		175					706	32.226	32.176	3.400	3.850	7.250
41								60	158	158		97	97
42	335		170					400	8.145	8.135		1.460	1.460
43			60			900			4.850	9.250		1.900	1.900
44	318								4.907	4.590	1.160	700	1.860
45	940		165			3.300		294	11.199	11.449	2.730	575	2.805
46	5.726		201					772		35.758	5.100	7.275	12.372
47						1.440			1.440	1.440	400	570	970
48									381	291		145	145
49	800		334					110	5.244	5.225	700	300	1.000
50	9.445						1.000		32.648	27.030		6.030	6.030
51	120		1.000					3	4.640	4.641		1.093	1.093
52	1.296					2.000	800	354	12.301	19.687		1.405	1.405
53	2.212						1200	110	15.136	15.840		2.850	2.850
54	416							70	2.583	2.553		745	745
55								2	454	454		170	170
56	268		60			730		140	2.306	2.310		510	510
57	140	640	480						5.060	5.070		695	695
58	1.081		120				2.000	405	11.778	11.755		905	905
59	19		20						190	190		96	96
60	221		5.515						11.566	11.745	1.300	1.036	2.836
61	260	245	400			1.000			7.955	2.538			
62	574		245						3.300	3.300	1.000	1.300	2.300

Sıra No	Tereke Sahibinin Adı	Gayri Menkul	Köleler	Ticari Emtia Sermaye	Canlı Sermaye	Binek ve Nakliye Hayvanları	At Takımları	Silah ve Silah Takımları	Zinet ve Lüks Mallar	Kumaş	Giyecek	Ev Eşyası
63	Mustafa b. Abdullah				1.800	1.000						
64	Mustafa b. Abdullah (ek)	35			925		12	80			484	76
65	Dilaver b. Abdullah											
66	Sarrac Mehmed Çelebi b. Ali			7.093						680	210	1.297
67	Hacı Ali b. Abdullah									163	464	650
68	Yani veled-i Polo					1.100	20				456	650
69	Mehmed					605		200			245	
70	Hecaver? veled-i Mihal									1.390	1.350	1.590
71	Mustafa b. Kanber	2.100			1.400							
72	Fatıma Hatun bt. Mehmed									106	1.167	2.118
73	Aişe Hatun bt. Kasım	12.000			500				200	40	500	1.320
74	Hacı Mustafa										379	51
75	Mehmed b. …							900		146	4.503	1.848
76	Ümmihani bt. Abdullah				725					16	233	724
77	Diyarbekirli Beis?											
78	Ali b. Mehmed							595			3.601	
79	Ümmihani bt. Hüseyin										530	335
80	Abdullah b. Abdullah	2.500										
81	Abdulaziz b. Ahmed										1.946	507
82	Mahmud Hoca b. Hamza					420						
83	Kolodi Veled-i Peraşken	52.000									216	310
84	Hacı Osman									2.400	255	50
85	Mahmud b. Muharrem	7.350								180	550	530
86	Hadice bt. Mahmud (kızı)											
87	Mustafa b. Mahmud (oğlu)											
88	İbrahim b. Ömer									90	205	195
89	İsmail b. Mustafa						36	159			134	
90	Ahmed b. Abdullah									380	62	
91	Yıvan veled-i Bargo	9.900									53	246
92	Berber Ali b. Abdulhaki											
93	Yorgo veled-i Petro							15		150	51	121
94	Niço											
95	Boyacı Musa b. Hasan											
96	Kıyas b. Abdulhaki	1.500										
97	Aişe bt. Abdullah									65	50	687
98	... b. Abdullah	3.000			2.900							
99	Hacı Ali?										615	644
100	Mehmed b. Sultan	7.000								250	1.354	23
101	Mehmed b. Abdullah				1.000					130	45	30
102	Havva Hatun bt. Mustafa								1.320	560	3.833	1.380
103	Ali b. Abdullah										57	155
104	Sultan bt. Simo	700			500						650	550
105	Ümmühani bt. Mehmed	7.000								579	1.002	1.364
106	İsmihan bt. Mustafa								111	134	747	1.523
107	Fatma bt. Yusuf	3.600							60	1.175	250	460
108	Ahmed b. Mehmed	2.500										
109	Mülayim bt. Abdulhaki	8.700							360	2.388	3.666	2.823
110	Yorgo	28.000										
111	Ali b. Veli				1.200		2	110			867	370
112	Lorganıı Ahmed Çelebi b. İsa	19.900					100	41			1.859	2.597
113	Saadet bt. Sefer								476	271	2.900	2.082
114	Raziye bt. Abdullah								10.661	1.109	5.846	5.822
115	Rabia bt. Hacı Hasır?									847	506	3.197
116	Şirmend? b. Ali											
117	Simon veled-i Mihail										55	1.816
118	Tarmende? bt. Hacever?									67	1.181	1.586
119	Üsyoban											
120	Fatıma bt. Ali Çelebi								500	340	780	2.840
121	Todorgan veled-i Madvizga?	3.500			15.200	800						250
122	Fatıma Hatun bt. İbrahim								1.002	520	4.186	3.930
123	Nihane bt. Abdullah										2.592	2.456
124	Kalaycı Receb						70				96	306
125	Çerçici nam zımmi					600	56			290	97	
126	Rahime bt. Ali	5.000							440	126	4.120	3.957

Sıra No	Mutfak Eşyası	Gıda Maddesi	Alet Edevat	Yazı Malzemesi	Kitap	Nakit	Alacak	Müteferrik	Yekun	Defterde Yazılı Yekun	Borç	Diğer Harcamalar	Defterde Yazılı Yekun
63		17.200	440			2.300		1.725	24.465	24.505	6.238	1.400	7.688
64			65			930		960	4.051	3.562	500	1.243	1.752
65	19		16					286	321	321		130	135
66	820		78		200	24.566		386	35.330	36.303	3.220	4.894	8.714
67	235		6			630	260	320	2.728	2.710	800	706	1.506
68						12.940			15.166	15.166	1.000	2.980	3.980
69			15			408		2	1.475	1.475		788	788
70	910		790				57.000		63.030	62.540	1.200	3.600	4.800
71	120		200					200	4.020	4.020		200	200
72	698						1.000	145	5.234	5.243		431	431
73	690		550			200	400	200	16.600	16.650	2.000	725	2.725
74									430	430		404	404
75	678		800			1.789		24	10.688	10.803	1.200	2.592	3.792
76	580							251	2.529	2.527		1.270	1.270
77							800		800	800		330	330
78						4.700			8.896	8.926		2.640	2.640
79							560	2.200	3.625	3.595		200	200
80									2.500	2.500		765	765
81	688		840					210	4.191	4.500	2.518	1.982	4.500
82								322	745	742		37	37
83	140		350				7.050		60.066	62.460		3.350	3.350
84	400		16					25	3.146	3.257	222	1.090	1.413
85	810		310			1.300			11.030	11.180	1.000	400	1400
86									1.426	1.426		150	150
87									2.878	2.878		350	350
88						183			673	670		670	670
89			22					8	349	349		349	349
90									442	442		330	330
91							1.605		11.804	11.804		2.576	2.576
92													
93	110		54	40			6.022	185	6.748	6.760		2.445	2.445
94							1.500		1.500	1.500		506	506
95			14.370						14.370	14.880		690	690
96									1.500	1.500		374	374
97	203						200		1205	1.241		999	999
98	600		120						6.620	7.020	2.000	402	2.402
99	245							119	1.623	1.690	1.600	300	1.900
100			30					90	8.747	8.725	470	1.318	1.788
101	120		15			2.000	3.500		6.840	7.670	1.000	460	1.460
102	349						1.600	45	9.087	9.240		2.857	2.857
103	32		29					100	373	375		103	103
104								1.220	3.620	3.620		230	230
105	773		100						10.818	11.645		829	829
106	347		26				2.000	15	4.903	4.666		336	336
107	270		25					30	5.870	6.320		368	368
108									2.500	2.500		1.268	1.268
109	1.503		100			2.190	400	16	22.146	21.933		5.933	5.933
110			500						28.500	28.500			
111	187		185			9.310		512	12.743	12.793		884	884
112	2.126		71		135			1.409	28.238	28.952	12.740	8.856	21.596
113	106						3.200	429	9.464	10.333	450	1.190	1.640
114	2.244					3.700	3.000	1.164	33.546	37.787		7.884	7.884
115	3.652					2.000		100	10.302	10.888		864	864
116						4.000			4.000	4.000		1.125	1.125
117	24.452		40					11.226	38.459	37.739	5.000	5.300	10.800
118	825		38					68	3.765	3.773		1.110	1.110
119						45.300		9.100	54.400	54.300		11.930	11.930
120	1.530		60				2.000	100	8.150	8.670	800	345	1.145
121	200	9.000	590						29.540	29.341		1.500	1.500
122	1.270							400	11.308	12.853		796	796
123	409		143					882	6.482	6.670		517	517
124	643		294					33	1.442	1.469		568	568
125			206			395		70	1.714	1.661		557	557
126	942				260				14.845	14.845			

42 numaralı defter

Sıra No	Tereke Sahibinin Adı	Gayri Menkul	Köleler	Ticari Emtia Sermaye	Canlı Sermaye	Binek ve Nakliye Hayvanları	At Takımları	Silah ve Silah Takımları	Zinet ve Lüks Mallar	Kumaş	Giyecek	Ev Eşyası
1	Yusuf Beğ b. Mehmed					3.750	194	1.500			546	140
2	Mustafa Beşe b. Yusuf, racil	600						1.188	130		1.811	243
3	Hacı Şaban Beşe b. Bektaş zümre-i cebeciyan					600	320	560	49.680	6.400	10.775	275
4	İbrahim Beşe b. Abdullah							70	165		661	177
5	Pir Budak b. Hüdaverdi Beğ	6.031				1.575	270	237	1.436	459	618	817
6	Mehmed Ağa b. Mustafa Kethüda Sipahiyan	191.200			65.380	35.070	9.248	5.488	15.865	3.010	12.677	13.668
7	Gevher bt. Mehmed Ağa(kızı)											
8	Mustafa b. Himmet	10.050			6.100	1.450	370	1.190		1.275	1.806	2.165
9	Ahmed b. Abdullah					700	147	355			97	59
10	Hadice bt. Yahya										797	1.143
11	Mehmed Beşe b. Hasan, racil	48.390						222		2.267	1.561	622
12	Kenan Beğ b. Abdullah, cündi	300										2.499
13	Mehmed Beşe b. Kurdbali	7.500			5.200						310	
14	Şerife Hatun bt. Abdullah										398	375
15	Mehmed Beğ, cündi						350				419	107
16	Mustafa Beğ b. Hasan, cündi						114	600		100	709	90
17	Seyyid Mehmed						171	20		83	120	467
18	Yasemin Hatun bt. Abdullah									150	635	1.906
19	Mustafa Efendi b. Hacı Mehmed,kadı						60	2.000	9.900	140	18.260	2.760
20	Kerime Hatun bt. Ali	3.500							301	290	4.166	4.015
21	Mustafa Beğ						264	263			677	
22	Fatıma bt. Selim								785		2.592	5.288
23	Ahmed Usta b. Hüseyin	68.000			70.000	3.000	300	1.520		2.010	3.980	
24	Hızır Beşe b. Ali	4.200			7.650	900					1.000	
25	Mahmud Ağa b. Sefer Çavuş	192.000										
26	Mustafa Ağa b. Sinan					144.325	9.265	32.655	32.285	2.975	43.625	28.145
27	Seyyid Receb b. Seyyid Mehmed	3.500									100	50
28	Ali Efendi b. Veli							43		51	2.046	1.961
29	Ali Beşe b. Hacı Bayram	16.200			9.200	2.100	5				70	
30	Hacı Nuh Çelebi b. Hacı Ravzan	50.000						163		161	1.396	1.008
31	Mustafa …											
32	Fatıma bt. Sinan								100	10	1.130	1.157
33	Mehmed Ağa b. Mehmed					1.355	696	1.045		141	1.973	836
34	Mustafa Efendi b. Mehmed	11.000	13.050				3.271	358		312	9.161	4.060
35	Mehmed Ağa b. Ahmed	94.500	3.000			11.130	763	3.915		292	45.914	8.836
36	Neslihan Hatun bt. Şeyh Mehmed Efendi								12.556	36	7.306	8.141
37	Abdurrahman Efendi b. Hacı Hamza		438.021				360	2.000	500		6.875	21.015
38	Fatıma Hatun bt. Ramazan										400	1.730
39	Mahmud Ağa b. Sefer Çavuş (ek)	193.800	52.579	25.011			15.902	18.691	57.660		34.442	86.732
40	Saliha bt. Ali	4.000								180	72	1.351
41	Kamile Hatun bt. Abdullah								210	189	1.863	3.222
42	Mehmed Efendi b. Abdullah					6.400	4.110	3.500	800	150	32.270	4.200
43	Mustafa Beşe b. Yusuf	11.101			9.382	4.230				101	911	
44	Sömek Beğ, cündi					1.000	170	155			1.570	100
45	Şeyh Mehmed Efendi b. Ahmed Efendi	15.800				3.120	500	320	200	5361	3.110	920
46	Cabi-zade Abdurrahman Efendi b. Şeyh Mehmed Efendi	5.500	11.000				2.243	2.510	401	661	10.240	11.610
47	Fatıma bt. Abdullah	38.000							9.881	512	8.759	7.117
48	Fatıma Hatun bt. Memi								1.900	130	5.480	6.935
49	Belkıs Hatun bt. Abdullah								450		1.632	1.739
50	Ümmühani Hatun bt. Memi									300	3.345	2.405
51	Mehmed b. Abidin, racil						35				695	97
52	Süleyman Beğ b. Abdullah, cündi		3.000				2.641	1.835	1.835	14	3.128	45
53	Seyyid Ali Efendi b. imam	500			900	1.300						20
54	Fatıma Hatun bt. Hızır								4.084	558	5.030	3.917
55	Hasan Beşe b. Abdullah, racil	6.000									1.120	
56	Ömer Beşe b. Abdullah zümre-i cebeciyan-ı ali							200			593	5
57	Safiye bt. Mehmed						1.465		4.340	267	3.601	2.970
58	Fatıma bt. Mehmed Çelebi (57/kızı)											
59	Mehmed Çelebi b. Kadri	21.600	12.200				1.625	1.704	9.110	1.540	10.664	18.384
60	Ahmed Çelebi b. Rüstem	1.110					125					6
61	Hasan Beğ b. Türabi	8.500				1.700	568	529			3.166	670

Sıra No	Mutfak Eşyası	Gıda Maddesi	Alet Edevat	Yazı Malzemesi	Kitap	Nakit	Alacak	Müteferrik	Yekun	Defterde Yazılı Yekun	Borç	Diğer Harcamalar	Defterde Yazılı Yekun
1	282		116					20	6.548	6.548	1.400	2.180	3.580
2	130		177						4.279	4.459	600	1.578	223
3	680	1120	135			45.730	172.734	900	289.909	309.849	17.160	21.940	41.785
4			84			450		152	1.759	1.761	300	705	1.105
5	774		1.323			25.680	3.000	67	42.287	41.809	6.025	4.028	10.051
6	9.575	130.970	4.110	150	850	6.000		11.055	514.316	517.829	362.411	32.030	398.610
7										11.590			
8	815	4000	910			30	4.200	4.060	38.421	38.480	6.300	3.340	9.640
9			52			1.160	2.400		4.970	4.970		826	826
10	288		20				1.000	147	3.395	3.233		626	626
11	3.000		780		97	30.390		511	87.840	100.855			
12	141		3.000			3.100			9.040	8.869	4.650	2.019	6.664
13	1.200	4.050	340			2.000	450		21.050	21.100	1.100	2.300	3.500
14			33						806	806	157	431	588
15			21			175		16	1.088	1.088		762	762
16	45		60					20	1.738	1.738		850	850
17	1.650		30			700		187	3.428	3.462		1.260	1.260
18	350		6			225	400	13	3.754	3.692		616	606
19	335		100	355	2.830	4.604		10	41.344	38.140	90	4.735	4.825
20	2.447						200	391	15.310	17.013		1.874	1.874
21			4					3.200	4.408	4.408	570	689	1.279
22	716					5.000			14.384	14.630		6.461	6.461
23		31.800	293			3.000	17.870	7.050	208.823	217.023	130.495	10.500	159.870
24		3.020	300						17.070	15.750	6.000	1.650	7.650
25									192.000	192.000			
26	9.935	3.228	15.320		2.000	93.980	25.000	370	418.583	416.392	38.127	24.700	71.630
27	1.265								4.915	4.915	1.000	1.045	2.045
28	874		10	100	571	2.300		75	8.021	8.108	200	2.441	2.441
29		13.055	2.535			8.000			51.165	67.710	6.000	5.300	13.000
30	752						31.635	12	85.100	93.770	37.203	5.000	52.553
31										10.383		3.370	3.370
32	960		25				1.000		4.382	4.292		1.122	1.140
33	875		57						6.978	7.027	5.000	2.532	7.027
34	4.262	250	1.032	130	877	3.066		204	51.033	52.360	6.950	2.687	9.577
35	491		4.190				28.470	89.948	313.449	298.539	186.765	12.230	227.795
36	2.328					350			30.717	35.835		4.765	4.775
37	900		160	3.220	200	181.962	591.756	39.170	1.041.899	1.05.0915	25.000	52.500	77.500
38	685						2.000		4.815	4.745		316	316
39	57.787	19.804	2.649		15.872	6.878	1.050	12.597	601.454	601.352	36.844	36.000	74.744
40	239								5.842	5.901		1.232	1.232
41	2.268		421				400	85	8.658	9.003		1.255	1.255
42	2.750		620	1.500	1.950	46.600		300	105.150	105.150		10.375	10.375
43	599	2.385	463			1.362		660	31.194	30.322	10.855	1.965	13.077
44	80		75			447			3.597	3.597		850	850
45	1.850		20	50	2.800				34.051	48.601		12.684	12.635
46	3.003		3.745	261	8.506			1.343	61.023	57.101	7.125	6.870	13.995
47	4.581						94.000		162.850	149.760	11.305	22.000	33.305
48	3.170						4.000	10	21.625	21.625		3.000	3.000
49	450		6				200	26	4.503	4.425	40	1.311	1.351
50	990						1.000		8.040	7.935	1.500	1.713	3.225
51									827	827	3.000	418	3.418
52			48					21	10.732	10.732	4.840	2.380	7.220
53								450	3.170	3.520	1.200	765	1.965
54	2.093		40			75	600	235	16.632	17.894		2.306	2.386
55								130	7.250	7.350	6.350	879	7.230
56								69	867	880	100	703	803
57	1.324		44				1.000	845	15.856	12.110		1.769	1.769
58										3.585			
59	12.891		1.645	40	2.612	6.000		81	100.096	98.940	4.000	19.100	23.050
60	220	110	172				110		2.853	2.853	8.000	853	
61	1.142		1.759			17.545			35.579	35.410	4.000	4.510	8.510

Sıra No	Tereke Sahibinin Adı	Gayri Menkul	Köleler	Ticari Emtia Sermaye	Canlı Sermaye	Binek ve Nakliye Hayvanları	At Takımları	Silah ve Silah Takımları	Zinet ve Lüks Mallar	Kumaş	Giyecek	Ev Eşyası
62	Murad Ağa		7.000			2.740	4.360	7.869		105	2.941	504
63	Hasan Çavuş b. Abdullah					1.065	160	48	5	92	1.586	963
64	Mehmed Beğ b. Hasan, cündi	19.500					3.440	3.146		258	4.901	
65	Yusuf b. Abdullah	300									141	13
66	Hüseyin Çavuş b. Hasan	61.520					150	1.211		170	3.779	2.425
67	Yusuf b. Abdullah Hacı	2.000					94			149	2.788	185
68	Mehmed Beğ, cündi						626	1.629		38	449	161
69	Ali b. Kasım, cündi							50			601	
70	Hüseyin b. Abdullah			815			1.500	230		89	1.480	10
71	Mustafa b. Cabi-zade Abdurrahman Efendi	2.500					180	350			91	3.658
72	Ahmed Efendi b. Abdulbaki	20.900					522	3.197	488	843	8.308	5.648
73	Yusuf Beşe b. Abdullah zümre-i topçuyan arabacı	1.500			1.160						46	180
74	Ümmühan bt. Osman	2.500								310	1.895	2.585
75	Ali Beğ b. Kasım, cündi	185	10.000				1.545	190		80	1.211	1.110
76	Hacı Musa b. Memi, topcı	9.700			16.900	700	20				430	330
77	Aişe bt. Mustafa	3.100								66	2.883	3.025
78	Hadice bt. Süleyman	13.500							100		1.047	3.735
79	Ahmed Hoca, mü'eezin	1.160									271	486
80	Abdi Çelebi b. Mehmed	10.000		1.000	1.500		364	325			3.235	171
81	Ali Beğ b. Kasım (ek)	12.180	7.500				1.385	10		80	1.050	20
82	Hadice bt. Hasan								7.102	563	3.732	3.231
83	Mahdevran bt. Abdullah (82/Hadicenin anası)											
84	Mustafa b. Mehmed Çelebi (82/hadicenin oğlu)							450		675	6.137	
85	Rabia bt. Hacı Nurullah	5.000									1.705	2.930
86	Mustafa Çelebi b. Ali ser-bölük	3.000				10.500	20				1.441	
87	Musa Beşe b. Bayram	6.400	1.700	1.700			178			615	2.656	2.208
88	Bayram (87/Musa'nın babası)				1.700		100				30	
89	Ahmed Beğ b. Ali						175	929	400	2.013	561	105
90	Hacı Hasan b. Davut, racil	14.500						172			1.594	70
91	Mehmed Çelebi b. Katip	43.600					3.536	1.841		82	6.557	3.977
92	Turgud b. Ali	10.670										
93	Ümmühan bt. Abdullah										18	170
94	Ahmed b. Mehmed	633									368	385
95	Mustafa b. Osman Halife	3.000			3.020			20				630
96	Bekir Çelebi b. Ali	15.200			4.500		120			100	1.600	30
97	Rahime bt. Hüseyin				250				784	63	3.643	2.791
98	Cennet bt. Abdülmümin								700		2.843	3.433
99	Ümmülgülsüm bt. Musa Beğ								11.764	191	5.364	16.738
100	Ümtmühani bt. Abdurrazzak								8.624		3.375	11.561
101	Hasan Beşe b. Şaban, racil	8.050	4000					1.200		15	3.117	1.715
102	Saliha bt. Piyale								9.277	353	4.609	5.323
103	Üftade bt. Abdullah	2.460									50	429
104	Hacı Hasan b. Davut, racil (ek)											
105	Mehmed Ağa, cündi					1.500	47	596			680	1.433
106	Kerime bt. Hüseyin	2.500							579		2.144	1.939
107	Hamza Beğ b. Durali						173	526		120	1.925	275
108	Ahmed b. Hasan							793		130	323	102
109	Hacı Hüseyin Beğ b. Mehmed Beğ	21.900	42754			1.300	4	1.246			2.598	1.132
110	Ahmed Efendi (dergah-ı ali katibi)	29.450			28.600	1.700						
111	Musa Efendi b. Davud Efendi	1.500			6.500		250			30	1.860	720
112	Rabia bt. Mustafa											
113	Ümmühani bt. Ahmet								6.240	703	5.189	4.396
114	Şerife Rabia bt.Seyyid Ahmed								14.426	354	6.983	12.325
115	Mehmed Halife b. Ali	8.000						2.300			1.150	2.190
116	Ali Beğ b. Abdullah										29	105
117	Fatıma bt. Hüseyin								1.280	450	2.970	5.230
118	Ümmühani bt. Abdullah								210	25	545	1.130
119	Hasan Ağa Bostancıbaşı	198.000			139.000	17.300	7.400	17.550			21.180	7.860
120	Hırısto veled-i Dimi	20.300									760	300
121	Fatıma bt. Abdullah										1.352	3.111

Sıra No	Mutfak Eşyası	Gıda Maddesi	Alet Edevat	Yazı Malzemesi	Kitap	Nakit	Alacak	Müteferrik	Yekun	Defterde Yazılı Yekun	Borç	Diğer Harcamalar	Defterde Yazılı Yekun
62	1.012		100		715	778		1.135	29.259	31.106	508	2.350	2.880
63	377	600	216						5.020	6.020	2.580	1.445	4.085
64	1.151					8.000		1.391	41.787	42.037	2.000	4.965	6.966
65	960	1.082	10			340		550	3.396	3.696		1.411	1.411
66	1.564							5300	76.119	76.180	83.343	6.712	90.055
67	2.548		20					180	7.964	8.154	11.901	1.503	1.503
68	716					1.120		20	4.759	4.764		1.516	1.516
69			12			1.450			2.113	2.113		1.251	1.251
70	40	900	26					360	5.450	5.765	5.350	2.014	5.765
71	620		93	170		16.757	550	2.536	25.005	25.000	900	4.100	5.000
72	2.714	530	325		144	21.685	25.847	37.034	128.215	131.695	55.441	11.857	67.279
73	109	400	10					260	3.665	3.745	2.400	354	2.937
74	650		60			1.718		150	9.868	9.698		2.150	2.150
75	600		70			2.504		78	17.573	17.027	8.200	3.940	14.140
76	705	11.400	480			5.000		800	46.465	47.615	12.300	6.910	19.210
77	588						2.200		11.862	11.653		3.138	3.148
78	1.725						3.000	96	23.203	23.216		2.242	2.249
79	132	20	119			365		377	3.010	2.972	600	960	1.522
80	892	2.000	273				4.283	1.160	25.903	29.903	16.790	3.790	20.580
81	65								22.290	23.150	2.000	3.940	5.940
82	976					600		537	16.741	21.607		3.941	3.941
83										2.911			
84	76			121		7.900		434	15.843	19.183	4.300	2.909	7.208
85	1.085						2.000	30	12.750	12.870		739	740
86	289		200						15.450	15.459	5.800	2.391	8.190
87	2.608		450			5.920	1.700	509	24.944	26.626	5.442	3.851	9.293
88	55	500	150					150	2.685	2.685		1.313	1.313
89			32					41	4.256	4.256	1.000	1387	2.387
90	508				270	1.800	21.000	677	40.591	41.091	8.521	2.570	11.091
91	1.964			140	1.288		3.800	384	67.169	67.340	34.114	10.125	44.450
92									10.670	10.670		1.220	1.220
93							200	3	391	392		83	83
94	337							350	2.073	3.785	600	1.166	1.776
95	1.579	5.620	566				7.200		21.639	22.900	1.000	1.030	2.030
96	220	380	230						22.380	21.655	5.500	2.840	8.340
97	399						1.200	174	9.304	10.429		1.860	1.860
98	679							600	8.255	9.964		2.269	2.269
99	4.526							582	39.165	46.119		4.721	4.721
100	2.051							320	25.931	24.889	55	5.385	5.640
101	674		100			3.030		8.050	29.810	29.810	1.000	2.963	3.963
102	1.354						2.000	2.970	25.886	26.943	170	3.193	3.278
103	141						200		3.286	3.286	545	603	1.103
104						58.360			58.360	66.280	12.250	3.800	16.050
105	149		26		200			1.827	6.458	6.745	4.632	1.422	6.054
106	666								7.828	8.930		1.753	1.753
107	105		16					6	3.146	3.342	2.450	1.237	
108			26					140	1.504	1.512		1.151	1.151
109	2.565					2.200	9.360	2000	87.059	87.482	45.710	7.845	53.255
110		1.200							60.950	61.150	77.000	1.750	
111	1.200				10.503	102.955		300	125.818	125.028	10.990	13.671	24.667
112													
113	815						6.000	8	23.351	22.886	92	2.455	2.955
114	1.732		156				3.600		39.576	39.914		10.836	10.836
115	6.280		9.674			33.000			62.594	62.151	23.520	3.870	30.140
116						2.400		683	3.217	8.017	75	340	415
117	2.880						200	750	13.760	14.460	400	940	1.340
118	285				100	1.000			3.295	3.315		1.285	1.285
119	13.843	59.840	9.884			79.200	6.000	7.300	584.357	583.865	88.500	40.000	168.500
120	1.025							10.060	32.445	37.880		2.190	2.190
121	734						3.000	102	8.299	7.319		1.440	1.440

Sıra No	Tereke Sahibinin Adı	Gayri Menkul	Köleler	Ticari Emtia ve Sermaye	Canlı Sermaye	Binek ve Nakliye Hayvanları	At Takımları	Silah ve Silah Takımları	Zinet ve Lüks Mallar	Kumaş	Giyecek	Ev Eşyası
122	Selime bt. Mustafa								18.400	550	3.580	7.600
123	Fatıma bt. Ömer										361	1.153
124	Abdurrahman Efendi b. Hasan Efendi, müderris	25.000	7.000			2.660	695	616			6.308	6.437
125	Rahime bt. Mustafa								1.284	477	6.351	5.652
126	Emine bt. Abdullah									329	2.666	365
127	Derviş, raci	3.000						33		27	200	1.277
128	Mehmed Beğ b. Abdullah						89	1.402		1.012	2.549	856
129	Ümmetullah bt. Kasım Beğ, cündi	8.200							9.000	210	4.950	9.176
130	Ümmühani bt. Yusuf									54	445	1.041
131	Hacı Murtaza b. Hasan	14.150		22.794		1.600	492				4.340	517
132	İsmihan bt. Hasan	5.000							7.210		5.648	7.650
133	Hadice bt. Ali	4.000	5.000						1.000	404	5.167	1.571
134	Fatıma Hatun bt. İbrahim Efendi								83.700	1.100	30.150	27.110
135	Mehmed Çelebi b. Mustafa, müezzin									71	508	1.782
136	Osman Çelebi b. Ahmed Beğ	80.000					1.250	1.510	360	100	6.430	3.910
137	Belkıs bt. Abdullah	5.200							11	960	1.703	2.591
138	Lehime? Hatun bt. Mustafa Ağa								13.180	1.790	3.647	8.034
139	Beşir Çelebi b. Mehmed Ağa	49.000					1.600	2.724	990		1.146	4.723
140	Ümmühani bt. Ahmed Çelebi	30.000							30.265	690	14.070	23.050
141	Süleyman b. Abdullah							37			714	320
142	Fatıma bt. Hacı Mehmed	21.500							14.993	586	1.553	5.670
143	Muhrisima bt. Abdullah									620	701	1.502
144	Ahmed Beğ, cündi						150				1.060	1.385
145	Osman Çelebi b. Ahmed Beğ,ek	101.000				4.100	1.687	4.087	695	69	10.559	8.051

Sıra No	Mutfak Eşyası	Gıda Maddesi	Alet Edevat	Yazı Malzemesi	Kitap	Nakit	Alacak	Müteferrik	Yekun	Defterde Yazılı Yekun	Borç	Diğer Harcamalar	Defterde Yazılı Yekun
122	1.290						2.000	100	33.520	34.170		8.080	8.080
123							600	20	2.134	2.273		187	187
124	4.902		485		48.552	35.090	19.930	681	158.356	158.555	1.000	14.924	15.924
125	1.124						2.000	1.363	18.251	15.232		1.445	1.445
126							600	120	4.080	4.080		731	731
127	287		10					505	5.339	5.434	2.500	1.455	2.955
128	121		20					392	6.441	7.580	4.437	885	5.392
129	985		518				3.000		36.039	36.267	5.445	8.742	14.787
130	249		29				100	46	1.964	1.957		211	211
131	8.126	200				1.400		800	54.419	55.423	28.910	8.280	37.185
132	1.500						3.600	1.743	32.351	30.219		3.668	3.668
133	1.077						2.000	135	20.354	20.448		8.546	8.546
134	8.650						10.000	700	161.410	189.640		28.500	28.500
135	251							105	2.717	3.303		655	655
136	1.105	6.000	150	810			21.028	578	123.231	123.331	12.000	17.500	19.500
137	711		35				1.000	301	12.512	12.428		1.560	1.560
138	1.592						4.000		32.243	36.398	150	3.200	3.350
139	2.418	26.895	97					1.033	90.626	102.987	14.038	13.896	28.230
140	4.830						6.000	1.300	110.205	114.000		10.000	10.000
141			63					100	1.234	1.234		471	471
142	5.107				550	6.000		1.018	56.977	58.512		6.685	6.685
143	671							9	3.503	3.031	1.400	1.436	1.836
144			50					218	2.863	2.863		1.603	1.603
145	2.633	140.000	504	1.000			33.828	12.420	320.633	321.311	101.974	24.705	126.679

40 numaralı defter

Varak No	Sıra No	Zevc İsmi	Zevce İsmi	Mehir Miktarı
3-a	1	Mustafa Beşe b. Abdullah	Belkıs bt. Abdullah	1.000
4-a	2	Ahmed Beşe	Fatıma bt. Mehmed	4.000
4-a	3	Mehmed Çelebi meşhur şeyh-zade	Fatıma bt. Hüseyin	4.000
4-b	4	Mehmed Beğ b. Mehmed, cabeci	Fatıma bt. Sevindik?	1.000
5-a	5	Hacı Perviz b. Abdullah	Belkıs bt. Abdullah	2.000
6-b	8	Mustafa Beşe b. Ahmed, racil	Raziye Hatun bt. Mustafa	1.500
7-a	10	Mehmed Çelebi b. Osman	Rabia bt. Ramazan	2.000
8-a	13	Mustafa Hoca, imam	Rahime bt. Mehmed	300
8-b	14	Mehmed Beşe b. Hüseyin Cebeci	Emine bt. Abdullah	600
11-b	17	Hacı Yusuf Beşe b. Maden, cebeci	Aişe bt. Süleyman	4.000
12-b	19	Ahmed Çelebi b. Mehmed	Ümmühani bt. Osman	200
14-a	21	Yahşi b. Avranos Çeribaşı	Melek bt. (baba ismi yok)	700
15-a	22	Pervane b. Abdullah	Yasemin bt. Abdullah	600
15-a	23	Seyyid Mehmed Çelebi b. Seyyid Ali	Fatıma bt. Abdullah	2.000
16-b	25	…	Melek bt. Solak	3.052
17-a	28	Dilaver b. Abdullah	Gülüstan bt. Abdullah	8.000
17-b	29	Hacı Ahmed Halife b. Fazıllah, müezzin	Aişe bt. Hacı Halil	4.000
18-a	30	Hüseyin Beşe	Kerime Hatun bt . Ahmed	1.200
18-b	31	Hüseyin Beğ b. Abdi	Aişe bt. (baba ismi yok)	1.600
19-a	32	Arslan Beğ b. Abdullah	Saime bt. Halil	4.000
21-a	36	Mustafa Çelebi b. (baba ismi yok)	… bt. Abdullah	2.000
23-b	37	Hacı Mehmed Beğ b. Hacı Ahmed Seyyid serraci's-sulatni	Aişe Hatun b. Mehmed Beğ	8.000
26-a	38	Osman b. Sinan, cebeci	Rabia bt. Abdullah	200
28-b	41	Mustafa Hoca b. Mehmed, müezzin	Aişe Hatun bt. Abdullah	400
29-b	44	Zülfikar b. Menteş, cabi	Hadice Hatun bt. Mahmud	10.000
30-b	46	… Çelebi b. Mehmed	Rabia Hatun bt. Ramazan	2.000
32-a	47	Kara Faik-zade Ahmed Efendi b. Mustafa, müderris	Cennet Hatun bt. Hacı İsmail	2.000
35-a	50	Ahmed Beğ b. Mustafa, cündi	… bt. Beşir Beğ	2.000
35-b	51	Hüseyin Çavuş b. Hasan	Ruh Hatun bt. Ömer	4.000
37-a	52	Hacı Hasan Çelebi b. Ali Beşe	Fatıma Hatun bt. Ömer	4.000
38-b	55	Halil Çelebi b. Ahmed zümre-i cebeciyan	Ümmihan Hatun bt. Hüseyin	1.000
39-a	56	Hasan b. Mehmed	Hadice bt. Abdullah	1.400
39-a	57	Hacı Hüseyin b. Abdullah topçu	… Hatun bt. Ali Beğ	2.000
40-a	58	Mustafa Beğ b. (baba ismi yok)	… Hatun bt. Musa	4.000
41-b	62	Fahrü'l-kuzat Ahmed Efendi b. Kemal	Aişe bt. İbrahim … bt. Abdullah	1.000 1.000
43-a	66	Süleyman Çelebi b. Mehmed	Hadice Hatun bt. Cafer	1.000
43-b	67	Ali Çelebi b. Hasan Beşe	Seğmen? bt. Mehmed	800
43-b	68	Hüseyin Beğ b. Ali	Aişe bt. Sefer	600
44-a	70	Hacı İsmail Çelebi	Aişe bt. Himmet	1.000
45-a	73	Mustafa Efendi b. İbrahim	Emine Hatun bt Ahmed	8.000
45-a	75	Ahmed b. İbrahim	Aişe Hatun Sabiha Hatun	2.000 240
45-b	76	Nurullah Hoca b. Derviş	Havva bt. Abdi	4.000
47-b	82	Hacı Mustafa	Saadet bt. Ali	2.000
47-b	83	Ebubekir Beğ b. İbrahim Hacı	Gevher Hatun bt. Kurd	4.000
48-b	84	Mehmed Çelebi b. Şaban Hoca	Fatıma Hatun bt. Hacı Yusuf	2.000
52-b	89	Ali b. Mehmed	Fatıma bt. Mehmed	2.000
53-a	90	Sacaeddin b. Kaya	Hafi bt. Abdullah	600
53-a	92	Sefer b. Hasan	Aişe bt. İvaz	600
54-a	93	Ahmed Beğ b. Yusuf	Hadice Hatun bt. Osman	1.000
54-b	94	Hüseyin Ağa b. Rüstem Beğ	Fatıma Hatun bt. (baba ismi yok)	30.000
55-a	95	Ahmed b. Abdullah	Saime bt. Halil	1.600
56-b	96	Musa Beşe, racil	Hadice bt. (baba ismi yok)	2.000
57-a	98	Mehmed b. …	Aişe bt. İbrahim	2.000
59-b	100	Seyyid Ali Çelebi	Aişe bt. Reis Halil	2.000

Varak No	Sıra No	Zevc İsmi	Zevce İsmi	Mehir Miktarı
60-a	101	Ali b. İbrahim, racil	Havva bt. Ali	200
61-a	102	Osman Ağa b. Ahmed	… Hatun bt. (baba ismi yok)	40.000
62-b	103	Ali beğ b. Mustafa, cündi	Aişe bt. Hacı Mustafa	6.000
63-b	105	Mustafa Beğ b. Mehmed	… bt. Hüseyin	
64-a	107	Piyale Beğ b. Abdullah	Raziye bt. Abdullah Canfeda bt. Abdullah	2.000 400
64-a	108	Pir Mehmed b. Mehmed	Safiye bt. Osman	2.000
64-b	109	Fahrü'l-kuzat Osman Efendi	Fatıma bt . Hasan	2.000
64-b	110	İbrahim Çelebi b. Mustafa	Belkıs bt. Abdullah	2.000
66-a	112	Memi b. Abdullah	Emine bt. Abdullah	400
66-b	113	Mehmed Beşe b. Sinan	Hadice bt. Mustafa	2.200
66-b	114	Ahmed Halife, müezzin	Fatma bt. Abdullah	40
67-a	115	Sadullah b. Kadri Ağa	Ümmühani bt. İbrahim	2.500
68-a	118	Abdurrahman Çelebi b. Hacı Mehmed	Kahraman? bt. Abdullah	3.000
68-b	119	Mehmed Efendi b. Mustafa	Beyhan bt. Osman	4.000
69-b	121	Mustafa b. Veli	Neslihan bt. Halil	5.000
70-a	122	Kaptan b. Abdullah	Kerime bt. Mehmed Mülayim bt. Abdullah	1.600 1.500
70-b	123	Ali Beğ b. Abdullah	Aişe Hatun bt. Hacı Yusuf	6.000
72-a	128	Hacı Mehmed b. Yusuf	Aişe bt. Abdulkerim	1.600
72-b	129	Mahmud Beşe b. Abdullah	Aişe Hatun bt. Mahmud	4.000
74-b	131	Mehmed Beğ b. Sefer, cündi	… bt. Mahmud Fatıma bt. Musa	600 8.000
74-b	132	Ali Beğ b. Abdullah	Hadice Hatun bt. El-hac Yusuf	30.000
76-a	136	Salih çelebi b. Musa	Havva bt. Süleyman	5.000
76-a	137	Üveys Beşe b. Abdullah	Aişe bt. Mehmed	600
76-b	138	Mehmed b. Mustafa	Gevher bt. Osman	10.000
77-b	141	Hüseyin Beşe b. Arslan	Fatıma bt. Selim	4.000
79-a	144	Dolabcı Mustafa Beşe b. Abdullah	Rahime Hatun bt. Mustafa	2.000
79-b	147	Abdal Hasan b. Abdulkasım	Belkıs bt. Abdullah	1.000
81-b	148	… Mehmet Ağa b. Ali	Rabia Hatun bt. Mustafa	4.000
82-b	154	Zülfigar Efendi b. Mehmed imam	Perihan bt. Abdullah	600
83-a	155	Mustafa b. ömer Hoca	Aişe bt. Salih	1.000
83-b	156	Ali b. (baba ismi yok)	Aişe bt. Mustafa	1.000
84-a	157	Osman Beğ b. Abdullah, cündi	Safiye Hatun bt. Abdullah	600
84-b	158	Osman b. Mehmed	Aişe bt. Mehmed	2.000
85-a	161	Musli Beğ b. Abdullah	Rahime bt. Hüseyin	2.400
85-b	162	Hüseyin Beşe b. Hasan Beşe, racil	Neslihan bt. Hüseyin	3.600
86-a	163	Mustafa Çelebi b. Hüseyin Beğ	İsmihan bt. Ali	2.000

41 numaralı defter

Varak No	Sıra No	Zevc İsmi	Zevce İsmi	Mehir Miktarı
2-a	4	Hacı Ahmed b. Abdullah	Emine bt. Yusuf	6.000
3-b	7	Kadri b. Ali	Beyhan bt. Kasım	4.000
4-b	10	Hüsyin b. Abdullah	Fatıma bt. Abdullah	4.000
4-b	11	Mustafa b. Şükrullah	Havva bt. Ahmed	4.000
5-a	12	Abdi Çelebi	Emine bt. Abdullah	400
5-b	14	Yusuf b. Abdullah	Gülistan bt. Abdullah	2.000
5-b	15	Sergin veled-i Mikail	Altun bt. Derviş	2.000
5-b	16	Mustafa b. Abdullah	Rahime bt. Abdullah	800
6-a	17	Mustafa b.Abdullah	Fatıma bt. Hacı Mustafa	2.000
8-b	21	Dilaver b. Abdullah	Hadice bt. Abdullah	200
9-a	23	Hacı Mehmed b. hasan	Raziye bt. Abdullah	4.000
10-a	26	Bayezıd b. Şaban	Belkıs bt. Abdullah	100
10-b	27	Hasan b. Mehemd	Kaya Hatun bt. Hüsrev	600
11-a	28	Avram veled-i Harhan?	Hanki? bt. Vertan?	1.800
11-a	29	Sefer b. Mustafa	Fatıma bt. Abdullah	400
12-a	31	Mustafa b. Durmuş	Hadice bt. Veli	800
12-a	32	Firuz b. Abdullah	Belkıs bt. Abdullah	400
13-a	33	Osman b. Abdullah	Halime bt. Süleyman	1.600
13-a	34	… veled-i İskarid?	Ceşki bt. (baba ismi yok)	300
13-b	36	İsmail b. Mustafa	Aişe bt. Yusuf	400
14-b	38	Mehmed b. (baba ismi yok)	Fatıma bt. Yusuf	1.000
14-b	39	Osman b. (baba ismi yok)	Fatıma bt. Hasan	600
15-b	43	Salih b. Mustafa	Hadice bt. Mahmud	1.000
18-a	47	Mehmed b. Abdullah	Aişe bt. Sefer	400
19-a	49	Süleyman b. (baba ismi yok)	Zemane? bt. Abdullah Aişe bt. Abdullah	200 200
19-a	50	Hacı Mehmed b. Mustafa	Beyhan bt. Abdullah	1.000
21-a	52	Veli b. …	Saliha bt. Mehmed	800
21-b	53	Mehmed b. (baba ismi yok)	Fatıma bt. Abdullah	1.200
22-b	58	Ahmed b. Mahmud	Canfeda bt . Abdullah	2.000
23-a	60	Hasan b. Osman	Emine bt. Abdullah	1.000
24-a	62	İvaz b. Emir	Aişe bt. Veli	1.000
24-b	63	Mustafa b. Abdullah	Saliha bt. Abdullah	1.200
27-a	67	Hacı Ali b. Abdullah	Hatun bt. Memdullah	800
28-b	72	Hızır b. Mehmed	Fatıma Hatun bt. Mehmed	1.000
28/b	73	Hacı Ahmed b. Hasan	Aişe Hatun bt. Kasım	400
29-b	75	Mehmed b. ..	Meyran bt. Mehmed	1.200
30-b	78	Ali b. Mehmed	Fatıma bt. Mustafa	800
31-b	79	Mehmed b. Mustafa	Ümmühani bt. Hüseyin	200
33-b	85	Mahmud b. Muharrem	Aişe bt. Muharrem	1.000
36-a	97	Mustafa b. Abdullah	Aişe bt. Abdullah	200
36-a	98	… b. Abdullah	Fatıma bt. (baba ismi yok)	2.000
36-b	99	Hacı Ali?	Emine bt. Hacı …	1.600
37-b	100	Mehmed b. Sultan	Aişe bt. ...	400
38-b	106	Receb b. Abdullah	İsmihan bt. Mustafa	2.000
39-b	108	Ahmed b. Mehmed	Azra bt. …	400
39-b	109	…	Mülayim bt. Abdulhaki	400
41-a	113	Abbas b. Durali	Saadet bt. Sefer	3.200
41-a	114	Ramazan Efendi b. Ali?	Raziye bt. Abdullah	3.000
43-b	120	Mehmed Çelebi b. Hacı Ahmed	Fatma Hatun bt. Ali Çelebi	2.000

42 numaralı defter

Varak No	Sıra No	Zevc İsmi	Zevce İsmi	Mehir Miktarı
4-a	2	Mustafa Beşe b. Yusuf, racil	Fatma bt. Nuh	600
4-b	3	Hacı Şaban Beşe b. Bektaşi zümre-i cebeciyan	Emine Hatun bt. Hacı Emir	8.000
5-b	5	Pir Budak b. Hüdaverdi Beğ	… bt Süleyman	600
5-b	6	Mehmed Ağa b. Mustafa Kethuda Sipahiyan	Fatıma bt. Mehmed Beğ Ümmühani bt. Pervena	10.000 28.000
7-a	9	İsmail b. İbrahim	Hadice bt. Yahya	1.000
7-b	10	Mehmed Beşe b. Hasan, racil	Aişe Hatun bt. Receb	1.000
8-a	11	Kenan Beğ b. Abdullah, cündi	Fatıma bt. Mehmed	600
8-a	12	Mehmed Beşe b. Kurdbali	Emine bt Mehmed	600
13-a	18	Ali Beğ b. Mehmed	Yasemin Hatun bt. Abdullah	400
13-b	20	Hüseyin mü'ezzin	Kerime Hatun bt. Ali	200
15-b	23	Ahmed Usta b. Hüseyin	Fatıma bt. Hacı Ali	8.000
15-b	24	Hızır Beşe b. Ali	Fatıma bt. Mehmed	6.000
17-a	27	Seyyid Receb b. Seyyid Mehmed	Şerife Amine bt. Seyyid ..	1.000
17-b	28	Ali Efendi b. Veli	… bt. Abdullah	200
18-b	29	Ali Beşe b. Hacı Bayram	Rahime bt. Mehmed	6.000
18-b	30	Hacı Nuh Çelebi b. Hacı Ramazan	Fatıma bt. Himmet	18.000
20-a	32	Hüseyin b. … racil	Fatıma bt. Sinan	1.000
20-a	33	Mehmed Ağa b. Mehmed	Saliha Hatun bt. Abdullah Reftar Hatun bt. Abdullah	4.000 1.000
21-a	34	Mustafa Efendi b. Mehmed	… bt. Mehmed	2.000
22-a	35	Mehmed Ağa b. Ahmed	Fatıma Hatun bt. Muslihaddin Rabia Hatun bt. Yusuf	62.000 8.000
23-b	38	Mustafa b. Abdurrahman	Fatıma Hatun bt. Ramazan	2.000
28-a	41	Üstad Hasan tebbah	Kamile Hatun bt. Abdullah	400
28-b	42	Mehmed Efendi b. Abdullah	Saliha bt. Sivayuş	80.000
29-a	43	Mustafa Beşe b. Yusuf	Emine bt. (baba ismi yok)	800
30-b	46	Cabi-zade Abdurrahman Efendi b. Şeyh Mehmed Efendi	Aişe bt. Osman	6.000
31-b	47	Ahmed Beğ b. Abdullah	Fatıma bt. Abdullah	4.000
33-a	48	Mehmed Çavuş b. Abdulvehap	Fatıma Hatun bt. Memi	4.000
33-b	49	… b. Abdullah	Belkıs bt. Abdullah	200
33-b	50	Yusuf Paşa b. Abdülvehab	Ümmühani Hatun bt. Memi	1.000
34-b	51	Mehmed b. Abdi, racil	Meryem bt. Hüseyin	3.000
35-a	53	Seyyid Ali Efendi b. imam	Neslihan bt. Mehmed	1.200
35-a	54	Hacı Mustafa b. Hüseyin, mü'ezzin	Fatıma Hatun bt. Hızır	600
35-b	55	Hasan Beşe b. Abdullah, racil	Havva bt. Mehmed	2.000
37-a	57	Mehmed Çelebi b. Abdullah	Safiye bt. Mehmed	1.000
38-a	59	Mehmed Çelebi b. Kadri	Gülüstan bt. Abdullah	2.000
39-b	60	Ahmed Çelebi b. Rüstem	Emine bt. Hacı Sefer	4.000
39-b	61	Hasan Beğ b. Türabi	Saliha bt. Kasım Beşe	4.000
41-a	64	Mehmed Beğ b. Hasan, cündi	Ümmihani bt. Mustafa	2.000
41-b	66	Hüseyin Çavuş b. Hasan	Aişe bt. İbrahim	2.000
42-a	70	Hüseyin b. Abdullah	Emine bt. Mehmed Efendi	3.850
44-a	73	Yusuf Beşe b. Abdullah zümre-i topcuyan arab	Nazire bt. Abdullah	600
45-a	75	Ali Beğ b. Kasım	Müslime bt. (baba ismi yok)	3.000
45-b	76	Hacı Musa b. Memi topçu	Hayrunnisa bt. Ramazan	8.000
46-a	77	Mustafa Beşe b. İlyas	Aişe bt. Mustafa	2.200
46-b	78	İbrahim Beğ b. Ali	Hadice bt. Süleyman	3.000
47-a	79	Ahmed Hoca, mü'ezzin (baba ismi yok)	Hadice bt. Muharrem	600
47-b	80	Abdi Çelebi b. Mehmed	Raziye bt. El-hac Kemal	2.000
48-a	81	Ali Beğ b. Kasım (ek)	Selime bt. Kurd Ali	2.000
49-a	82	Mehmed Çelebi b. Mahmud	Hadice bt. Hasan	600
49-a	84	Mustafa b. Mehmet Çelebi (80/oğlu)	İsmihan bt. Süleyman	4.000
50-a	85	Hacı Mehmed Ağa b. Abdülmennan	Rabia bt. Hacı Nurullah	2.000
50-a	86	Mustafa Çelebi b. Ali ser-bölük	Ümmühani bt. …	3.200
50-b	87	Musa Beşe b. Bayram	Aişe bt. Mehmed	4.000

Varak No	Sıra No	Zevc İsmi	Zevce İsmi	Mehir Miktarı
51-a	90	Hacı Hüseyin b. Davut, racil	Havva bt. Mehmed	8.000
51-b	91	Mehmed Çelebi b. Katib	Hadice Hatun bt. Mahmud	8.000
53-a	93	Bekir Çelebi b. Mehmed	Ümmühan bt. Abdullah	200
53-a	94	Ahmed b. Mehmed	Adile bt. Mehmed	600
53-b	95	Mustafa b. Osman Halife	Hayrunnisa bt. Mahmud	1.000
54/a	96	Bekir Çelebi b. Ali	Hadice bt. Ahmed	5.500
57-b	102	Hasan Beşe b. Şaban, racil	Selime bt. Abdullah	1.000
58-b	103	Abbas b. Mehmed	Saliha bt. Piyale	2.000
59-b	104	Mehmed Beşe b. İskender	Üftade bt. Abdullah	200
59-b	106	Mehmed Ağa, cündi	Aişe bt. Ali	2.000
60-a	108	Hamza Beğ b. Durali	Kerime bt. Abdi	2.000
60-b	110	Hacı Hüseyin Beğ b. Mehmed Beğ	Aişe bt. ...	12.000
61-a	108	Ahmed Efendi b. (baba ismi yok)	Havva bt. Ali Fatıma bt. Kasım	30.000 7.000
63-a	114	…	Ümmühan bt. Ahmed	6.000
63-a	115	Mehmed b. ..	Şerife Rabia bt. Seyyid Ahmed	3.600
65-a	118	Ali Beğ b. Abdullah	Fatıma bt. Hüseyin	200
65-b	119	Halil b. Abdullah	Ümmühani bt. Abdullah	1.000
65-b	120	Hasan Ağa Bostancıbaşı b. (baba ismi yok)	Belkıs Hatun bt Abdullah	20.000
66-b	121	Mehmed b. Piyale	Fatıma bt. Abdullah	3.000
67-a	123	Ömer Ağa b. İbrahim	Selime bt. Mustafa	2.000
67-b	124	Mustafa b. Hacı Ali	Fatıma bt. Ömer	600
67-b	125	Abdurrahman Efendi b. Hasan Efendi, müderris	Saliha bt. Emrullah	1.000
68-b	126	Mehmed b. Mahmud	Rahime bt. Mustafa	2.000
69-a	127	İbrahim b. Mehmed	Emine bt. Abdullah	600
69-b	128	Derviş, racil b. (baba simi yok)	… bt. Abdullah	400
69-b	129	Mehmed Beğ b. Abdullah	… bt. Abdullah	2.000
70-a	130	Mehmed Çelebi b. Hüseyin	Ümmetullah bt. Kasım Beğ, cündi	3.000
70-a	131	Himmet b. Yusuf	Ümmühani bt. Yusuf	100
70-b	132	Hacı Murtaza b. Hasan	Aişe bt. Piri	…
71-b	133	Mehmed b. Mustafa	İsmihan bt. Hasan	3.600
71-b	134	Emrullah b. Süleyman	Hadice bt. Ali	2.000
72-a	135	İbrahim Ağa b. (baba ismi yok)	Fatıma Hatun	10.000
73-a	137	Osman Çelebi b. Ahmed Beğ	Hadice bt. …	12.000
73-a	138	Seyyid Ahmed b. …	Belkıs bt. Abdullah	1.000
73-b	139	Mustafa Efendi b. merhum Memi Eefendi	Lehime Hatun bt. Mustafa Ağa	4.000
74-b	141	Sefer Ağa b. (baba ismi yok)	Ümmühani bt. Ahmed Çelebi	6.000